

31/5/26

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

జేన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 7-వ తేది స్థామవారము

No 57

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర వైశాఖమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

సంచిక ౫౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపదాప చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోయను, పొట్లబోగొట్టును
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

హిందూ దేశీయ వెట్టు బడి దారులకు మంచి తరుణము

ఇండియా గవర్నమెంటు ఋణము

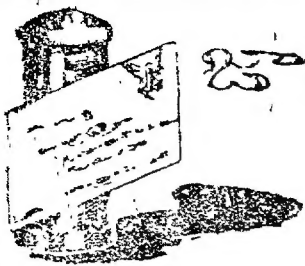
— :: —

ఇండియా గవర్నమెంటువారు 100 కి సం॥ రం 1 కి ర్పు 4 లు చొప్పున వడ్డీని చెల్లించుపద్ధతి వైన ఋణమును పుచ్చుకొనెదరు. (సదరు వడ్డీపైన ఇన్ కంటాక్సు చెల్లించవలసియుండును) ప్రస్తుతము ర్పు 88 లు మాత్రమే చెల్లించిన ర్పు 100 లు ఋణపత్రము లివ్వబడును. సదరు పత్రములకు 100 కి ర్పు 100 చొప్పున 1960 సం॥ రమునుండి 1970 సం॥ రము లోగా చెల్లించబడును. 100 కి సం॥ రం 1 కి ర్పు 6 లు చొప్పున వడ్డీని చెల్లించుచు, అసలు 1926, 1927 సం॥ రమున యిచ్చివేయు పద్ధతివైనను, 100 కి సం॥ రం 1 కి ర్పు 5½ చొప్పున వడ్డీ చెల్లించుచు అసలు 1928 సం॥ రమున చెల్లించు పద్ధతివైనను ర్పు 100 లు సగదుగా చెల్లించిన ర్పు 101, 102-4-0, 106-8-0 రొక్కమునకు సమముగా క్రొత్తఋణములకు నొప్పకొనబడును. ఋణపత్రములకు చందాలు 7-6-1926 తేదీనుండి అంగీకరించబడును. ఈ రెండురకముల ఋణములు సగదురూపకమైన చందాయును, 100 కి సం॥ రం 1 కి ర్పు 6 చొప్పున 1926 సం॥ రం ఋణపత్రములును దాదాపు ర్పు 25,00,00,000 ల వరకే అంగీకరించబడును. ఎట్టి సందర్భములో నైనను 26-6-1926 తేదీకి తరువాత అంగీకరించబడదు. ఋణములకై చందాలను పుచ్చుకొను పద్ధతి చందాపైకము రూ 25,00,00,000 వజ్రకు రొక్కముగనైనను 1926 వ సంవత్సరపు ఋణము పత్రముల మూలకముగ నైనను అంతు మొత్తము కాగానే మరల తెలియజేయకయే రద్దుచేయబడును. 100 కి సం॥ రం 1 కి 6 చొప్పున 1927 సం॥ రమున అసలు చెల్లించు పత్రములు, 100 కి సం॥ రం 5½ చొప్పున 1928 సం॥ రం అసలు చెల్లించు యధాపత్రములు మాత్రము మితములేకుండా 26-6-1926 తేదీవరకు అంగీకరించబడును.

వై ఋణపత్రములకై దరఖాస్తులు ఈదిగువ విలాసములకు పంపుకొనవచ్చును.

ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా యేలోకల్ ప్రధానకార్యాలయము, లేక బ్రాంచి, లేక కన్ట్రోలర్ ఆఫ్ ది కంట్రీ కార్యాలయము, కలకత్తా, లేక డెపుటీ కన్ట్రోలర్ ఆఫ్ ది కంట్రీ కార్యాలయము బొంబాయి, ఉత్తరఇండియా, డెప్యూటీ అకౌంట్ టు జనరల్, మద్రాసు లేక బర్మా, లేక ఏగవర్నమెంటు జిల్లా ఖజానాకైనను పంపుకొనవచ్చును.

వరత్తుల పూర్తివివరములు—ఇండియా గవర్నమెంటు, హైదరాబాద్ డిపార్టుమెంటు వారిచే 25-5-1926 తేదీన ప్రచురించబడిన ఎఫ్. నెం 70- ఎఫ్ 26 ప్రకటనయందు గలవు. సదరు ప్రతులుపైన తెలుపబడిన యేకార్యాలయమునం దైనను దొరకును.

జూబులు

నెల్లూరుజిల్లాసభలు

ఈనెల ౧౬, ౧౭ తేదీలలోనే జరుగును

ఈనెల ౧౬ వ తేది ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రము సభాద్యక్షుని కోరికపై సభలు మహాకవార మాస ఆనగా ౨౩, ౨౪ తేదీలలో జరుగవచ్చునని ప్రకటించబడియున్నది. సభాద్యక్షులు శ్రీయుత సామి వెంకటాచలముశ్రీకృష్ణగారు విశ్రాంతికిగా వెంట్రూరు వెళ్ళుచున్నారనియు, తేదీలు మార్చినగాని సాధ్యముగాదనియు చెప్పిపంపినదినిజమే. కాని నిన్నటిదినము నేను మృదానువచ్చి మార్పుటకు పీటగాని సందర్భములను విన్నవించగా వెంట్రూరు ప్రయాణము మానుకొని ౧౬, ౧౭ తేదీలకు వచ్చుటలు అంగీకరించినారు. సభలు ౧౬, ౧౭ బుధ,గురు వారములలోనే ప్రకటించినట్లు జరుగును. కాన దయచేసి ౧౬, ౧౭ తేదీలలోనే సభలు జరుగునని తెలియచెప్ప బ్రాధ్యక్షులు, పినాకినీ సత్యగ్రహారము చ. వె. కృష్ణ పల్లిపాడు ౭-౬-౨౬ } కార్యదర్శి.

ఇందులలో పోలింగు ఓటర్ల మీటింగు

గన్నవరం తాలూకా యందుపల్లి ఫిర్రా తాలూకా బోర్డు యెన్నికలకు 1. కోగంటి నాగభూషణంగారు 2. పిన్న మనేని వెంకటాచలంగారు 3. నూరెడ్డి అంజయ్యగారు 4. కాటూరు వెంకటేశ్వరరావుగారు అభ్యర్థులుగ నిలచిరి. మొదటి మువ్వరు కమ్మవారు. చివరవారు బ్రాహ్మణులు. స్వరాజ్య పక్షము అభ్యర్థి కడుయోగ్యుడు. బి. యే. చదివి అసహాయ వాదమువలంబించినవాడు. మొదటి మువ్వరును కమ్మవారగుట చేతను అనవసరమగు పోటీ వలదను కారణముచేతను యింక పక్షముల నాయకుల సమావేశపరచి తీవ్రవాదములకు దీర్ఘచర్చలకు లోపై జమిందారు పార్టీకి ఓటు యెప్పుడయినను యాయ కుండునట్లు లిఖితపూర్వకముగ నూరెడ్డి అంజయ్యగారివద్దనుండి వాదనము తీసికొని తదితరులు యిద్దరును కోగంటి నాగభూషణంగారును, పిన్న మనేని వెంకటాచలంగారును తమ అభ్యర్థిత్యమును వివరికొనిరి. ఈకృషికంఠకును కారకులు ప్రస్తుతము జమిందారి రయితలసమస్యపై దీర్ఘ కృషి సలుపుచున్న, శ్రీయుతులు గూడవల్లి రామబ్రహ్మయ్య చాదరిగారే.

తాళ్ల కేపురుమున శ్రీకేశవస్వామివారి

దేవస్థానము

మాగ్రామమున కేంద్రీయమున శ్రీ కేశవస్వామివారికి సాలిన సుమారు రు 2000/ల పైగా ఆదాయము వచ్చు భూవసలి ఒకగ్రామము కలవు. ఇట్టి స్థిరాస్థి యున్నప్పటికి శ్రీస్వామివారు ఋణగ్రస్తరై. సంత్రిమలకొలది ఋణము క్లుప్తకాశాల పోయిర. క్రమక్రమముగా రాగ భోగాదివైభవములు క్షీణించుచున్నది. ఆలయప్రాకారము ఒకమూలనుంచి కూలుచున్నది. వాహనములకొట్టు శిథిలావస్థనుండి విలువగలవాహనములు మట్టిపాలకుచున్నవి. యాదుస్థితి గ్రామస్థులు సహింపజాలక అప్పడప్పడు ధర్మకర్తగానైన ముప్పిరికెట్టి పానుమంతుకామలింగంగారికి తెలియజేయగా నేటివరకు ఏవిధమైన శ్రద్ధ తీసికొని యున్నట్లు కాన్పించదు. గ్రామస్థులు రోళ్లవారి యింటివద్ద రాజాశ్రీ నామన రామమూర్తినాయకుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై ప్రస్తుత స్వామికార్యనిర్వాహకులుగా నున్న శ్రీమాకా మార్గాపురి లక్ష్మణాచార్యులుగారిని శ్రీస్వామివారి బోగ కళ్యాణాది ఉత్సవముల దుస్థితికికారణములు పురోవృద్ధి మార్గములు తెలుపగోరిరి. అందుపై ఆచార్యులు వారు ఆదాయ వ్యయములు తమకు పూర్తిగా తెలియవు అనియు శ్రీధర్మకర్తగారివల్ల సర్వము విశేషముననియు చెప్పినందున, గ్రామస్థులు శ్రీస్వామివారి ధుస్థితి తొలగించుటకు వోటిసుపూర్వకముగా చిరకాలమునుండి గ్రామాంతరముననున్న ధర్మకర్తగారిని మాగ్రామము రాగోరినారు. శ్రీధర్మకర్తగారు దేవస్థానవృద్ధివయమై తగినంత శ్రద్ధ తీసికొనెదరు గాక అని నమ్ముచున్నారము.

గ్రామాభిమాని

కూచిపూడి (తెనాలి)

(గాలివాస)

ది 5-6-1926 సాయంత్రము సుమారు 5 గంటలకు కొంచెము మేఘము పట్టి కొద్దిగా చినుకులుపడవారంభించి రెండు నిమిషములు గాలి విసరికొట్టినది. ఈబహుస్వల్పకాలములోనే గ్రామమువెలుపల 50 గడ్డి వాములకుపైగా పడిపోయినవి. బహులో విడిచియున్న ఒక రెండెబండి ఎవరోలాగినట్లు ఫర్లాంగునూ కముపోయి ఆగిపోయినది. ఇంటిముందు ఆడుకొనుచున్న యిద్దరు పిల్లలు (10 యేండ్లవయస్సు) గజమెత్తుకుపైగా గాఢచే ఎగురకొట్టుబడి బహులోపడిరి. ఒకశ్రీ పిల్ల నెత్తుకొనియుండగా గాలి ఆమెను తేవనెత్తికొంత దూరములోనున్న ఒకయింటియరుగుపై పడవేసెను. ఒకపూరి పాకమాలములతో సహా ఎగిరి బహులో పడెను. ఒకపూరియిల్లు ఎగిరి ఒకబహు దాటి పడిపోయెను. ఆయింటిగోడలు నేలమట్టమయ్యెను. రస్తానుపోయే ఒంటెద్దు బండ్లువేసిన పిల్లలంతలు చూచితీరవలెను. ఒకబండి ఫర్లాంగునూ రులోనున్న ఒకచండెనెత్తియెక్కెను. కొన్ని పెద్దచెట్లు (చెనుకటిగాలివాసకు కదలివి)కుంకుటికేళ్లతో నెట్లగిరినేలకూలెను. ఒకపిల్లవాడు ఒకవామిక్రింద పడెను. ప్రాణాపాయము లేదు. బహులో నాకిటుమందు విడిచిన రెండెబండ్లు మూడుపరట్టిలు గొట్టుట ఆశ్చర్యము. రెండొనుసమలలో నింతసంఖ్యభము జరుగుట దైవచిత్రము. ఇట్టిగాలికాని, వింతలుగాని క్రోవెడు దూరములలోనున్న గ్రామములలో తేకపోవుట ఈశ్వరసంకల్పము.

రామకోటి

ఆదిమాంధ్ర ప్రచారము

సుప్రసిద్ధ ఆదిమాంధ్రనాయకులును ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆది మాంధ్రనాయకులును మదరాసు శాసనసభ్యులు సభ్యులును అరు. మ. రా. రా. శ్రీ నరాలకెట్టి దేవేంద్రుడు M. L. C. గారు ఈనెల 16, 17 తేదీలను నెల్లూరులో జరుగ నున్న నెల్లూరుజిల్లా ఆదిమాంధ్ర వహాభిసంకల్ప అభ్యుత్థితవహించి తిరిగి వచ్చునపుడు వారును వారిలో బహులుదేరిన మ. రా. రా. శ్రీ నెల్లూరి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారును, రాయుడు గంగయ్య, బహు నాగమని, సిగ్గు వెంకయ్యగారో వంగవోలు, బాపట్ల, చీరాల, తెనాలి, గుంటూరు, బెజవాడ మొదలగు పట్టణములలో ఆదిమాంధ్రుల అభ్యుదయమును గురించి ప్రచారము చేయుదురు. వారు ఏయేతాకిలలో ఎచ్చలెచ్చట సంచారము చేయునది ముండు కార్యక్రమము ప్రయరింపవలెను. ఆదిమాంధ్రులయందు అభిమానముగల దేశభక్తులందరూ సభల నేర్పాటుచేయుచు యా దివ చిరునామాకు వ్రాయ వేడుచున్నాను.

రాయుడు గంగయ్య,

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆదిమాంధ్రసంఘ కార్యదర్శి, ఏలూరు, పి. గోదావరిజిల్లా.

కొళంద రెడ్డిగారి మానిఫెస్టో

దీనిపై శ్రీయుత అద్దేపల్లి వేంకటేశ్వరరామశేషయ్యశ్రీకృష్ణగారు సంతకము చేసినట్లుగ ప్రయరింపబడినది. వీరు వక్కానోచేంజర్లు. ఇట్టి వీరు రెడ్డిగారి మానిఫెస్టోపై సంతక మొట్టుచేసికొని యాశ్చర్యపడి మొన్న నేను వారినిప్రశ్నించితిని. ఈమాటవిని రామశేషయ్యగారు చాల ఆశ్చర్యపడిరి. ఈ మధ్యను వారు చాలకాలమునుండికార్యాంతరమన్నులై పత్రికలు చదువుచుండనికారణముచే, రెడ్డిగారిమానిఫెస్టోను మొన్న నేను చేతికి అంకిచ్చగనే చాల ఆశ్చర్యపడిరి. దీనిని చూచుటకు వీరికిదియే ప్రథమపర్యాయము.

కొంతకాలముక్రింద రెడ్డిగారు తనపేరుకూడ మానిఫెస్టోలో వేసికొందునని రామశేషయ్యగారిని కోరిరట. అందుపై వోటిచ్చువిషయమయితే తన శేషియను నమృతములేదనియు, అందుచే తనపేరువేసికొనవద్దనియు చెప్పిరట. ఆ ప్రకారమే రెడ్డి గారి కి వ్రాసి కూడ నుండి రట. ఇట్లువ్రాసినను తన పేరు వేసి కొనుట చాల సాహసమనియు రామశేషయ్యగారు చెప్పిరి. తొందరపనిమీద గ్రామాంతరము వెళ్ళుచు ఈప్రకారముపత్రికలలో నీవు వ్రాయవచ్చునని రామశేషయ్యగారు నాకు అధికార మిచ్చిరి.

పిమ్మట తీరికగ యో మాన్యనిఫెస్టో కంఠకు వివరముగ తానే జవాబువ్రాసి పత్రికలకు ప్రంపుచుననకూడ చెప్పిరి.

మదరాసు, మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రి. 7-6-26.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు అభ్యర్థి మ. కో. రా. దీక్షితులుగారి

విన్నపము

విశాఖపట్టణంకిల్లా భీమునిపట్టణ మ్యునిసిపల్ టౌన్ హాలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీ మద్వారి కోదండరామ దీక్షితులు బి. యే. బి. యల్. గారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నేతలులో హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులకు గల స్థానమునకు అభ్యర్థులుగా నున్నారు. వారిచే వోటరుల కొసంగడిన ఈదిగువ విన్నపము ప్రకటనార్థము మా కంపబడినది. ఆయా.

నేను 11 పంతుల అనుభవముగల ఉపాధ్యాయుడను గతి నాల్గుసంలీలనుండియు ప్రధానోపాధ్యాయునిగానున్నాను. మాధ్యమిక విద్యాత్రేయమున ముఖ్యముగా విద్యార్థుల యందు నాట్యకళాభిరుచిని పెంపొందించుటయందును బాలభాగ్యద్యవని ర్వాణమునందును శరీరవ్యాయామ విజ్ఞాన ప్రాశస్త్యమునందును నా శక్తికొలది పాటుపడుచున్నాను. నేను ప్రధానోపాధ్యాయునిగనున్న విద్యాలయము ఉన్నతాభివృద్ధిని ఉత్తమ పరీక్షాఫలితములకు జూపుచున్నది. పర్యతోముఖమగు నభివృద్ధి జూపుచు శోభాయమానముగ నలరారుచున్నది. పరీక్షాధికారుల (Inspecting officers) నివేదికల నానుటలసత్యమునకు నిదర్శనములు. స్వధర్మనిర్వహణమునందు నాకు గల యుత్సాహము ప్రజలచేతను విద్యాకళావారితేతనుగూడ ప్రశంసించబడినది. అధ్యాపకవృత్తియందు నానుగల గౌరవానుభవముల వలన ప్రధానోపాధ్యాయ నియోజకవర్గమునకు నేను ప్రతినిధిగానుండ నర్హుడనని తాము నమ్ముచో దయచేసి తమవోటును నా కిప్పింపవేడుచున్నాను. తమ విశ్వాసమునకు పాత్రుడ నగుటకు నా యావచ్చక్తిని వినియోగింపగలవాడనని వనవిజేయుచున్నాను.

మ. కో. రా. దీక్షితులు.

ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

మ్యునిసిపల్ హైస్కూలు.

భీమునిపట్నం. విశాఖపట్టణం జిల్లా.

నూజివీడు తాలూకాబోర్డు యందుపల్లి ఫిర్రా వోటర్లకు

అయ్యా, కృష్ణాజిల్లా నూజివీడు తాలూకాబోర్డు యందుపల్లి సర్కిల్ కు నేను అభ్యర్థియై యున్నాను. నాప్రత్యగ్ధులు నన్ను జమిందారు పార్టీని అనిన్ని రయిత పార్టీవాడను కాన నన్ని ప్రచారము చేయుచున్నారు. నన్ను యేపార్టీకి చెందిన వాడవు అనిన్ని కొందరు వోటర్లు నన్ను ప్రశ్నించినారు. అది చాలా అన్యాయమును అబద్ధమును అయివున్నది. నేను జమిందారిపార్టీ వాడను కాను రయితపార్టీకి చెందినవాడను అయివున్నాను గనుక మీ కోరికప్రకారం యెల్లప్పుడు సదుమతో గలవాడను. కాబట్టి వోటర్లు అందరు నాకు వోట్లు యిప్పించగలందులకు ప్రార్థిస్తూ వున్నాను.

మానికొండ } సూరెడ్డి అంజయ్య 4-26-6

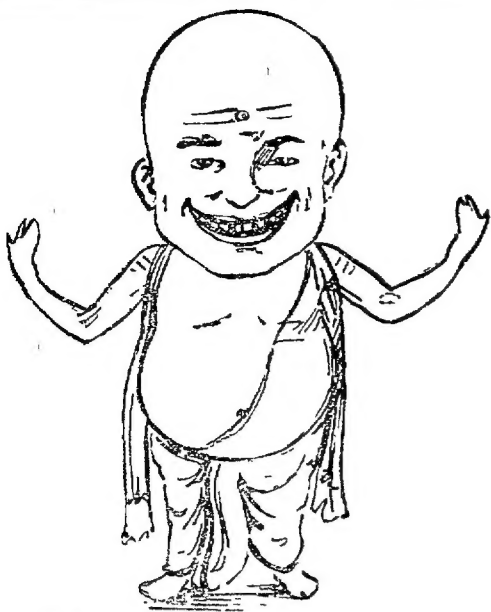
కళావంతుల సంస్కరణసంఘప్రచారము- గుడివాడ

ఈసంఘమువారు ఈనెల 1,2 తేదీలయందు గుడివాడ యందలి సంఘస్థులయందకుత్తి ప్రచారము గావించిరి. తొ ముది సభ్యులుచేరిరి. ఒకటిశెండు కుటుంబములవారు మాన్యములుండుటవలన నాఖరీ చేయుటకుగాను బాలికలను సానులగ చేయక తప్పదనియు శ్రీలుగా మార్పించినగాని లేక పురుషులచే భజన చేయించుటకు యెప్పించినగాని మాబాలికలకు వివాహం చేయమనియు నుడివిరి. ఈ నాఖరీయినామల మూలమున అనేక కుటుంబములు దుర్గతికి పాల్పడవలసి నమ్ముచున్నది. ఈప్రశ్నిన త్వరలో పరిష్కరింపినగాని కళావంతులసంఘము నందలి దురాచారమును పూర్తిగ నశింపజేయుటకు సాధ్యముగాదని భయమగుచున్నది. కాన సంస్కరణ కుతూహలు తెల్లరును సమస్యను సక్రమపరచుటకు తగిన కృషియొనర్చి సహాయపడ వేడుచున్నాము. ముఖ్యముగ శ్వాసనసభ్యులును, గవర్న మెంటు వారును యిందువిషయమున చర్య తీసికొని జరాయితులుగ మార్పించుటగాని మగవారిచే భజనలు చేయించుటగాని వెంటనే చేయించుటలులే జేయ ప్రార్థించుచున్నాము.

భాస్కర్ల ఈశ్వరుడు

రెక్కంటలు   ,,   రు   38 0 0   రు   50 0 0

అంధకారము

(అంధకారము ప్రత్యేకం)

పండితులు

ఉపన్యాసకుడు—ఈకాలపు పండితులు ఎట్టి బుద్ధిహీనులు. నాకంటె గొప్పపండితుడు లేడని మీరు గ్రహింపవలెను.

పోట్లాట

మేజిస్ట్రేట్—భార్యభర్తలమధ్య పోట్లాట ఎప్పుడు ప్రారంభమయిందో నీవు చూశావా?

సాక్షి—చూశానండి. పదిసంవత్సరాలయినాండి.

మేజిస్ట్రేట్—పదిసంవత్సరాలా? మంచి సాక్షిమే!

సాక్షి—నిజమేనండి. పదిసంవత్సరాలక్రిందట పెండ్లి జరిగినప్పుడు, నేను ఇల్లి చూశానండి.

చావు

ఎల్లమ్మ—అయ్యో, నీవు చనిపోయినా ననుకున్నాను!

పుల్లమ్మ—ఎందుచేత అనుకున్నావు?

ఎల్లమ్మ—నీ కోడలు కొత్తచీర కట్టుకొని ఆదారిని పోతుంటే, అనుకున్నాను.

దొంగ

పోలీసుకాన్స్టేబులు—ఇంకొకదొంగను నీవు ఎరుగుదావా?

దొంగ—నాకూ వాడికి ఏమీ సంబంధంలేదండి. వాడేం ప్రసిద్ధి కెక్కినవాడు గాదు. నేను కన్నపుదొంగను, నాడు జైలుదొంగ.

ప్రమాణం

భార్య—పెండ్లికాలమందు నన్ను యావజ్జీవం భరిస్తానని ప్రమాణం చేస్తే.

భర్త—అప్పుడు యితకాలం బతుకుతా ననుకోలేదు.

టయిం

ఉపన్యాసకుడు తాను కట్టించే సత్రానికి భర్తం ఇయ్యమని అడిగెను. ఎవరూ దమ్మిడి ఇయ్యలేదు. ఒక సభికుడు గడియారం ఇచ్చెను.

ఉపన్యాసకుడు—ఈ సభికుడు చేసినపని చాలా శ్లాఘాపాత్రమయింది. మీరు డబ్బు ఇయ్యలేకపోయినా, టయి మయినా వినియోగింపవచ్చును.

చుట్ట

యజమాని (కోపంతో)—ఈ యిల్లం ఉండే సామానులో ఒక్కనిప్పు రవ్వపడినా, అంతా భస్మమయి పోతుంది. నీ ప్రాణానికికూడా అపాయం వస్తుంది. అట్లా జరిగిందంటే, నిన్ను నాకరిలోనుంచి తీసివేస్తాను.

మరుపు

భార్య—వారంకోజలనుంచి నాతో మాట్లాడడంకూడా మానేశారు గదా.

భర్త—అట్లాగా! అయితే నేను ఎవరితో మాట్లాడుతున్నాను?

హితం

అత్తగారు—మొగుడు ఎట్లా చెప్పితే అట్లా నడుచుకోవాలి. ఆయన ఏదోవన నడుస్తే ఆదోవన నడవాలి.

కోడలు—మా ఆయన పొట్టు బుట్టోతు గదా, నేను ఎట్లా నడిచేది?

నాటకం

పెద్దమనిషి—మొదటి రెండువరసల కుర్చీలు ఖాళీగా వుంటాయి అండి!

నాటకం మానేజరు—చిత్రం. తమకు ఎన్నికుర్చీలు రిజర్వు చేయవచ్చును?

పెద్దమనిషి—నాకోసం అడగలేదు నాటకం బాగుండదని, నీనినిపట్టి తెలుస్తుంది. (అని వెళ్లిపోయెను.)

అంతం

ఒకడు—మనుష్యునికి ముఖ్యాంశము ఏమిటి?

ఇంకొకడు—ఏమయినా ఆలోచిస్తే తల ముఖ్యాంశం. ఎక్కడికయినా పోతే, కాళ్ళ ముఖ్యాంశము.

గంధం

గంధకర్తకును విమర్శకునికిని తీవ్రమయిన వివాదం జరుగుతుండెను.

గంధకర్త—ఇక చాలించండి. మీరు ఒక్క గంధమయినా వ్రాయలేదు. మంచిచెడ్డలు మీకేం తెలుస్తవి?

విమర్శకుడు—మీరు చెప్పింది తప్పు. నాకోక్క పండ్లతోటయినా లేదు. అయినా మామిడిపండు రుచి నాకు తెలిసినట్లుగా, ఏతోటవాడికీ తెలియదు.

అనుమానం

అనుమానమీద ముద్దయి బట్టుకుని, మేజిస్ట్రేట్నువద్దకు తీసుకువచ్చిరి.

మేజిస్ట్రేట్—పోలీసు కాన్స్టేబులు వచ్చినపుడు, నీవు వాకిట్లో ఏం చేస్తున్నావు?

ముద్దు—కాదుకొని ఉన్నాను.

మేజిస్ట్రేట్—ఎందుకు?

ముద్దు—డబ్బుకు.

మేజిస్ట్రేట్—ఎవరు డబ్బుచూస్తా?

ముద్దు—ఆయింటి యజమాని.

మేజిస్ట్రేట్—డబ్బు ఎందు కియ్యాలి?

ముద్దు—కాదుకున్నందుకు.

మేజిస్ట్రేట్—ఓరీ బుద్ధిహీనుడా, ఇక కట్టిపెట్టు. నీవు నేరం చెయ్యడానికి కాదుకుని ఉన్నావు. నీ కేమి పని?

ముద్దు—వాకిట్లో కాదుకునే పనండి.

జేబులు

దర్జీవాడు—ఇవిగో కోట్లండి.

రామయ్య—జేబులు ఇంత చిన్నవి పెట్టావేమి? చేతులు పట్టడం లేదే?

దర్జీవాడు—దొంగలు జేబులలో చేతులు పెట్టుకుంటావుండేటట్లు, కుట్టానండి.

ప్రకటన

కొత్తవాడు—అయ్యో ఇది రామయ్యగారి ఇల్లెనా అండి! (అని తలుపుతోసెను)

భీమయ్య—కాదుపో.

కొత్తవాడు—క్షమించండి (అని పోతుండెను)

భీమయ్య—ఏమయ్యాయి, నేను పనిచేసుకుంటుంటే తలుపుతీసి వచ్చి వెయ్యకుండా సోతావేమి?

కొత్తవాడు—వెళ్ళున్నానండి. అయ్యో, ఒకరితో నిమిత్తంలేకుండా తలుపువెయ్యడానికి నావద్దకొత్తయంత్రంవున్నది. మీకు లాభిస్తుంది. ధర్చాక. తీసుకుంటారా?

జంధ్యం

ఒకడు—జంధ్యము ఎందుకు తీసివేస్తావు? బ్రహ్మసమాజంలో కళికానా ఏమిటి?

ఇంకొకడు—జగ మెరిగిన బ్రాహ్మడికి జంధ్య మెందు కయ్యాలి?

ప్రార్థన

మినునరీ—మీరెవరూ ప్రార్థన సమయంలో కండ్లు తెరచకూడదు! ఎవరయినా తెరిస్తే శిక్షిస్తాను.

ఒకడు—తమరు తెరచకుండా ఎట్లా కనుక్కుంటారండి?

జ్యోతిష్యం

జ్యోతిష్యుడు—సల వైసంవత్సరాలు వచ్చిందాకా, మీకు దరిద్రబాధ తప్పదు.

విద్యార్థి—(ఆశ్చర్యంగా) ఆపైనో?

జ్యోతిష్యుడు—ఆపైన మీకు అలవాటవుతుంది.

తప్పు

ఉపాధ్యాయుడు—“నేను రేపు వెళ్ళాను” ఈవాక్యంలో ఏమయిన తప్పున్నదా?

విద్యార్థి—ఉండండి.

ఉపాధ్యాయుడు—తప్పు ఏమిటో చెప్పు?

విద్యార్థి—మీరింకా వెళ్ళక పోవటమే.

నటన

నటుడు—నాకు ఈమారయినా మంచిపార్శ్వు ఇయ్యండి. ప్రేక్షకులకు వినుగు పుట్టకుండా, సంతోష పెట్టాలనీ ఉంది.

కండ్లకర్త—అట్లాగే ఇస్తాను నీవు మొదటిఅంకంలో చస్తావు కాబట్టి, ఎవరికీ వినుగుపుట్టదులే.

కారణం

ఎంతసేపటికీ వైషమంలోనికి రయిలు పోకపోయెను.

ప్రయాణికుడు (వినుగుతో)—ఏమండీ, రయిలు ఎందు చేత ఆగిందండి?

గార్లు (నవ్వుతూ)—జండాపట్టేవాడికి ఎట్లవెంట్రుకు అన్నయి. అందుచేత భయపడి ఇంజను కదలడంలేదు.

తెలిఫోను

వర్తకుడు—అబ్బాయి, పండగకు నీకు ఏం కొనిపెట్టు మన్నావు?

బాలుడు—నాన్నా, తెలిఫోను ఒకటి కొనిపెట్టు.

వర్తకుడు—అది నీ కెందుకు?

బాలుడు—నూలుకుపోకుండా, మేస్తరడిగే ప్రశ్నలను ఇంట్లోనుంచే అన్వయిస్తాను.

లోభి

న్నేహితుడు—పెండ్లిఅయి రెండు సంవత్సరాలయినా కాలేదు. ఇంత దిగులుగా ఉన్నావేమి?

లోభి—సంసారమంటే ఇంతఖర్చుని నేను అనుకోలేదయ్యాలి?

న్నేహితుడు—దిగులు పడవోకు. పెండ్లాం చాలా కాలం ఉండేనువేలే.

దమ్మిడి

ఒకడు—దమ్మిడిలను మొదట ఎంగుకు తయారుకేసారయ్యాలి?

ఇంకొకడు—మార్వాడీలు ధర్మం చెయ్యడానికి.

ప్రశంస

సిపాయి చనిపోయెను. అందరు చూడడానికి వచ్చిరి. న్నేహితుడొకడు తనదుఃఖాన్ని యీవిధంగా తెలిపెను.

న్నేహితుడు—ఇతడు నాకు ముఖ్యన్నేహితుడు. నా కేమిటి, బ్రతికియున్నపుడు అతనికి క్షత్రపు లెవరుకు లేనేలేరని ఖండితంగా చెప్పగలను.

పెండ్లి

పెండ్లికొడుక్కు రయిలుతప్పెను. అంతట మామగారికి ఇట్లా తలెనిచెను.

“దురదృష్టంచేత రయిలు తప్పింది. నేను రాకుండా మా త్రం పెల్లి ప్రారంభించవద్దు.”

నెయ్యి

పాపయ్య—నెయ్యి కమ్మగా ఉన్నది. నాకోక్క మీసెడు పోస్తావా?

వెంకటస్వామి—తమరు వచ్చేసెలలో వస్తే యీనెయ్యి పోస్తానండి. దీనిని ముందుగా కమీషను వర్తకుడికి అమ్మాలి. అతడు చిల్లరదుకాణాలకు అమ్ముతాడు. వాండడగ్గిర నేను కొనుక్కుంటాను. అప్పుడు మీకు తప్పకుండా ఇస్తాను.

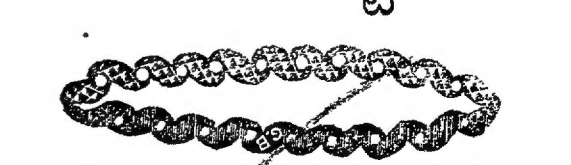
డాక్టరు

ఒకడు—డాక్టరుకు ఏమీ తెలియదు.

ఇంకొకడు—ఎందుచేత?

ఒకడు—రెండుసెలలబట్టి మేడమీదికి కిందికి తిరుగుతు రాత్రిల్ల అంతా పిల్లలను అడిగింటే నాకు నిద్రలేకపోయింది. ఆకారణంచేత నుస్తీగావుంటే డాక్టరు దగ్గరికి వెళ్ళాను. నన్ను పరీక్షచేసి, నీవు కసరతు చెయ్యాలన్నాడు. వీడికేమయినా తెలుసుకుంటావా?

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరు 4-0-0 మాత్రమే
డైమండు కట్టించుచేయబడినవి. ఆద్యుత్తమయిన వనితను. అనేక రకములలో గలవు. నవరను బంగారుకు గారభి, యెప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియడల సవరనుల ధర ప్రకారం సొమ్ము వాపను యివ్వబడును. కోరువారికి కట్టాకు వుచితముగా పంపబడును. 2489-1264
గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో
18, జనరల్ ముత్తయ్యమొదలిపిది, సావుకారుపేట మద్రాసు

జూహు ఘోర సంభవము

సముద్రమందు స్నానము జేయుచున్నవారిలో యిద్దరు జనిపోవుట

(స్వకీయచిత్రం)

బొంబాయి, జూన్ 5:— అరేబియన్ సముద్రము తీరమున ప్రజలు జూహునకు వెడలెదరు. శుక్రవారము రాత్రి యిచ్చట కొక విషాదము సంభవించెను. సముద్రమందు స్నానము జేయుటకు కొందరు పార్సీ స్త్రీలును పురుషులును జూహు సముద్రమున కేగిరి. ఈపార్సీయులకు కీలకే నర్ సిహామేథాగారి కుమారుడు డాక్టరు సోరాబు మేథాగారుగూడ కలరు. సముద్రము కల్లోలముగ నుండెను. ఒక కెరటము హెచ్చి కరాకాయను స్త్రీని కొట్టెను. కెరటము దెబ్బచే ఆమె పడి నీలము నిగను. ఆమెను రక్షించుటకు వెడలిన జాల్ ముర్తూబాన్ గారు గూడ అదృశ్యులయ్యెను. సాధ్యమైనంత సహాయము చేయుటకు శక్తి వంచన లేకుండ డా|| సోరాబు మేథాగారు ప్రయత్నించిరి. సముద్రమతి అల్ల కల్లోలముగ నుండుటచే యేమి చేయుటకు దుస్సాధ్యమయ్యెను. పోలీసు సర్కిలు యిన్ స్పెక్టరు కలెక్టరు అచ్చటి కరుదెంచిరి. చాల రాత్రిపడువరకు మునిగి పోయిన వారి శవము జాడ కన్పించలేదు.

మరికొన్ని వివరములు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తరంతి)

బొంబాయి, జూన్ 5:— బొంబాయి నగరవాసులు తమమీద అరేబియన్ సముద్రమున జూహుసముద్రతీరమందు దారుణ విషాదము శుక్రవారము సంభవించెను. మెరి ను హెచ్చి కరాకా జాల్ బాన్ గారు సముద్రములో స్నానము చేయుచుండ కెరటము సముద్రములోనికి లాగుకొని పోయెను. ఉభయములను రక్షించుటకు జేసిన ప్రయత్నము లెల్ల నిష్ఫలమైనవి. డాక్టరు సోరాబు మేథాగారును మరికొందరు పార్సీ స్త్రీ పురుషులు సముద్రమునకు శుక్రవారం సాయంత్రమున వెడలిరి. సముద్రమప్పుడు అల్లకల్లోలముగ నుండెను. ఒక కెరటము స్నానము జేయుచున్న కరాకాయను నామెను గట్టి ఆమె నీళ్లలో మునిగెను. ఆమెను రక్షించుటకు వెడలిన జాల్ ముర్తూబాన్ గారికి అట్టి దుస్థితి యే సంభవించెను. తక్షణమే గుడారములందు చుట్టుపట్ట నివసించుచున్న వారందరూ సహాయముజేయుట కరుదెంచిరి. సముద్రపు టొడ్డున నివసించుచున్న జాలరులసహాయముగోర, సముద్రము మిక్కిలి కల్లోలముగ నున్నదనియు, సముద్రములోనికి నిరపాయముగ బోదగిన పడవలు లేవనియు పల్లెవాండ్లుచెప్పిరి. కొంతసేపునకు పోలీసు సర్కిలు యిన్ స్పెక్టరు చింగుగా రచ్చటకువచ్చిరి. మునిగిపోయిన వారిశవములబట్టుకొనుటకు వెంటనే ప్రయత్నము లారంభమయ్యెను. కలెక్టరుగూడ వచ్చెను. చేసినప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. శవములజాడ తెలియదయ్యెను.

మునిగిపోయిన స్త్రీ కరాకాయ, పురుషుడు పార్సీ సంఘమునకు చిరపరిచయులు. వీరిదుర్మరగావార్త సంఘమునకు మిక్కిలి విచారము గలిగించెను. జాల్ ముర్తూబాన్ గారి వృద్ధజనకులు, వారాపత్రికయగు జామ్ జమా'యెజమానులును నగు జిహంగీరు ముర్తూబాన్, సి. ఐ. యి. గారియెడ విశేషసానుభూతి జూపబడుచుండెను. చనిపోయిన జాల్ ముర్తూబాన్ గారు పత్రికవ్యవస్థాపకులుగ నున్నారు.

జాల్ ముర్తూబాన్ గారి శవము దొరికెను

బొంబాయి, జూన్ 5:— జెమ్ జామ్ పేరుగ ప్రతికవ్యసాహకుడు, నిన్నరాత్రి జూహుసముద్రమందు స్నానము జేయుచుండ మునిగిపోయినవారగు నైన జాల్ ముర్తూబాన్ గారి మృతశరీరము నేటి మధ్యాహ్నమున దొరికెను.

అంత్య క్రియలు

జాల్ ముర్తూబాన్ గారి శవము దొరకిన పిదప మామూలు పంచాయితీ జరిగెను. ప్రమాదమువలన మరణము సంభవించెనని పంచాయితీ జరిగిన పిదప శవమును బొంబాయికి గొనివచ్చిరి. నేటి సాయంత్రమున అంత్యక్రియలు జరపిరి.

కరాకాగారి మృతశరీరము కన్పించుట

బొంబాయి, జూన్ 5:— శుక్రవారమునాడు జూహుసముద్రమందు స్నానము జేయుచున్నవారిలో మునిగిపోయిన కరాకాగారి మృతశరీరము సముద్రపుటొడ్డున దొరకెను. వెంటనే పంచాయితీ చేయబడెను. శవమును బొంబాయికి దె

చ్చిరి. ఆదివారమున అంత్యక్రియలు జరుపబడును.

ఇట్టి దుర్మరగాములు సంభవించుటకు జేయుటకు పోలీసు సిబ్బందిని నియమించవలయునని స్థానిక వారాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి ఇంగ్లాండునందు బ్రిటనునకు జనులెట్లు ఏ గడలో బొంబాయి వాసులు జూహుకు తరుచుగబోవుచుండుటచే దారుణ మరణములనుండి రక్షించుటకు దొరతనము గట్టిగ ప్రయత్నముల పల్లవలయునని వారాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

మెయిలు స్తీమరు

బొంబాయి, జూన్ 5:— 'మాసిడోనియా' ఓడ లేవ లేదని లండను చేరెను. బొంబాయినుండి టపాలో 22 వ లేదని బెయిలు చేరెన 'రావల్పిండి' ఓడ 4 వ లేదని ఉదయము 9 గంటలకు మార్సేల్స్ చేరెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి ప్రయాణికులు

బొంబాయి, జూన్ 5:— లెప్టినెంటు జనరలును, గౌరవనీయులగు సర్ ఎ.ఆర్. స్టీవెన్సన్, సర్ వాల్టర్ గారి భార్య, కప్టెన్ ఆల్బె మరటు, లెప్టినెంటు కర్నలు ఎమ్. సి. క్లాక్, యి. హెచ్. ఏడరు, ఆర్. డబ్లియ. బ్రౌను, బి. ఎస్. బాంకరు, ఆర్. హార్వే రీకార్డు రైటురీడుగారు నేటి మధ్యాహ్నము మేలు స్తీమరులో బొంబాయివారు పయనమెరి. (అ. ప్రె.)

మెయిలు స్తీమరు దిగినను ప్రసిద్ధ ప్రయాణికులు

బొంబాయి, జూన్ 5:— శుక్రవారమున కేజరు హిందు మెయిలు ఓడ దిగినవారిలో డాక్టరు అస్ సారి, భోపాలు బీగముగార్లు సుప్రసిద్ధులు. భోపాలుబీగముగారితో ఆమెకుమారుడు మ. గు. సమనకు రాండును కలరు. భోపాలుప్రముఖులు చాలమంది మెయిలు స్తీమరువద్ద హాజరగుండిరి. ప్రత్యేకరైలులో భోపాలు బీగముగారు బొంబాయినుండి వెడలిరి. (స్వకీయ చిత్రం)

సర్ చిమన్ లాలు సెతల్ వాడు

రాజకీయవ్యవహారములపై యింగ్లాండు బోయెదరు రాజకీయ వ్యవహారములపై అసతికాలములో సర్ చిమన్ లాలుగా రింగ్లాండు వెడలనున్నారని తెలిసిన పత్రిక రూఢిగ చెలియుచున్నది.

లాలుభాయి క్యామలదాసు గారు

ఇంగ్లాండునకు వెడలనున్నారు

సింధియాస్తీము నావిగేషను కంపెనీ తరపున యానెల 19-వ లేదని బయలుదేరి యింగ్లాండునకు లాలుభాయి క్యామలదాసుగారు వెడలనున్నారు. వర్తమానివృద్ధిచే కంపెనీ ప్రతిపక్షముననున్న చాలమంది కళిలాషులు. లాలుభాయిగారు ప్రాచీన సాంప్రదాయముల కాటపట్టు నాగరవాస్యకులమునకు జెందినవారట. వీరిప్రయాణము సంఘసంస్కరణముగోరువారు ఆమెదించుచున్నారు. సంఘ సంస్కరణము క్రమముగ హిందూసంఘము దెబ్బల వ్యాపించుచున్నదియు అరయుటకు యిది నివర్తనముగ నున్నది. (యండియన్ టైమ్స్)

క్రాంతి యేటరు 2253

5-6-26 శనివారమునుండి 8-6-26 మంగళవారమువరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6 గం 15 ని, రాత్రి 9 గం 30 ని. ప్రతి శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం 15 ని ప్రత్యేక మాటిగి గలరు

మదన్ థియేటరు వారిచే

మిక్కిలి ఆహ్లాదమైనట్టియు: 10 పెద్ద రీల్స్ గలిగినట్టియు, మానవ ప్రేమ యింకను యెవరియందు పూర్తిగా నశించలేదో అట్టి వారికి అంకితము చేయబడిన

"ఇన్ రికార్డ్ క్రిస్టబిలితము"

ప్రదర్శించబడును

మానవులకు సంబంధించిన ఫిల్మ్ నిజమైన దిగ్విజయము—అద్భుతమైన ఊహలని— శిలకపై ప్రాచీన మర్మించు విషాదాంతము గల కథ.

రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికలు

ఇండియన్ జాతీయపక్ష సన్నాహములు

(ప్రీ ప్రెస్ తంత్రి)

బొంబాయి, జూన్ 5:— బొంబాయి శాసనసభ, సామ్రాజ్య శాసనసభలకు అభ్యర్థుల నియమించుటకు భారత జాతీయ పక్షముయొక్క బొంబాయి కాఖి యానెల 12-వ లేదని సమావేశమగును. జాతీయపక్షము తరపున ఎన్నికలందు పోటీ సంబంధము యీపక్షము కొందరిని మాత్రమే అభ్యర్థులుగ నియమించును. జాతీయపక్షము తరపున బొంబాయి శాసనసభ ఎన్నికలందు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయసానమునకు డా|| పరంజిపాయిగారు పోటీ జేసెదరు. బొంబాయి సగరమున డా|| బ్రాహ్మణే తరులని మిత్రము ప్రత్యేకింపబడిన సానమునకుగూడ యీపక్ష మొకఅభ్యర్థిని నియమించును. ఒకరిద్దరు మహమ్మదీయ అభ్యర్థులనుగూడ జాతీయపక్షము నియమించును. భారతజాతీయపక్షముతరపున బొంబాయి సగరసానమునకు ఓడదిగినవివర జిన్నాగారు ఆసంగ్టికి నిలచెదరు.

ఆసంగ్టియందు బొంబాయిసగరమునకు గల రెండుసానములలో ఒక సానమునకు సర్ చిమన్ లాలు సెతల్ వాడుగారిని నియమించుట విషయమే 12-వ లేదని సమావేశము ఆఖరి చించవలసిన ముఖ్యవిషయము. సగరమునండి ఎన్నుకొనబడుటకు కింతవరకును జయకరుగారు, ఎక్. ఎమ్. దుమేసియా, జమ్నాదాసు మేథాగార్లు ఆభ్యర్థులు నిలచుచున్నారని ప్రకటించబడెను. దుమేసియాగారు ఎన్నుకొనబడుటయందు విశేష శ్రమలేదని చాలమంది చలంచుచున్నారు. యథోచిత సహకారపక్షము తరపున నిలచుచున్న జాతీయపక్షమందు సభ్యులజయకరుగారితో మరెవ్వరిని పోటీగనిల్పటంతపనుజనముగనులాభకరముగననుండ నేలేదోయనిజాతీయపక్షమందు భేదాభిప్రాయము గలవు. జయకరుగారును జమ్నాదాసు మేథాగారును ఎన్నికలందు హోరాహోరిని పోటీచేయవలయుననియు గత ఎన్నికయందు సర్ చిమన్ లాలుగారికి గలిగిన పరిభవముబట్టి జాతీయపక్షముఅసంగ్టిని ఎన్నికజయకరుగారితో పోటీజేసినయెడల జమ్నాదాసు మేథాగారికి సహాయము జేసి జయకరుగారికి నచ్చువోటుల సంఖ్యయొత్తమును చీల్చివేసినవాడుగావచ్చుననియు, ఉభయముల ఓడిపోయి తుదకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి జమ్నాదాసు మేథాగారికి విజయమర్పింపవలసివచ్చునేమోయనియు చాలమంది చలంచుచున్నారు. దుమేసియాగారికి విజయము తప్పక సంభవించునని భీమకర్ణిక లేక గుండె నిబ్బరము జూప అసహాయము లేవనియు, యథోచిత సహకారము పక్షమును యిండియన్ జాతీయ పక్షమును రెండు స్థానముల చెరియొకటియు వశముజేసికొనవచ్చుననియు గొందరుచలంచుచున్నారు. పరంజిపాయిగారు నిలచువశ్యవిద్యాలయసానమునకు పోటీచేయవలదనిశోషపుబ్లిషింగ్ సాగానిని యథోచిత సహకారవాదులు మాన్పించలేకపోయినను పక్షమునండి తప్పింపకపోవుటచే యథోచిత సహకారవాదులయొక భారత జాతీయపక్షము అంకడోదార్థము జూపవలసిన అవసరములేదనియు కొందరి అభిప్రాయముగనున్నది.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ మానిఫెస్టో

బర్మా దొరతనము ఆంక్ష

రంగూను, జూన్ 5:— 1923 మార్చి 15 వ లేదని 37, హరిసో రోడ్డునందలి బెంగాలు హాల్ లు కార్యకర్తలకును తరపున జి. పి. బేగర్ వాడుగారిచే ప్రకటించబడిన కమ్యూనిస్టు మేనిఫెస్టోపై బర్మా ప్రభుత్వము ఆంక్ష వేసెను. మేనిఫెస్టోనందు రాజద్రోహవిషయములు గలపుగాన అందుండి క్రొడీకరించిననులేక అనువదించినను శిక్షకు పాట్రులయ్యెదరు గవర్నమెంటు ప్రజల హెచ్చరించుచున్నది. (అ. ప్రె.)

బెంగాలురాష్ట్ర సంగ్రహ కాంగ్రెసుసమావేశము

కలకత్తా, జూన్ 5:— కాంగ్రెసువాదులు రానున్న రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సమావేశమువలన స్వరాజ్యపక్షమునందుమాన్యులకలగ గలనని నమ్ముచున్నారు. స్వరాజ్యవాదులుగాని కాంగ్రెసువాదుల పాట్లకు ప్రతిపక్షులైనవారితో ఏకీభవించి ఉభయపక్షముల వారును వారివారి పక్షమువారిని తీసికొని పచ్చులకు తమ హక్కులను పంపించుచున్నారు. 18 వ లేదని సభ సమావేశము గానున్నది. (అ. ప్రె.)

చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయము

యఫ్. యల్. పరిశోధన ఫలితములు

మొదటి తరగతి—

120 278 355 and 540.

రెండవ తరగతి—

1 6 8 9.14 38 44 45 48 49 50 51 59 68 69 75 76 90 91 98 102 106 113 116 117 118 133 138 142 145 146 149 155 167 170 172 176 182 183 185 188 191 200 204 210 211 220 227 233 235 238 247 248 251 255 263 266 276 280 281 290 293 314 316 321 324 325 326 327 328 333 344 346 361 386 387 392 394 401 403 407 470 481 495 498 505 506 516 521 523 533 561 565 574 577 578 and 589.

మూడవ తరగతి—

3 4 5 11 13 16 17 19 20 21 22 24 25 26 27 28 29 30 32 33 34 35 36 41 43 46 47 54 55 60 62 65 71 73 74 77 78 79 83 86 87 88 92 93 95 96 97 101 103 105 109 111 112 114 115 119 121 123 124 125 127 129 131 135 136 137 139 143 144 147 150 152 153 154 158 159 160 164 165 166 173 174 177 178 181 184 186 189 190 193 195 199 201 203 205 206 208 212 215 216 217 218 219 221 223 224 228 230 231 232 234 241 242 243 244 246 249 250 252 253 254 257 258 259 260 262 264 265 267 268 269 271 274 277 279 282 283 284 285 286 291 292 295 296 299 300 301 302 303 309 310 311 313 315 317 318 319 320 322 323 329 331 332 334 336 339 340 341 342 343 345 347 348 350 351 354 357 358 360 362 363 364 366 367 368 369 370 372 373 374 376 377 378 381 382 383 385 390 393 399 400 404 405 406 409 410 413 417 418 422 429 437 438 444 445 446 454 456 458 462 463 466 468 471 474 475 478 479 480 483 485 488 489 490 492 494 496 497 500 504 510 511 512 513 514 520 524 525 527 528 532 534 536 537 538 539 542 543 544 545 547 548 549 551 552 553 554 557 564 567 571 572 573 575 582 584 588 591 592 594 597 599 602 603 605 621 622 629 631 632 633 634.

బి. యల్. డిగ్రీ పరీక్ష

మొదటి తరగతి—

18 20 97 99 117 124 167 193 202 212 221 223 269 275 276 301.

రెండవ తరగతి—

4 5 6 9 10 14 15 17 24 28 30 36 38 39 47 48 49 55 58 62 64 66 72 73 76 78 83 86 96 98 100 103 106 107 108 111 112 114 116 120 122 129 133 144 146 148 149 158 161 164 165 168 171 172 183 184 188 194 195 198 205 206 208 210 211 224 228 230 232 239 240 245 250 255 261 263 264 271 278 290 298 299 302 316 318 336 381 424 450 452 458 478 491 497 505 514 521 530 and 548.

మూడవ తరగతి—

2 7 8 11 12 13 19 21 22 23 27 29 31 32 to 37 40 41 42 44 45 46 50 51 52 54 56 59 60 65 67 68 70 71 74 75 79 80 81 82 84 85 88 91 92 93 94 101 102 104 105 109 110 118 125 127 131 134 136 138 140 141 142 143 147 151 152 154 156 159 160 163 166 169 173 174 176 180 181 187 190 192 200 204 207 209 213 215 217 218 219 220 226 227 233 234 236 238 242 244 246 248 251 252 253 254 260 262 265 266 268 270 274 279 281 282 283 285 286 288 289 291 292 294 296 297 300 303 305 306 308 309 310 311 315 317 319 322 323 333 340 341 343 346 348 349 354 359 370 372 376 377 378 383 386 401 404 406 411 412 414 416 420 421 423 425 426 427 428 429 431 433 434

435 437 438 439 442 445 447 448 449 453 455 457 459 464 465 466 467 468 469 470 473 474 475 476 479 481 486 487 489 490 493 494 498 500 501 504 506 507 508 509 513 515 516 517 523 525 527 528 531 536 and 556.

చెన్న పురి ఆంధ్ర నాటక సభ

కృష్ణ తులాభార నాటక ప్రదర్శనము

చెన్న పురి ఆంధ్ర నాటక సభవారు నిన్న సాయంత్రము షెక్స్పియర్ పుస్తకమున కీ|| శే|| ముత్తరాజు నువ్వారావు గారు రచించిన శ్రీ కృష్ణ తులాభార నాటకమును జయప్రదముగ ప్రదర్శించిరి. ఆంధ్రదేశమునందలి సుప్రసిద్ధ నటులు యీ నాటకమును ప్రదర్శింప జూచి భాగ్యము చెన్న పురి ఆంధ్రులు ఇవలన పొందగలిగిరి. ఈ నాటక ప్రదర్శనము యెన్నిలోపములతో కూడియున్నను, నాటకముతయు భక్తిరసపూరిత మగు పద్యములచేతను పదములచేతను భావములచేతను నిండి యుండుటచే ప్రేక్షకులను ఆకర్షించి వారికి సంతోషమును గలుగజేయుట తిథ్యము. ఇది గ్రంథకర్తను ప్రతిభులు గాని ప్రదర్శకులను తూలనాడు కాదు.

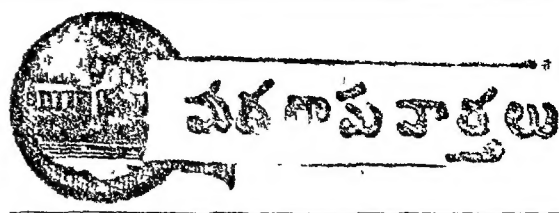
చెన్న పురియందు ఆంధ్రనాటకమును ప్రదర్శించు సమాజములలో ఆంధ్రనాటకసభవారు పేర్కొనదగినవారు. కామాక్షి నుందరకాశ్రి గారు కథానాయకుడగు శ్రీకృష్ణపాత్రను ధరించిరి. వీరి ఆకారము విగ్రహము కంటర్వల కంస, భీమ, కీచక మున్నగు రౌద్రరసప్రధాన మగు పాత్రలను సరిపోవును గాని శ్రీకృష్ణునకు సహజమగు ముకుంద సౌందర్యశృంగారలక్షణములు వీరియందు కనుపడలేదు. అయినను వీరు యెట్టిలోపము కనుపడనివిధమున పాత్రాచిత్త్యమును పోషించుచు ప్రేక్షకులకు ఆనందిము కలుగజేసిరి. వరదారాధాకృష్ణయ్యగారు నారదపాత్రను ధరించిరి. వీరు సంగీతమువల్లను భక్తిరసప్రకటనము వల్లను సత్పులను ఆకర్షింప గలిగిరి. సత్యభామపాత్రను ధరించి శీతారామకాశ్రి గారు శ్రీకృష్ణునిపట్ల కోపము వహించినపుడును పూర్వకవ్రతాచరణమునకు కృష్ణుని విప్పించునపుడును, దుక్కిడియెదుట తన పరాధుని మంగీకరింప ఆనూయిత తెలిపి నప్పుడును ప్రకటించి హాసభావములు మిగుల ఉచితముగ నుండెను. ఇతరవేషధారులలో దుక్కిణీపాత్ర ధరించి కృష్ణస్వామి గారు పేర్కొనదగియున్నారు. తడవుకొనని విధమున ఈనాటకసంఘమువారు జయప్రదముగ ఈనాటకమును ప్రదర్శించి నందులకు వారిని అభినందించుచున్నాము.

సార్యభాముని జన్మదినోత్సవము

కలకత్తా, జూను 5:—సార్యభాముని జన్మదినోత్సవి కృడ జరుపబడెను. సామెల్లయియు మూయబడెను. యూనియను జాతు ప్రభుత్వభవనములపై ఎగురవేయబడెను. (అ.ప్రె.) సిమ్లా, జూను 6:—సార్యభాముని జన్మదినోత్సవము జరుపబడినటుల ముఖ్యపట్టణము లన్నిటినుండియు వార్తలు వచ్చినవి. అ.ప్రె.

రాజప్రతినిధి సిమ్లాలో పెరడైనవెనుక విందుచేసిరి. అ.ప్రె.

Advertisement for 'ధృగువటి' (Dhurguvati) featuring a large stylized logo and text. The text includes 'వైద్యరత్న. పండిత', 'డి. గోపాలాచార్యులు', 'పి. వి. యస్, అండ్', 'పి. యం. బి. గారి.', 'ధృగువటి, మనుజుల మూత్ర మార్గమునుండి వీము వర ప్రవించుచుండెడి', 'తెలుపు, పసుపు, ఎరుపు, నీరు చురుకు, బొట్టుబొట్టుగా మూత్రము, నకు బోవుట, నరములు బిగియట', 'మూత్రము పచ్చినట్లువుండుట, ఇటువంటి లక్షణముల గల తెగకోగముల బోగొట్టును. మాతముగ సంధిని చిన తెగకోగమును 36 గంటలకాలములో బోగొట్టును. బుడ్డి 1కి రూ 6-12-0 అయిర్వేదాశ్రమము 151 గోవిందస్వామియని పేర్చి, బ్రాంచి. 188 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఇండియా గవర్న మెంటు వారి

బురుణము:— ఈబురుణము చందాలకుగాను నగదు గాని, 1026 నం॥ రము 190 కి 6 చొప్పున వడ్డీ గల బురుణపత్రములు గాని యికముందు అంగీకరింపబడును.

సూర్యాతపమున మరణించుట:— నేడు బిట్టలు ధ్యహ్నుమనే 40 ఏండ్ల ఆంగ్లో ఇండియన్ రిక్నాలో మోంటు రోడ్డునకు పోవుమండ హతాత్తుగా మరణించెను. అతడు జబ్బు గానుండి వైద్యకాలకు పోవుచుండెను. అ.ప్రె.

రాకపోకలు:— రా॥ బి॥ హెచ్. గోపాలస్వామి అయ్యంగార్ గారు శనివారమునాటిరాత్రి ఉదకమండలము నకు వెళ్లిరి. (అ.ప్రె)

సర్ ఆల్బిన్ డెరు మాన్యునటుగారు సతి నిన్న ఉదయం వచ్చిరి.

పోస్టు టెలిగ్రాము డైరెక్టరు జి. పి. రాయగారురేపు మదరాసు వత్తురు.

జాతీయగీతము వందేమాతరం

ఎం. శింగారువేలుగారు ఈదిగువతీర్మానము కార్యోచనము సభలో గావించుటకు నోటిసునంపిరి. "గాడ్ సేవు ది కింగు" అను జాతీయగీతము జాతీయమైనదిగాక, బాలరకు దేశాభిమానము పురికొల్పునది కాదు గనుక, కార్యోచనము బడులలో జరుపు బాలరకు నిజమగు దేశభక్తిని పురికొల్పుటగాను కార్యోచనము బడులలో బాలరు ఉపాధ్యాయులుగూడ పాఠములు ప్రారంభించుటకు ముందు ప్రఖ్యాతిపడసిన 'వందేమాతరం' పాటను చదువవలె సని యీసభవారు డలంచుచున్నారు."

ఆదిద్రావిడుల సభ—నూంటుకోడు మెకాంజీ

తోలయందు ఆదిద్రావిడుల సభ జరిగెను. ఎం.పొన్నస్వామి పిల్లెగారు భూస్వామి అదృతత వహించెను ఆద్యక్షుని ఉపన్యాసము జరిగిన పిమ్మట రంగూను పిప్పి నివాసులు కొందరు తమ యిబ్బందులు తెలియజేసిరి. తాము పన్ను శిక్షించుచున్న ను దొడ్డిలేదనియు ఉన్న దీపముకట్టి తీసివేసినయియు నుమారు నూరు కుటుంబము లట్టియిబ్బందిపాలయి యున్నవనియు పేటల సేవాసంఘమువారుతమ్యుగూర్చిక్షణవహించవలెననియుచెల్పిరి ఆర్. గోపాలు ఆనరరీ కోఆపరేటివు రిజిస్ట్రార్లుగారు ఆదిద్రావిడులలోముఖ్యులు తమదుస్థితికైయితరులనిండించి లాభము లేదనియు అన్ని విధముల అభివృద్ధికై తా మే శ్రద్ధ వహింపవలెననియు జెప్పిరి. అర్చి లో ఆదిద్రావిడుల దుస్థితిగూర్చివీరయను ఎం ఎల్ సి. గారు ప్రభుత్వమువారికి ఉత్తరము వ్రాసిననియు, ఆదిద్రావిడులు చాలయిక్కట్టులపాలుగుచున్నారు. వారినిగూర్చి ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధవహింపవలెననిరి.

రంగూనుపిప్పి ఆదిద్రావిడుల గూర్చి లేబరుకమిషనరు గారును, కార్యోచనము కమిషనరుగారును శ్రద్ధ వహింపవలెననియు, రోడ్డు పబ్లిక్ మండరములు వాడుకొను హక్కు అందరికి సరిపమానముగనుండవలెననియు, ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించడమైనది— శ్రీ పొన్నసామిపిల్లె జాన్ జోసెపు, కె. నటేశను పి. అర్జును, ఎ. పాలయముగార్లు లేబరు కమిషనరుగారివద్ద మనవిజేసికొన నియమింపబడిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు

లైసెన్సులేని లాటరీ

పోలీసు కమిషనరుగారి నూచనపై సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పి, దొరస్వామినాయుడుగారు ఎగురై పోలీసుకోర్టులో కె. నూర్యనారాయణరావు తెనాలిలోలాటా నివాసిపై లైసెన్సులేని లాటరీ జరిపినందుకు శేసుచెప్పిరి. ముద్దాయి 121 వరదాముత్తప్పనువీధిలో శ్రీశీతారామాంజనేయలక్ష్మణుల ఆనుపేదన లాటరీకొనసాగించెను. 4 అణాల టిక్కెట్లు రూ 4000లను అమ్మి ఫిబ్రవరి 12-19 తేదీలలో పున చిన్న చిన్నవస్తువులు పిమ్మట సబ్బులు యిట్టివి పంచిపెట్టి చెప్పటండ పారిపోయెను. వానికి పిమ్మటలంపిరి.

నానాత్వస్వేచ్ఛ

మహాత్మాని స్వీయచరిత్ర

ద్వితీయ భాగము

తృతీయ ప్రకరణము

నేనువడిన మొదటిదావా

బొంబాయిలో నేను యిండియన్ లాను చదువుచుంటిని. ఆరోగ్యసంస్కరణవిధానమునుగూర్చి నేను నామిత్రుడగు పీరు చంద్రగారిగారు కలిసి పరిశీలన చేయుచుంటిని. నాకుదా వాలను సమకూర్చుటకు మాఅన్న కత్తివంశవ లేకుండ ప్రయత్నించుచున్నాను.

ఇండియన్ కోర్టులను చదువుట చాల నిరుత్సాహకరము గానుండును. సివిల్ ప్రొసీజరుకోడును నేను పూర్తిచేయజాలక నేపాతిని. ఎవిడెన్స్ కోడును అటులనుండలేదు. పీర్చంద్ర గారిగారు సాలిసిటరు పరిశీలన చదువుచుండెను. బారిష్టరుల ను జేజీల్స్ గూర్చి ఇతడు చాల కథలు చెప్పుచుండెను. "సర్ ఫీరోజ్ మెగారెగి కోర్టులన్నియును డబ్బుధావచ్చును. కావుననే ఆతడంత క్లాసునియుగా పనిచేయగలిగెను. ఆయనకు ఎవిడెన్స్ కోడు అంతయును కంపాజ్ మేయైనది. 82 వ కేసులోని కేసులన్నియును ఆయనకు తెలియును. బరుడ్రీక్ థ్యాగోగారివా దపటినుకొని న్యాయాధిపతులుగూడ రిచ్చపడుచుండిరి" అని పీర్చంద్రగారు చెప్పుచుండగా నాక ధైర్యము కలుగుచుండును.

"బారిష్టరులు మొదట 5 లేక 7 ఏండ్లపాటు దావాలును ఆదాయమును లేకకష్టపడుచునేయుండురు. కావుననే నేను సాలిసిటరు పరిశీలన చదువుకొంటిని. మూడేండ్ల క్షేమ మొకకేసులు డబ్బిన్ మిరర్స్ వ్రాయుచుంటే అగుదురు అని వర్ణించుచు చెప్పిరి.

నెలనెలకును యింటిఖర్చులు పెరుగుచుండెను. ఇంకను న్యాయశాస్త్ర గ్రంథములను చదువుచునే యుంటిని. గుమ్మము లో బారిష్టరుల కట్టుట నాకిష్టముగానుండలేదు. నేను ఎవిడెన్స్ కోడును మొయిస్స హిందూలను చాల శ్రద్ధగా చదివితిని. కాని ఒకదావాను పట్టి వాదించుటకు తగిన ధైర్యముమాత్రము నా కింకను కలుగలేదు. క్రొత్తగా అత్తవారింటికి కాపురమునకు వచ్చిన కోడలేటుల వితరణాపాతమునుండే నేనుగూడనటులే యుంటిని.

ఆసమయములో మామిబాయి అనునామదావాను పట్టితిని. టవుంటులకు కమిషను యియ్యవలెననిరి. నేనియ్యనంటిని నెలకు 8, 4 వేల రూపాయలను సంపాదించుచున్న న్యాయ వాదులుగూడ కమిషను యిచ్చుచున్నారనిరి. వారిచ్చిన నిత్తురుగాకనే నియ్యను. నాకు నెలకు 800 రూపాయలు వచ్చినచాలు న. మాన్యుగూడ అంతకంటె మెచ్చుగా సంపాదించలేదని నేనంటిని.

మానాన్న కాలములో అన్నికొనువులును చాలచవుకగా నుండెను. ఇప్పుడు ధరలు చాల పెరిగినవనిరి.

నేనుమాత్రము నావంతులను నడలలేను. కమిషను యియ్య లేదు. మామిబాయి కేసు చాల లేకకదైనది. ముప్పదిరూపాయలు ఫీజు నిర్ణయించితిని. ఒక కోజులోనే పరిష్కారముగను ను తోచినది.

స్వామికాజుకోర్టులో ప్రతివాది పక్షమున నేను న్యాయవాదిగా నుండుట తలపించినది. వాదిసాక్షులను అడ్డుపెట్టు నేయుటకు లేచుపరికి నాయుడలాపాద ముక్తమును కంపించిది ఒక్కప్రశ్ననైన అడుగజాలక మార్చుంటిని. నన్ను చూచి న్యాయాధిపతియును యితర న్యాయవాదులను నవ్వుకొనియే యుండును. కాన నేను తలయెత్తి ఎన్నరిని మాడలేదు. నేనీదా వాలో వాదించజాలను. పటేలుగారికి వకాల్తానామా యిప్పించుము. నేను 80 రూపాయలును ముజరాయిచ్చెదనని ఏజెంటుతో చెప్పితిని. అతడు వెంటనే 51 రూపాయలు ఫీజు ఏర్పరచి పటేలుగారికి వకాల్తానామా యిచ్చెను.

ఇట్టిదావాలు పటేలుగారికి కొట్టినపిండియే.

పర్యవసానమును తెలుసుకొనుటకు నేనచట నిలువనేలేదు. వాపిరికితనము నాకు చాల అవమానకరముగానుండుటచే వెంటనే యింటికిపోతిని. నాకు తగిన ధైర్యము కలుగునవరకును వకాల్తానామాలు పుచ్చుకొనగూడదని నిశ్చయించితిని. నేను దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లువరకును మరల కోర్టుకు వెళ్లేలేదు. ఇది యొక ఘనవిజయము నేను వ్రాయుటలేదు. నావంటి పిరికినానికి

తనదావా నెలవలెనని కోరుడెనవా డెను. నెటుల వకాల్తానామానిచ్చును?

అందువలన నానియమును "అభావేరి క్రి" అనులో కొట్టివంటిదే.

బొంబాయిలో మరెయొక కేసు వచ్చినది. పోరుబందరు లో నొక బీద మహమ్మదీయుని భూమిని ఎళపరుచుకొనిరి. అతడు మాతండ్రి నెరుగును గాన నావద్దకువచ్చెను. దావాలో నాకు బలమేమియును కనబడలేదుగాని విజ్ఞప్తిని వ్రాసియిచ్చెదనని యొప్పుకొని వ్రాసి నామిత్రులకు చదివివనిపించితిని. వారామో దించుటచే నాకు కొంత ధైర్యము కలిగినది. విజ్ఞప్తి. (మొమారియలు) ని వ్రాయగలక క్రి నిజముగానే నాకు కలిగినది.

ఈరీతిగా మొమారియలును వ్రాయుటవలననే వాదించ వక్కరలేకుండనే నాకు మంచి ఆదాయమువచ్చుట కవకాశముకలదు. కాని అట్టివానినిచ్చువారు మెచ్చగానుండరు. కాన నేను పాధ్యాయుడనుగా పనిచేయదలచితిని. నాకు ఆంగ్ల భాష యందు మంచిపాండిత్యముకలదు. మెట్రిక్యులేషను తరగతివారి కిఆంగ్ల భాషను నేర్పుటయనిన నాకు సంతోషకరముగ నేయుండెను. అందువలన కొంత ఆదాయముగూడ రాగలదు. ఒకకుప్ర సిద్ధమును మొనూలులో కోజుకు ఒకగంట ఆంగ్ల భాషను నేర్పుటకొక ఉపాధ్యాయుడు కావలెను. నెలకు 75 రూపాయలు జీతమియ్యబడునని ప్రకటించిరి. నేను దరఖాస్తుపంపితిని. నేవధి కోర్తాహముతో వెళ్లితిని. నీవు. బి. ఎ. పరీక్షలో కృతార్థుడవైతివా? అని ప్రశ్నించెను. లేదని నేను చెప్పితిని. అటులైన నీయద్యోగమును మీకియ్యజాలననెను. నేను లండను మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు లాటినుభాషను చదివివెళ్లి కృతార్థుడైతినింటిని.

మాకు బి. ఏ. యే కావలెనని అతడనెను. నాకు చాలని చారముకలిగినది. మాఅన్నకును చాల మనస్తాపము కలిగినది. ఇకరాజకొటకు వెళ్లవచ్చును. బొంబాయిలోనుండుటవలన ప్రయోజనములేదని మేము నిశ్చయించితిమి. రాజకొటలోనా అన్న ఒక చిన్న స్టేషనుగానున్నాడు. ఆతడు పిటిషనులను వ్రాయు పనిని నాకిప్పించెదననెను. బొంబాయిలో కాపురము నెత్తివేసిన చాలఖర్చుతగ్గును. రాజకొటలోనే అందరమును కలిసి యుండవచ్చును. అని మాఅన్న చెప్పెను. ఆది నాకును వచ్చినది. ఈరీతిగా ఆరునెలలు బొంబాయిలోనుండి మరల రాజకొటకుపోతిని.

బొంబాయిలో నున్నపుడు నేను ప్రతిదినమును మోకో గ్రుకు వెళ్లుచుంటిని గాని నేను గ్రహించినదేమియునులేదు. గ్రహింపదగిన జ్ఞానమే నాకులేదు. తరుచుగా దావాలు ఆక్షరముగానుండేవిగావు. అందువలన నచటనుకొనిపాట్లుపడుచుండువాడను. మోకోగ్రుకుచాలమంది వకేళ్లు నావలెనే కునికిపాట్లు పడుచుండేవారు. వారినిమాడగా నాకుమాడ మొదటకలిగిన జంకు వదలిపోయితిని. మోకోగ్రుకువకేళ్లు అటుల కునికిపాట్లు పడుట ఒక ఫాషను అనియే నేను తలచితిని.

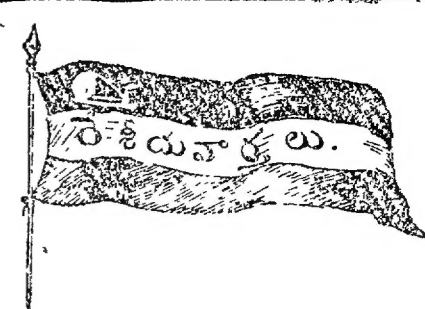
ఇప్పుడు బొంబాయిలోనున్న క్రొత్త బారిష్టరులలో దావాలు దొరకక క్రొత్త ము పడుచున్నవారికి నేను కొన్ని మాచనలను చేసెదను. నేను గిర్గాము లో నివసించుచుంటిని, గాని నేనెన్నడును ఏబండిని ఎక్కలేదు. ట్రాంబండిని గూడ ఎక్కలేదు మోకోగ్రుకు ప్రతిదినమును నడిచియే వెళ్లి నడిచియే వచ్చుచుండువాడను. వెళ్లుటకు 45 నిమిషములను మరల వచ్చుటకు 45 నిమిషములను పట్టుచుండెను. నాకు ఎండ అలవాటైపోయినది, నాకు దీనివలన కొంతవ్యయము కూడివచ్చినది. బొంబాయిలో చాలమందికి తరుచుగా జబ్బుచేయుచుండును గాని నాకొకకోజునను జబ్బుచేయనేలేదు. నేను ఆర్జింప గలిగిన కోజులలో గూడ యీపద్ధతినే అవలంబించితిని. దాక లాభమును నేటికిని నేననుభవించుచునే యున్నాను. (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా 8-6-28)

లండనులో బర్తావిందు

ఇంచీకేపుగారికి తంతి

రంగూను, జూను 5:—లండనులో సమావేశమైన బర్తావిందు సంఘమున బర్తాగవర్నరుగారు ఇంచీకేపుగారికి రాష్ట్రముంతయు ఆభివృద్ధినిొందున్నదని తెలుపుచు "నేరముతగ్గించుటకు చేయుచున్న అధిక ప్రయత్నములవలన నిరుటికన్న ఈసంవత్సరము నూటికి 20 వంతున తగ్గినది. బర్తాకు వచ్చెడివారు మంచి వారుగా నుండవలెను. వారు దేశమునకు రాజునకు నేవచేయుచు న్యధిలోనికెవచ్చుటకు బర్తాలో అవకాశము లేకుండునన్నది.

ఇంచీకేపుగారు ప్రత్యుత్తరముగా "తమరు తమఉద్యోగమును ఇయప్రదముగ నెరవేర్చుటగాక" యనివ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

రంగూను, జూను 6:—ముగ్గురు ఆఫీసు సర్దారులను టైమె లుగ డేరాదూనునుండి బర్తా తీసికొనివచ్చిరి. వారిప్పుడు మీట్టి లాలో నున్నారు. అ. ప్రె.

జాతీయ వైద్యకళాశాల సమై అంత మొందుట

కలకత్తా, జూను 4:—జాతీయ వైద్యకళాశాల విద్యార్థులసమై నిన్నటితో అంశ్యమయ్యెను. విద్యార్థులకును కళాశాలాధికారులకును పరస్పరవిభేదములు వైవలయ్యెను. (ప్రీ. ప్రె.)

జాతీయ పక్షనాయకులు

అలహాబాదు, జూన్ 6:—చింతామణిగారు అలహాబాదునుండి నైనిటాత్తు వెళ్లిరి. జూన్ నెల అంత్యమువరకును అచ్చటనుండురు.

పండిత మదన మోహన మాలవ్యగారు రేపు సాయంత్రం రాష్ట్రీయ సెంట్రలు హిందూమహమ్మదీయ యూనిటితో ర్డు ప్రోద్బలమున హిందూమహమ్మదీయ భేదములను గురించి ఉపన్యసించురు. అ. ప్రె.

మిలోనర్ల సంఘసమావేశము

అహమదాబాదు, జూను 6:—స్థానిక మిలోనర్ల సంఘమువారు నిన్న రాత్రి సమావేశమై బొంబాయి మిలోనర్ల పివ ప్రతి వర్తకవిషయమైన సమాచారముపై చర్చించిరి. టూల్స్ బోర్డు విచారణగావలెననుటలో ఉభయసంఘములు ఏకమగుటకు తీర్మానింపబడినది. చిత్తునియములను హ్యూమిడిఫికేషను గూర్చి వ్రాయుటకు ఉపసంఘము నోక దానిని నియమించిరి. (అ. ప్రె.)

రవీంద్రునకు సాటిలేని స్వాగతము

కలకత్తా, జూను 6:—రోము నగరమునుండి ఈదిగవతంతి వచ్చినది. నేపుల్సు రవీంద్రునకు సాటిలేని స్వాగత మిచ్చినది. రోము నగరమునకు ప్ర క్షే క రై లు లో తీసికొని పోబడిరి. నీ ని య రు ముస్సునీగారితో సంభాషించిరి. బుధవారమునాడు విశ్వవిద్యాలయముం దుపన్యసించురు. అనేక నగరములనుండియు విశ్వవిద్యాలయములనుండియు చాల ఆశ్చర్యములు వచ్చినవి. (అ. ప్రె.)

రంగూను నీటి సప్లై

రంగూను, జూను 5:—స్థానిక ప్రభుత్వమువారురంగూను నీటి సప్లై స్కీము నాలోచించుచున్నారు. ఇదివరలోచేసిన వాదించులవలన యుంజలిన స్కీమువలన ముక్తి గలుగగలదు. ఖర్చు చాల ఎక్కువగును. కావున రంగూను పురపాలక సంఘముపై బాధ్యత తీసి వైచిరి. ఇండియా మైకమిషనరుగారికో ఇంజనీర్ల నిమిత్తము సంప్రతించుచున్నారు. ఈస్కీమునుగూర్చి రెండు విషయములను దృష్టిచుం దుచుకొనవలెను. విద్యుచ్ఛక్తి నీటిసప్లై ఈ స్కీమును ఆచరణలో తెట్టుటకు ఏండ్ల తరబడి పట్టగలదు. బాధ్యత యంతయు ప్రభుత్వమువారు వహించిరి. స్కీము ప్రారంభించువరకును నీటి సప్లై చేయుటకు పురపాలక సంఘమువారే బాధ్యులు. (అ. ప్రె.)

రాయలుకమిషనుకు ఏర్పాట్లు

వ్యావసాయిక పాశ్రామిక మంత్రులసమావేశము కలకత్తా, జూను 5:—దార్జిలింగులో జూను 1 వ తేదీన రాయల్ వ్యవసాయక కమిషను సంవత్సరమున వ్యవసాయక పాశ్రామికమంత్రులసమావేశము జరిగెను. సిహెచ్ ఆఫ్ఫిసిం పబడిన సమావేశముందు బెంగాలులో వ్యవసాయ డైరెక్టురుగా బెంగాలు ప్రతినిధిగా మెలగెదరు. అన్ని రాష్ట్రములనుండియు ప్రతినిధులు వచ్చురు. జూను 7 వ తేదీన సమావేశమగును. బెంగాలు వ్యవసాయక అధికారులు చేసిన సుకార్యములయు సిహెచ్ ను నివేదికపంపబడును. ఫిన్లోగారు శుక్రవారమురాత్రి సిహెచ్ వెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

నేను గుప్త గారి

విజ్ఞాపన

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

ప్రేమ రాష్ట్ర నాయకులగు నేను గుప్త గారు, కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులకు పంపిన విన్నపమును గల సంచికయందు ప్రచురించి యుంటిమి. దానిని చదివినవారికి, నేను గుప్త గారి యాతురమును కార్య దీక్షయు నెల్లడి గాగలవు. 13-వ తేదీన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము కూడ గలదు. ఇయ్యది చాల ముఖ్యమగుసభ యని, కాంగ్రెసు సభ్యు లెంచుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన కృష్ణగరు సమావేశము భగ్నమయ్యెను. హిందూమహమ్మ దీయ ఒడంబడికను రద్దుచేయు ప్రయత్నము జరిగెను. లేనిపోని పట్టుదలలు పెరిగెను. కాంగ్రెసు శత్రువులు, కాంగ్రెసు నెటుల నయినను భగ్నము నేయుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నములకు, సభ్యు లే తోడ్పడుటవలన విమమస్థితి జనించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిని నివారించుటకు మార్గ మేమని, రాజోవు సభలో యోచింపబడును. ఈ సభయొక్క నిర్ణయముపై ననే, వంగరాష్ట్రపు భావిభాగ్యోదయ ముభారదడి యుండును. దేశబంధు దాసుగారు విగతేవు లయినపిమ్మట, వంగదేశము నేను గుప్త గారిని నాయకునిగ నెన్నుకొనిరి. రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘమున కధ్యక్షులుగ నియమించిరి. కలకత్తా కాన్ఫరెన్సును కధ్యక్షులుగ నేర్పాలు జేసిరి. ఇటుల నత్కరించి, పిమ్మట నాయకుని సందేశమును మూలద్రోసి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును భగ్నము జేయుట, ద్రోహ మగును. తన ధర్మమును జయ ప్రజముగ నెఱవేర్చుటకు, నేను గుప్త గారికి సంపూర్ణావకాశ మిచ్చుట, ప్రజల ప్రధానకర్తవ్యము. చీటికిమాటికి వారి పనుల కడ్డదగులుటచే కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ భగ్నమగును. దేశబంధు దాసుగారి పేరిట స్మారకచహ్నముల నేర్పరచినమాత్రాన ప్రయోజన మేమి? దేశబంధు స్మృతులను రచించిన లాభ మేమి?

దేశబంధు ఆత్మ కేవల మిట్టి సత్కారముల వలన సంత్పత్తి జెందబోదు. ఆ మహామహుని కర్మసంశ్లేషము మగ్గు కార్యము, స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చుటయే. హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులు వారికి ప్రియతమమయినది. తాత్కాలికాపేక్షలువలన హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులు చెడనటుల గనుపించినను కాంగ్రెసు సభ్యులు మరల దీనిని చక్కబరుపవలయును గాని తాము గూడ విధ్వంసన కార్యమున పాల్గొన గూడదు. ఆచార్య ప్రఫుల్ల చంద్ర రేగారు యూరపునకు వెడలునమయమున పత్రికా ప్రతినిధు

లొకరితో ముచ్చటించుచు కొందరు దుండగొడుచేసినకార్యములు శాశ్వతసఖ్యమును చెడగొట్టజాల వనియు కద్దరువలన ప్రజల ఆర్థికస్థితి తప్పక బాగుపడుననియు బలికిరి. అందుచే తాత్కాలికపు దురాగ్రహము నమసిపోవుటకు ప్రాజ్ఞులు తొందరపడకుండుట యుక్తము. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య అజ్ఞానజనితసంఘోభ ముదయించిన సమయమున బెంగాలు ఒడంబడికను రద్దు జేయవలె నని పట్టుబట్టుటకన్న అవివేకము వేరుండదు. కాంగ్రెసుపక్షము రాజోవు ఎన్నికలలో అపజయము గాంచునటుల జేయవలయు ననిన ఇంతకన్నను వీలగుమార్గ ముండబోదు. ఈ తీరున ఆత్మహత్య గావించుకొనుటకు వంగదేశ మంగీకరించునా? కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానముల నీ సమయమున నిరాకరించునా? నేను గుప్త గారడిగెడి ప్రశ్న లివియే. బెంగాలు ఒడంబడికతో జోక్యము కలుగజేసికొనక, కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానములను భగ్నపరుపక పనిజేసెదమని రాష్ట్రీయ సంఘమువారు వాగ్దానముచేసినగాని తాము నాయకభారమును నిర్వహింపజాల మని గుప్త గారు స్పష్టపరచుచున్నారు.

ప్రజలు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడకున్నచో నాయకుడుమాత్ర మేమిచేయగలడు? ఇంద్రజాలము వలన స్వరాజ్యము లభించునా? స్వరాజ్యమునకు మూలాధారమగు అంతఃసఖ్యమును బలపరచి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు ముందుకు వచ్చునపుడే, నాయకుడు జయప్రదముగ నడువగలడు. నేను గుప్త గారియొద్ద దేశబంధు దాసుగారి ప్రతిభ లేనిమాట నిజమే. అరవిందయోగిని గాని మరియొక నాయకునిగాని తీసికొనివచ్చినను, ప్రజల తోడ్పాటులేనిది విజయము సిద్ధింపజాలదు. కార్య నిర్వాహకవర్గమువారు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడుట లేదనియు, కొందరు వ్యతిరేకముగ గూడ బని చేయుచున్నారనియు, నేను గుప్త గారు మొరలిడుచున్నారు. గుప్త గారు దెలిపినటుల, కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు సంపూర్ణవిశ్వాస ముండవలయును. ఆపిమ్మట, అధ్యక్షునిపై విశ్వాస ముండవలయును. రెండును లేనియెడల, నూతనకార్యనిర్వాహకుల నేర్పరుచుట నముచితము. ప్రస్తుత సందిగ్ధస్థితిలో నేను గుప్త గారు నాయకత్వమును వదలుకొనినను ఇబ్బందిలేదని, తీవ్రసాంఘికవాదులు తలంపవచ్చును. కాని, పిమ్మట పశ్చాత్తాపము జెందవలసివచ్చును. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమును కోల్పోయినందువలన దేశ మెట్టినష్టములను పొందుచున్నదో చెప్పనక్కరలేదు. స్వరాజ్యపక్ష నాయకునిగూడ నెట్టివైచుచో, ఐకమత్యము పూర్తిగ విచ్ఛిన్నమై ఇంతకాలమునుండియు దేశ భక్తులు కట్టిన స్వాతంత్ర్యసాధము నేలగులును. నేను గుప్త గారు వివరీతపు కోర్కెల గోరలేదు. కాంగ్రెసు నిర్ణయములు నిరంతరాయముగ కొనసాగుట కవకాశము నొసగవలయు నని మాత్రమే వారు కోరుచున్నారు. కాంగ్రెసుసంఘములయినను జాతివైషమ్యములనుండి బయల్పడి విశాలమగు త్రోవజూపకున్నయెడల, దేశము ముందుకు సాగుట కవకాశముండదు. నేను గుప్త గారు కాంగ్రెసు సభ్యులకు అంత్యసందేశమును పంపిరిని కొందరు గినుక వహింప

వచ్చును. కాని పరిస్థితులు మితిమీరినపుడు, నాయకుడు తగిన చర్యల దీసికొనకమానదు. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడి, స్వరాజ్యపక్షమును సుసీరముగ నెలకొల్పవలయు ననిన, నేను గుప్త గారి పిలుపు నాలకించి, వారికి చేయుత నొసగుటకన్న మార్గము వేరుండ బోదు. బెంగాలులోవలెనే, అన్ని రాష్ట్రములందును జాతిమతవైషమ్యమును వెనుకకుబెట్టి స్వరాజ్యసిద్ధి కృషి సలుపు కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరచుట ప్రాజ్ఞుల అవసరకర్తవ్యము. నేడు జనించిన తాత్కాలిక విషమావస్థ త్వరలో దొలగిపోవుననియు, కాంగ్రెసు బలము ఎప్పటివలె మరలబయల్పడు ననియు నమ్మెదము. పంజాబు హిందూ మహాసభ, శాసనసభకు అభ్యర్థులను నిలువబెట్టుటకు నిశ్చయించె నని తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు స్థానము నాక్రమించుటకు, ఈ సభవారు చేయు ప్రయత్నములను ప్రాజ్ఞులు శిరసావహింపజాలరు. హిందూసభ నిర్వహింపవలసిన పనులు వేరులేవా? అస్పృశ్యతను నివారింప గూడదా? సాంఘికలోపములను నివారింపగూడదా? పునర్నిర్మాణమునకు పాటుబడగూడదా? చేయుట కేపనియు లేనటుల, ఎన్నికలలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటవలన హిందూ సంఘమున కెట్టి లాభముండకబోగ దేశ స్వాతంత్ర్యమునకు తీరని నష్టము వాటిల్లును. కాంగ్రెసు ప్రచారము పట్టుదలతో జరుగుకొలదియు యిట్టి దుస్థితి తొలగిపోవుట నిశ్చయము. ప్రస్తుతము గనుపించు ఆటంకము లన్నియు కాంగ్రెసు ప్రచారావశ్యకతను విశేషముగ జాటుచున్నవి. ఇప్పటి పరిస్థితులు కాంగ్రెసు సభ్యులను కార్యోత్సాహపరుల గావించుటకు తోడ్పడుచో తుదకవి శుభకారణములే యగును.

నర్. సెతల్ వాడుగారి ప్రగల్భములు

మితవాదప్రముఖు డగు నర్. సెతల్ వాడుగారికి కాంగ్రెసును కాంగ్రెసు నాయకులను నిందించుటకు అనుకూల సమయము లభించినది. స్వాతిశయమును మితవాదుల గొప్పతనమును చాటుటకు వీరి కవకాశ మేర్పడినది. టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు వ్రాయుచు వీరు ప్రాతపగలను సాధింపబూనిరి. గాంధీ మహాత్ముడు అనహాయోద్యమమును ప్రారంభించిన పిమ్మటనే అనర్థము దాపరించెననియు అంతకుపూర్వము దేశమున సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచుండెననియు సెతల్ వాడుగారు నిరూపింప బ్రయత్నించిరి. మితవాదపక్షమువారు మొదటినుండయు సహకారము సలుపుచునే యుండిరిగద. పంజాబు సంఘటనలు డయ్యరు దుశ్చర్యలు మున్నగువానిని వీరు నివారింపగలిగారా? ప్రజలకు సహకారములో నమ్మకము దొలగి పోవుటచేతనే గద అనహాయోద్యమ మారంభ మయినది. అనహాయ కార్యక్రమము పూర్తిగ సఫలము గాకపోవచ్చును. కాని గాంధీమహాత్ముడిదివర కెన్నడును కనివిని ఎరుగని రీతిని ప్రజాప్రబోధము గావించెనని సెతల్ వాడుగారు రంగీకరించుచున్నారు. మితవాదపక్షము వారొకవంకపాలకులను సరియగుదారికి దీసికొని రాలేకబోగ, వేరొకవంక ప్రజాప్రబోధమునయి

నను గావింపజాలకబోయిరి. అసహాయోద్యమము ప్రబలముగ నున్న సమయమున, మితవాదులు గొంధిమహాత్మునికి తోడ్పడియున్నచో ఫలితము వేరువిధముగ నుండి యుండెడిది. అప్పటినుండి యిప్పటివరకు, వారు జాతీయోద్యమప్రవాహము సరికట్టుటకు తమశక్తిసంతను ధారపోయుచునే యున్నారు. ఇది గర్వపడదగినయంత మగుచో గర్వము సూచవచ్చును. ముప్పదివేలమంది దేశ భక్తులు నిర్బంధింపబడినపుడు సయితము, మితవాదులు చలించలేదు. ఎప్పటియట్లు ప్రవర్తించసాగిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము ఆచరణయోగ్యము గాదనియు దానిని పూర్తిగ మార్చవలయు ననియు మడ్డిమెను మైనారిటీ సంఘసభ్యులును ఇతర మితవాద ముఖ్యులును చాటియుండ, ద్వంద్వవిధానమును చక్కగ కొనసాగించవచ్చునని, సెతల్ వాడుగారు సూచించుచున్నారు. సెతల్ వాడుగారు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ నుండిరిగాని, మంత్రిపదవిని నిర్వహించియుండలేదు. అందుచే వారికి తగిన యనుభవము లేదని జెప్పవచ్చును. సంస్కరణములను నిర్వహించుటకు సరియగు నవకాశము గలుగలేదని, సెతల్ వాడుగారు నుడుపుచున్నారు. కాని మడ్డిమెను సంఘపు మైనారిటీసభ్యు లటుల దలంచుటలేదు. వారు దెలిపినవాక్యముల నిట నుదాహరించెదము.

“రాజ్యాంగసంస్కరణములను తిన్నగ కొనసాగింపలేదను విమర్శనమును మేము ఆమోదింపజాలము. ఇంతకన్నను బాగుగ కొనసాగించుటెటులో దెలియదు. సంస్కరణాభిమానులకు బదులు, తత్ప్రతికూలురు శాసనసభలలో ప్రవేశించినచో, ఎట్టి పరిస్థితులుండెడివో యూహింపవచ్చును. ప్రతిపక్షులు శాసనసభలలోనికి రాకుండుటయే లాభ మయినది. అప్పుడున్న యభిప్రాయములతో వారు శాసనసభలలో ప్రవేశించియున్నచో, సంస్కరణములు ప్రభుమరంగముననే విచ్చిన్న మయ్యెడివి.”

ఇందునుబట్టి సెతల్ వాడ్ గారి యూహ యంతయు కల్పనదప్ప వేరుగాదని, స్పష్టమగుచున్నది. సెతల్ వాడు గారు బొంబాయి ప్రభుత్వసభ్యులుగ నున్నపుడు, మడ్డిమెను సంఘమువారి కిటుల దెలిపిరట. “సంస్కరణవిధానమును తిన్నగ కొనసాగించుటకును, ప్రజల విశ్వాసమును బలపరచుటకును మార్గమొక్కటే గలదు. ధైర్యము వహించి పెద్ద రాష్ట్రములలో నయినను సంపూర్ణరాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించవలయును. అన్ని శాఖలను ప్రజలకు ట్రాన్స్పరెంట్ జేయవలయును. వీనిని మంత్రులవరము జేసి సంయుక్తబాధ్యత నొనగవలయును. ఇండియాప్రభుత్వ చట్ట నిబంధనలందు స్వల్పపు సవరణలను గావించినమాత్రమన ప్రయోజనము లేదు. పైన సూచించిన మార్పులను వెంటనే చేయవలయునని నాయుద్దేశ్యము.” ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము లాభకరమగుచో, తక్షణపు మార్పులను సెతల్ వాడుగారు రపు డేల గోరిరి? కొందరు మితవాదవాద ప్రముఖులకు రెండు నాల్గు లున్నటుల దోచును. అసహాయోద్యమము భలముగ నున్నపుడు, వీరు ను తివ్రాశయములను సూచించిరి. అయ్యది మందముగ నున్నపుడు, ఎప్పటిపాట బాడుచున్నారు. సర్వీసు

ఉద్యోగులపై అధికారము లేని కారణమున మంత్రులకు చాల యిబ్బంది గలిగెనని మడ్డిమెను కమిటీవారియెదుట సెతల్ వాడుగారే అంగీకరించిరి. ఇట్టివారి ప్రగల్భములను నే డంగీకరించుటకు వీలగునా? లిబరలు పక్షమువా రెప్పుడును వివేకముతో ప్రవర్తించిరిని వీరు చెప్పుచున్నారు. అసహాయ వాదులు విజయము గాంచకబోయినను కొంతకాలమయినను స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై తమశక్తిని ధారబోసిరి. అసలే ప్రయత్నము సేయకుండుటకన్న ఇది మేలు గాదా? జాతీయవాదులప్రయత్నముల వలన లభించిన స్వల్పసంస్కరణములకు మితవాదులు తామే కారకుల మని చెప్పుకొనుట ఆచార మయినది. వంగదేశమునందలి జాతీయవాదుల ఆందోళనము మింటో మార్గే సంస్కరణములకును, హోంరూలు ఆందోళనము మాంటు ఘర్షు సంస్కరణములకును హేతువయ్యెను. ఈ మారు లభించెడి సంస్కరణములకు గూడ మితవాదులు తామే కారణభూతులమని చెప్పుకొనవచ్చునుగాని ప్రజలు నమ్మజాలరు. కాంగ్రెసు క్రీడును మార్చవలయుననియు శాసనోల్లంఘనాది యుద్దేశ్యములను అసలే మానివేయవలయు ననియు వీరు దెలిపెడి సలహాలయందు క్రొత్త ఏమియులేదు. కద్దరు ధారణ నియమము వీరికి బాతుగ పనికిరాదు. డాక్టరు బిసెటుగారు కద్దరుధారణ కంగీకరించినను మితవాదప్రముఖు లంగీకరింప జాల రట. తమ దేశమునందు తయారగు వస్త్రమును ధరించుట పాపముగాదా! గాంధీ మహాత్ముని ఇక నెన్నడును రాజకీయ రంగమున కాలుబెట్టినయిగూడ దని సెతల్ వాడుగారు గోరుచున్నారు. సర్వాధిపత్యమును వీరి కొనగ వలయు గాబోలు! ప్రభుత్వము వారు మితవాదుల కోర్కెలను సయితము సఫలపరుపవలెదని వీరికి దెలియును. తమపక్షమువారి నిటుల అనుమానపరుపవలదని సెతల్ వాడుగారు వేడుకొనుచున్నారు. రాయల్ కమిషనును త్వరలో నియమింప గోరుచున్నారు. సెతల్ వాడుగారిని జూచిన జాలియగును. ఇటు ప్రజలుగాని, అటు పాలకులుగాని ఆదరింపకబోవుటచే, మితవాదప్రముఖులు త్రిశంకుస్వర్ణమునందు నిలిచి, ఏమియు దోచనివారివలె కేకలిడుచున్నారు.

మనీదులయొద్ద భజన: ప్రభుత్వనిర్ణయము

మనీదులయొద్ద భజనజేయు విషయమై, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు గావించిన నిర్ణయము నేటి వార్తలందు గలదు. ఇయ్యది హిందూదేశగౌరవమును కాపాడుటకు బదులు ఊహింపజేయగలదు. హిందువులును మహమ్మదీయులును, ఇట్టి స్వల్ప విషయములగూర్చి తమలోతాము పరిష్కరించుకొనజాలక, అధికారవర్గమువారి యుత్తరువునకై వేచియుండుట, వారినంకుచితదృక్పథమునకు నిదర్శనము. బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము ప్రకారము, మనీదులయొద్ద బహిరంగప్రార్థన జరుగుచున్నపుడు, హిందువులు భజనచేయుచు పోగా డడు. ఇతరసమయములలో, పోలీసు కమిషనరు గారు వలదనినదప్ప, భజనచేయవచ్చును. నఖోడా మనీదులయొద్ద మాత్రము, మేళతాళములు అన్ని సమయములలోను నిషేధింపబడును. ఇట్టియుత్తరువును గావించినందులకు బెంగాలు ప్రభుత్వమువారిని

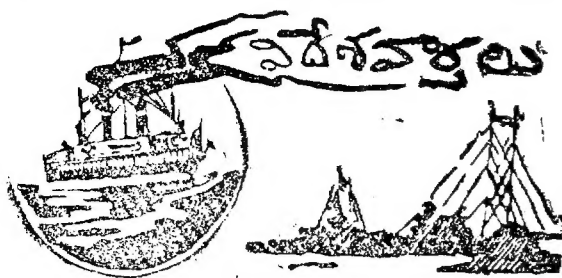
నిందింపబనిలేదు. హిందువులును మహమ్మదీయులును వారిలోవారు తగాదాలను పరిష్కరించుకొనలేనపుడు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము గలుగజేసికొనుట ధర్మమేగద. ఇకముందు సర్వాధికారము పోలీసు కమిషనరుగారి కీయబడును. బహిరంగప్రార్థనయనిన, అందరును కూడినపుడు జరుగు ప్రార్థనయనియు, రోజంతయు ప్రార్థనదినముగ అంగీకరింపబడదనియు, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. కొంతవరకు మహమ్మదీయుల యుద్దేశ్యములను, కొంతవరకు హిందువుల యుద్దేశ్యములను ప్రభుత్వమువా గామోదించిరి. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువుల సత్కరించువారు శిక్షార్హులగుదురు. అందుచే ఉభయసంఘములును వీనికి లోబడక తీరదు. తమలో తాము పరిష్కరించుకొనినచో, ఎక్కు డను కూలమగు ఏర్పాటులు జరిగియుండెడివి. ఖరగపురపు సఖ్యసంఘమునందు ఆర్గురు మహమ్మదీయులును, ఆర్గురు హిందువులును సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. యూరపియను లభ్యక్షులుగ నుందురట. ఎట్టి పరిణామము జరుగుచున్నదో యూహింపవచ్చును. అయినను ఏదియో రీతిని సఖ్యపడుట లాభకరమేకద? డిల్లీ నగరమున మనీదులయొద్ద మేళము వాయిదించిన సందర్భమున జరిగిన అల్లరికేసులో మహమ్మదీయులు విచారము జూపుటయు హిందువులు కేసు నెత్తివేయ గోరుటయు శుభచిహ్నములు. ఉభయసంఘములమధ్య ప్రబలిన వైషమ్య మంతరించి సోదరభావము త్వరలో ప్రబలుగాకయని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారితో బాటు భారతవర్ష మంతయు వాంఛింపకమానదు.

జపాను: లజపతిరాయిగారిసలహా

హిందూదేశము స్వతంత్రదేశముగాదుగావున అనుకూలమగు కార్మికాభ్యుదయ చట్టములను నిర్మించుకొనజాలదనియు, జపాను కట్టికై గలదు గావున కార్మికుల యభ్యుదయమును పెంపుజేసి, ప్రాచ్యఖండ గౌరవమును రక్షింపవలయు ననియు, లాలాలజపతిరాయిగారు జపీవా కార్మికసమావేశములో జపానుప్రతినిధిని కోరిరి. ఇంతవరకు జపాను ప్రాచ్యఖండ గౌరవమును రక్షింపక స్వప్రయోజనములను సాధించుకొనుచున్నది. ఇకముందయినను జపాను స్వధర్మమును నిర్వహింపవలె ననిన లజపతిరాయిగారు దెలిపిన సలహాను అనుసరించుట యుక్తము. లేనియెడల ప్రాచ్యఖండపు అభిమానమును జపాను త్వరలో కోల్పోవక మానదు.

మోసూలు వ్యవహారపరిష్కారము

తుర్కీకిని ఇంగ్లాండుకును మధ్య మోసూలు విషయమై జరుగుచున్న వివాదము పూర్తిగ పరిష్కారమయ్యెనని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. మోసూలు తుర్కీవశమునండి పోయినను కొంతకాలమున కయినను శాంతి గుదురవచ్చును. తుర్కీ గతయుద్ధమువలన కడు డస్సి యున్నది. మరల తనహక్కులకొరకై పోరాడు స్థితిలోలేదు. అందుచే నిటుల లొంగి పోవుటలో తుర్కీ దూరదృష్టితో ప్రవర్తించెనని చెప్పవచ్చును. ఇకముందు, తుర్కీ తన ఆంతరంగికస్థితిని చక్కబరచుకొనుటకై పాటుబడుట వివేకము. అందుకు వలయు నవకాశమును పాశ్చాత్యజాతులవారెంతవర కొనగెదరో చూడవలయును.

గనులయందు పనిచేయు స్త్రీలు

భారత ప్రతినిధి విజ్ఞప్తి

జనీవా, జూన్ 2:—నేటి కార్మికసభలో జపాను ప్రతినిధి ఇట్లు చెప్పెను.

చీకటి ఆచారములను గనులందు 88000 జపాను స్త్రీలు చే నిర్బంధముగ పనిచేయుచున్నారని. ఇందులో 700 మంది బాలికలున్నారు. వీరందరును 15 సంవత్సరముల ప్రాయము లోపువారు.

జపానులో స్త్రీలు రాత్రి పనిచేయుటచే ఇండియా ఆర్థిక చిక్కుల కలెననియు అందుచే రాత్రిపూట పనిలేకుండ ఆంధ్రప్రదేశ్ లెవలనని చట్టాన్ని గా రనిరి.

మ్యాంగులో నున్న బ్రిటిషు మిల్లులలో కార్మిక పరిస్థితులు జపానుపరిస్థితులకంటె ఎన్నియో రేట్లు పొడగున్నవని జపానుదేశపున మనుమతగారు చెప్పియేరిరి.

ఇండియా, చీనా, జపాను స్త్రీపనివాండ్ర తరపున బ్రిటిషుకార్మిక స్త్రీప్రతినిధి బాండ్స్ మెంట్లు చెప్పియేరిరి:—మననివేడికమునుబట్టి అచటి స్త్రీలు దుర్గపరిస్థితులందు పనిచేయుచున్నట్లు గోచరమగుచున్నది. జపాను మాధ్యమికస్థానము నాక్రమించుకొనుచున్నది. ఇండియాలో స్త్రీలకుజేసిన దానికంటె వెనుకబడియున్నది. కాని చీనాకంటె బాగుగ నేయున్నది. రాత్రి స్త్రీలు పనిచేయుటచేపను ఒడంబడికను జపాను ప్రవేశపెట్టెను. అచట కడుళ్లను బెట్టుటకు ఇంకొక మూడుసంవత్సరములు గట్టునను సంగతిని ఒప్పుకొనుటకు వీలులేదు. జపాను స్త్రీలపనిని చులకనచేయుటకు ఇంకను మూడు సంవత్సరములు పోవలెననుటకు ఆమోదించజాలము.

లజవతిరాయిగారు

కార్మికసంఘమువారు అమెరికా ఆఫ్రికా దేశములలో రంగజాతుల కార్మికపరిస్థితుల నరయవలె ననిరి. ఆసియాలో 100000000 ప్రజలందరి తరపున భారత జపాను ప్రతినిధులు ప్రాతినిధ్యము వహించుట విచారకరమనిరి.

యూరపు అమెరికాలో మన్న శ్రేయకార్మికులు ప్రపంచమునకు పరిస్థితులను యభివృద్ధి చేయువలెననిరి. తేనివో యజమానులు ఆసియాలో శ్రమ ప్రయత్నములను మాని చవుకగ కూర్చోవలెనని ఆఫ్రికాకాబోయి లాభమును దీయవలెనని యిచ్చెవరని గుఱెలంగవలె ననిరి.

ఇండియాలో ఫలితములు

విదేశ ప్రభుత్వములకిందగాని మాండేటుకిందనున్న ప్రాచ్యదేశపరిస్థితులను అమెరికా, యూరపు కార్మికసంఘము వారు కనుగొనివలెననిరి. ముఖ్యముగ ఫిలిప్పీన్స్, కెన్యా దక్షిణ ఆఫ్రికా పరిస్థితులను ప్రకటించుట వలనను. అచట ఆసియా కార్మికులు, రంగజాతుల కార్మికులపట్లను జూపు అవరణ ఇతరుల పట్ల జూపుదానికంటె వ్యత్యాసముగ నున్నది. దీనిని ప్రపంచము చెరిగివేయుటకు ప్రకటించుటవలననిరి. కార్మిక ఒడంబడికను జపాను ప్రవేశపెట్టెనని గోరుచున్నాను. తేనివో ఇండియాలో పారిశ్రామిక పరిస్థితులు చెడ్డదలయుచు బనుననిరి. ముఖ్యముగ స్త్రీలను భూగర్భమున పనిచేయించుటకు ఏర్పాటు చేయవలెనని గోరుచున్నారము. కాని అమర్చి జపాను గూడ అట్టి కాసనములను జేసినగాని జేయజాలమనిరి. భారతజాపాను దేశముల భాగ్యదయము లెల్లలమీద ఆధారపడియున్నది. వారిని గాపాడుటకు బట్టి ఆధారపడియున్నది. ఇంకొక కారణము చేతగూడ జపానును గోరుచున్నాను. భారతదేశము వ్యవసాయక దేశముగాదు. అందుచే యభివృద్ధికరముగ కార్మిక కాసనములను జేయ సహకారముకాదు. ఒక్క జపానే ప్రాచ్యదేశ గౌరవమును నిలబెట్టు గలనది. అందుచే జపాను వెనుకబడిదని గోరుచున్నాడను. మానవజాతి తరపున, ప్రాచ్యదేశ ప్రభుత్వ, ప్రతిపక్షనేషియ, మానవజాతి సత్వములను కార్మికుల అవసరములను ఆశయములను గుర్తించి పనిచేయవలెనని జపానును గోరుచున్నాను.

లండన్ మార్కము

లండన్, జూన్ 4:—పెంచి బెల్జియం పార్లమెంటు మరల విక్రయించినపుడు ధరతగ్గినవి.

గనుల పనివాండ్ర తగవు

జరుగుననుకొను సభ

లండన్, జూన్ 4:—గనుల సంఘమువారి కార్యదర్శి మక్కుగారు అంతర్జాతీయ గనుల సంఘమువారి సభకు లండనుకువచ్చిరి. పాస్చుర్ స్మిత్తుగారికి ఈవన్న విలియంసుగారు వ్రాసిన లేఖను అసభలో అతినికి మక్కుగారు రందజేసిరి. 4 నుండి 5 నుండి గనుల పనివాండ్ర నాయకులు అంతే సంఖ్యగల గనుల యజమానుల ప్రతినిధులను పరిష్కారము కుదురు ఒడంబడికను జేసికొనుటకు కలిసికొనవలెనని ఆ లేఖయందు నూచించిరి. సభ వారికా లేఖ అందజేయబడెను. సభాసంతరమున గ్రేట్ బ్రిటను గనుల సంఘమువారు క్రొత్తగ రోజు 1 కి రి గంటలు పనిచేయు ప్రకారమును, ప్రస్తుత వేతనములను రేట్లను నిలబెట్టుపద్ధతిని రాయబారములను ప్రారంభించవలెనని లేఖను బంపిరి.

గ్రేట్ బ్రిటనుకు బాగును చాల తక్కువగ ఎగుమతిచేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

గనుల పనివాండ్రకు క్రొత్తగ మరల ప్రకటనను నంపిరిని బ్రిటెన్లనుండి కలుగునచ్చెనన్న సంగతి నిజముగాదని గనుల సంఘమువారి కార్యదర్శి చెబుతున్నాడు.

ఇటలీ ఆర్థిక పరిస్థితులు

వ్యయమును తగ్గించు విధానఫలితము

గావ్వనిల్య

రోము, జూన్ 4:—ఆర్థిక పరిస్థితులను తెలుపుచు ఇటలీ పార్లమెంటులో ఆర్థికమంత్రి వాల్టీ ప్రభువుగారు ఏప్రిలు ఆఖరునకు 668000000 లైరులు (నాణేములు) నిల్య చేలెననిరి. ప్రభుత్వమువారు వ్యయమును తగ్గించుట చేతను, ఉత్పత్తిని యభివృద్ధిచేయుటచేతను, విదేశీ ఋణములను పరిష్కారము చేయుటచేతను ఇంతనిల్య చేలెననిరి.

పార్లమెంటు నిలబెట్టు ప్రయత్నములు

పార్లమెంటు, జూన్ 4:—ప్రభుత్వమువారు రఫుడే మార్గక్ పరపతిని ప్రాంతగర్హను నిలబెట్టుట కుపయోగించిరిని వెల్లెటుగాను ఆర్థిక సంఘముతో తెలియజేసెను. ఇంకను బాగుచేయవలెనన్న మరింతసామ్యము యున్నదనిరి. ప్రస్తుతమును రేటు కంటె కొంచెము ఎక్కువగ జేయుటవలననిరి. ఇది టోకు ధరలు పెరగకుండజేయుటకు గావలెను.

సీనముతో జేసినరంగు నువయోగించరాదు

లండన్, జూన్ 4:—సీనపురంగును జేసిన విషయారిత మగు సీన యు అందుచే వాడరాదనియు ఒకటిల్లును క్రిందటి పార్లమెంటు సమావేశములో ప్రవేశపెట్టిరి. ఆపుడది ఆమోదించబడలేదు. ఇప్పుడు రెండవపర్యాయము కా మన్ననసభలో ఆమోదించబడెను. పూర్తిగ నిషేధించుట మంచి దికాదనియు దానికి కారణము దానిస్థానే యుపయోగించరంగులు తృప్తికరముగ లేవనియు హిక్కుగారరిరి. ఈటిల్లును పరిశోధనగ మంజూరు చేసితిమనిరి.

సామ్రాజ్యప్రతిపంతులు

లండన్, జూన్ 4:—సామ్రాజ్యప్రతిపంతులు సంఘమువారి నివేదిక నిరుడుపండిన ప్రతిలో 7 రకములను వడుకుటకు పరిశీలకు ఇండియా కేంద్ర ప్రతిపంతులువారు ఏర్పాటు జేసిరిని చెప్పియున్నది. నూరలు కాంబోడియా ఒకటవ నెంబరు 1027 రకములు ఇందులకు మంచివనుచున్నార.

సిల్వానలో ప్రతిపంతులయందు ఆరి తేరినవారిని ఐదు సంవత్సరములవరకు నియమించుచున్నారట పరిశోధనార్థము.

1926 మార్చి 31 తో అంత్యముగ సంవత్సరమునకు 184000 పౌనులు లాభము వచ్చెనట. ఖర్చు 98000 పౌనులాయెనట. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ప్రతిపంతుల కంపెనీలో వాటాలను గొనుటకు మిగిలిన 17525 పౌనుల నుపయోగించిరట.

హెల్త్ విల్లు కన్య

పార్లమెంటు, జూన్ 4:—మరల పేను వ్యాధికి హెల్త్ విల్లు కన్యకు చక్కగ శస్త్రచికిత్స నొసర్పిరి.

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

బ్రిటిషుపత్రికా వ్యాఖ్యలు

లండన్, జూన్ 4:—ఈజిప్టు పరిస్థితులు వడిగుడుకు తగ్గెనని వార్తాపత్రికలు వ్యాఖ్య జేయుచున్నవి. జరుగుట పాపగాదు అడ్డపాపగారిస్తానే అధికార స్వీకారమును మానుకొన్నను అంత తక్షణము వలయునంత మార్పుగలగను. జరుగుటపాపగాదు తమపక్షము వారిబలము పార్లమెంటులో ఎక్కువగ నుండుటచే ఇంకను తనపలకుబడిని వినియోగించి అధికారమును చెలాయించ గల ర ను చు న్న వి. ఆ యి న్న ప్ప టికిరి వా ప్పు సంఘము వారు బ్రిటిషు పత్రికా క్లెయిము మన్నించి జరుగుటపాపగారిని ఉపసంహరించుకొనునట్లు జేయగల్గెనందులకు కొంతఆశ్చర్యమున్నదనుచున్నది. మొదటి తేదీని తెలిపిన నాలుగు విషయములందును గ్రేట్ బ్రిటను ఎంతమాత్రము చెనుదీయరాదనియు పట్టును విడగూడదనుచున్నది.

అడ్డపాపగారేమి ఈవిషయములను గూర్చి చెప్పినరోజూడవలసియున్నదనుచున్నది.

వలస ఒడంబడిక

పరిశీలన యనుబంధమును నిరాకరించుట

జనీవా, జూన్ 6:—అంతర్జాతీయ కార్మికసభవారు వలసవచ్చినవారిని పరిశీల జేయవలెనను యనుబంధమును నిరాకరించిరి.

టీన్సినులో ఉప్పు ఆదాయము

పికింగు, జూన్ 4:—టీన్సినులో ఉప్పుఆదాయమును చీనావారే స్వాధీనము జేసికొనిరి. గ్రేట్ బ్రిటను, ప్రాంసు, జపానుకు ఇందులో జోక్యమున్నది.

మసోలు సమస్య

ఒడంబడిక కుదురుట

రాయబారములు పూర్తియగుట

కాన్స్టాంటినుపోలు, జూన్ 4:—అంగోరా వార్తల్లు చెబుతున్నవి. చాలకాలమునుండి మసోలును గూర్చి జరుగుచున్న అంగో తురుష్క రాయబారములు పూర్తియైనవి. ఒడంబడికకుదిరెను. సంతకమునకు సిద్ధముగనున్నది. సెహ్వా రిటీ ప్యాప్టు పరిపాద్దులు సుంకములు, వ్యాపారము, రవాణా, నేరస్థులను బట్టి అప్పగించుట మున్నగువాటికి సంబంధించిన ఒడంబడికలు గూడ గలవట. తేనివారము ఒడంబడిక సంతకముగ ననుచున్నారు.

స్వీడన్ మంత్రివర్గము

స్టాక్ హోము, జూన్ 2:—పనిలేనివారి కుపాధిని గల లుగజేయుటకు ప్రవేశపెట్టిన విధానము పార్లమెంటులో ఓడిపోవుటచే స్వీడన్ ప్రభుత్వమువారు రాజీనామానిచ్చిరి. ఇంతవరకును ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుచున్న లిబరల్సు ప్రతిపక్షులతో జేరి ఓటుజేసిరి. క్రొత్తమంత్రివర్గము లిబరల్సుచే ఏర్పాటు గావచ్చును.

బీబీ బంద్:—నీరే పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధిజెందినది. స్వప్నముందుగాని మాత్రముతో, గాన వీర్యము స్థిరముగనున్న మొదల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయ్యను రెండుగంటలలో నరములకు చులును నిచ్చి సంసారముభిదా అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతునిగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మూత్రాలు సి|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,

159-1027 13, రైరాగిమఠంవీధి మద్రాసు.

జాతి సమితిసభ

ఆస్టిక్ ఛేంబర్లనుగారు జెసివాడేరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్ జూన్ 6:—(టి.వి. రాయబారులు ఛే. బ. రేను గారితో జి.సి.వాడేరి) శేడు రేపటికినము సమావేశము గా నున్న జాతిసభకు వెళ్ళేవర అంధకారము సమయమువారు దార్జి నెల్సును గూర్చి తయారుజేసిన వివరమును ఆలోచించెదరు దాని నాలోచించుటకు ఇదియే మొదటిపర్యాయము ఇయ్యది లానేను ఒడంబడిక ననుసరించి స్థాపించబడినది.

అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయము

ను శేడు అంతర్జాతీయ కార్మికసభ రాయబారుల అం దరియెదుట అధికార రీత్యా తెరచిరి. చాలమంది పౌరులు గూడ వచ్చిరి. 22 ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి.

మస్కాలు ఒడంబడిక సంతక మాయెను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కాన్స్టాంటిన్ నోవిక జూన్ 7:—మస్కాలు ఒడంబడి కను అంగీకారము సంతకము జేసిరి.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

అర్ధరాత్రినే ఒడంబడికను సంతకముజేసిరి. తర్కికను కూలముగ ఒకచోటమాత్రము బ్రునెల్సుపంక్తి పరగణజేసి బ్రునెల్సుపంక్తినే ఖాయపరచిరి. తర్కిక ఇరాకు సరిహద్దు 1 దుప్రకృల 75 కిలో మీటరుల ప్రదేశమును వైశ్యములు తేకుండ జేసిరి. ఇరాకులోనున్న చమురు అంతికిని ఇరాకు ప్రభుత్వమునకు వచ్చు ఆదాయములో రానున్న 10 వంతును తర్కికకే చెప్పెదరు. అలిహానదగ్గర బ్రునెల్సుపంక్తిని తర్కికనుగూల ముగ మార్చిరి. సరిహద్దును తర్కిక ఇరాకు వైరికవర్తమువారు స్విస్ అధ్యక్షుని యాజమాన్యమున స్థిరమొనెదరు. ఇది ఒడం బడికను ధ్రువపరచిన ఆరుచూసములకు జరుగును. ఈ దత్తముల మందున్న ప్రజలు తురుష్క జాతీయత నెన్నకొను యధికార మున్నది. వారికిష్టమువచ్చిన, తురుష్కజాతీయతనే ఒప్పుకొన వచ్చును.

అంగ్లో పెరిషియా చమురుకంపెనీవారే ప్రత్యేకముగ చమురు వ్యాపారమునందను జరుపుటకు పెరిషియాతో రాయ బారములు జరుగుచున్నట్లు.

తురుష్క పెట్రోలియం నూతులు మూడేళ్ల తరువాత చుటుకుగ పని జేయుట.

జెంగాలు ప్రభుత్వ ప్రకటన

కలకత్తా, జూన్ 6:—జెంగాలు ప్రభుత్వమువారు గ్రా మాదులయందు సాంఘిక పోరాటములను గుఱించి ఈ క్రింది ప్రక టనము బంపియున్నారు:—

గత రెండుమాసములుగా సాంఘిక పోరాటములు మొం దుగనున్నది. అందును తూర్పు జెంగాలునందెక్కడ పోరాటము లు జరుగుటవలన కలుగునట్లుముకంటే ప్రతికలవలన కలుగునట్లుము మెండు. హిందువులను మహమ్మదీయులను కాం తికై పాటువదులున్నారు. ప్రతిఒకరినూ అడిగినయెడల ఘోర నిజమాయబద్ధము యనగది తెలుపుటకు బిల్లా మేజిస్ట్రే టు ఆజ్ఞా ఈయబడినది. ఇకపై అబద్ధములను ప్రచురించినయెడ వానిని ప్రచురించువారికి ఆవార్తలను నమ్ముట కవకాశములేదని ప్రభుత్వమువారు తెలుపుదు.

మద్రాసు ఖిందు సదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకా తొలగింపు చేయబడినది)

ప్రకటన

10-6-1926 తేదీనుండి ఎం. ఎస్. ఎమ్. రైల్వే మీదుగా బెంగుళూరు మెయిలుతోను ఎస్. వి. రైల్వే మీదుగా ముంబైలోను మెయిలుతోను చేర్చబడి సోవుచున్న ఒకటవ, రెండవ, మూడవ తరగతి బోగ్జా ట్రిండ్లు రద్దుచేయబడును.

రాట్టము మగ్గము భారతదేశ దారిద్ర్య తరణోపాయములు

డాక్టరు ప్రభుల చంద్ర రాయగారు

(శ్రీ ప్రెసు తంతి)

బొంబాయి, జూన్ 6:—సామ్రాజ్య విశ్వవిద్యాలయ ముల కాంగ్రెసునందు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ తరపున వైస్సా కాళి ప్రతినిధిగ ఎస్. ఎస్. వైసారో మేను బోలులలో యింగ్లాండు వెడలుచున్న డాక్టరు ప్రభుల చంద్ర రాయగారిని శ్రీ ప్రెసు విలేఖరి సంఘించెను. కాంగ్రెసు ప్రారంభోత్సవ సమావేశము లండనునందు జరిగిన తదనంతరము క్రేలిడ్జి, ఆస్ట్రు ఫర్డు మొదలగు విశ్వవిద్యాలయములకు బోవుననియు డాక్టరు రా యిగారు చెప్పిరి. సమావేశమున బూర్గుము యింగ్లాండుగాని లేక స్కాట్లాండుగాని లేక వెల్సు గ్రూపు విశ్వవిద్యాలయము లందుగాని సామ్రాజ్యస్థరాజ్యముల నుండి వెళ్లు డెలిగేటులు ఉ పన్యసించెదరు.

కాంగ్రెసునందు బాల్బానులచే విశేష లాభములు గలు గునని ప్రభుల రాయగారు ఆశించుచు లేను. అయిప్పటికిని కాం గ్రెసునకు వెడలుట ఆనందమునయియు. లేనయెడ భారతదేశము ఉపేక్షించుటచే నష్టమొందవచ్చుననియు డాక్టరు రాయగారు దలంచుచున్నారు. సర్ జగదీశ్ చంద్రబోసు వంటి సుప్రసిద్ధ పురుషుల వలన భారత విశ్వ విద్యాలయములు గౌరవసాగములకరించి గుర్తింపబడును. మన విశ్వవిద్యాలయముందు బోధింపబడుచున్న విషయములు, ఇండి యను ర సాయన సంఘ జర్నలునందు రచియింపబడుచున్న వ్యాసములు బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములందు అభ్యసించబడు విషయములకును, విజ్ఞానమునకును దీనిపోవు.

“కర్ణాటక రాయబాలు”

గ్రేటు బ్రిటను, ఐరోపాఖండ సంచారమునందెల్ల డా క్టరు రాయగారు కర్ణాటకే ధరించెదరు. నేతపరిశ్రమయందు ద ఖిగుచిగలవారలకును, ముఖ్యముగ విదేశములందు విద్యుత్భ్యసించు చున్న భారతీయ విద్యార్థులకును కర్ణాటక ప్రభుత్వములను ముచ్చగ జూపుటకు కొంతకర్ణాటక ప్రభుత్వ రాయగారు గొనిపోవుచు న్నాను.

“నా వంటి వెట్టి భవగలవాడు మొన్నది గట్టిగా విశ్వ సింపనంతవరకు బహుశఃవారు పాశ్చాత్యజేషములందు అభిరుచి గలిగివారై యుండవచ్చును. ఖైతుకుల ప్రయత్నములచే కొన సాగింపబడుచున్న కాది ప్రతిష్ఠానము నిర్వహింపబడుచు న్నది. భారతదేశ పునరుద్ధరణమునకు కర్ణాటకా ప్రి మిక్లిలితవ శ్మకముని వారు దృఢముగ విశ్వసించుచున్నారు. జీవయాత్రగడ పుకారునంతిజేవమును మాత్రమే వారు దీసికొనుచున్నారు. సార్వభౌముని టంకాలయందు ఉద్యోగము నిచ్చెననునది తెల్ప బడిన బాబు ప్రభుల చంద్రబోసుగారు ప్రసిద్ధిచెందిన వెట్టిబడు రి దినములలో దేశీయరంగంలో మయమై కావించిపరిశోధనము వలని విజయము మరియొకరు మూడువత్సరములందైన విజయ జాలరు. అట్టిబోసుగారు మాసమునకు రూ 20 లు వేతనముగ గ్రహించుచున్నారు. ఇటీవలివరకు జెంగాలు రసాయనవర్క్సు నూపరించెండెంటుగానున్న బాబు సదీశ్ చంద్రదాసుగవ్వా గారు ఖాది వతిస్థానముందు బనిజేయువారిలో మరియొకరు. వారితో గల విఖ్యాతి ప్రతిష్ఠాపనముందు పనిజేయు భాగ్యమునాకు గలిగెను. స్వార్థచింతతో కృషిజేయువారుగాక నెమ్మదిగ ఓర్పు తో విశ్వాసముతో కృషిజేయువారే వహికార్యముల సాగించె దరు. వారేపిచ్చివారు. వారే ఉన్మాదులు. రెండుసంవత్సరముల క్రితము మాసమునకు రూ 2000 లు విలువగల కర్ణాటక అమ్మబతు మండెను. యిప్పుడు నెలకు రూ 25,000 విలువగల సరకు అమ్మబడుచున్నది. కర్ణాటక దేశమునందెల్లను వ్యాపించుచున్నములు వచ్చినవి. కర్ణాటక దయారజేయుచున్న ప్రతిష్ఠానము అభివృ ధ్ది జూపి, వాణ్యమును సరకును తయారుజేయుచున్నది.” అని డాక్టరు ప్రభుల రాయగారు శ్రీ ప్రెసు ప్రతినిధికి ప్రత్యుత్త రిచ్చుచు.

నాజూకైన కర్ణాట

తననంతరము గదిలోనికి పోయి విదేశీయులందు జూపుటకుపాడి గొనిపోవుచున్న కర్ణాటకములను జూపెను మంచినీరు గట్టిగను, చక్కగను వడికి నేసినకర్ణాట ప్రత్యుత్తరము

సమోనాలను డా|| రాయగారు చూపిరి. రంగువేసిన, చురుకైన, అద్భుతము అద్దినమోస్తరుల నన్నిటిని చూపిరి. రంగులు స్పష్టజేసి వి. టంగారుసరింగంమతోగల పట్టువస్త్రమును మించిమెరయు చున్నకర్ణాటకవతిరకము మిక్లిలి ప్రత్యేకముగనుండెను. ఈకర్ణాటక తయారుజేయుటను గురించి ప్రతినిధి రాయగారిని ప్రశ్నించెను.

ఇందు కత్తీలేను. రంగువేయులేద. ప్రవర్ణముకలసిపోయి, మా మూలు ప్రత్తితో ఇది తయారు జేయుట డెను. కొన్ని ప్రత్తి కాయలు మంచు పట చే తెల్లతనమును గోలుజోవుచున్నది. అప్పు మంచుచే తెల్లదనము ను బోయిన ప్రత్తి నిరాకరింపబడి తక్కువవరకు మోబుబట్టుల సమిత్తును అమ్మబడినది. ఈ ఘోషణి మంచి ప్రత్తిచే తయారు జేయుట డెను. పట్టుయొక్క మెరుగులేకుండ బట్టు మెత్తదనము గలదై ఈ ఘోషణి రమ్యముగనున్నది. కాబట్టి యెంత కున్నిత మైన కర్ణాటకను తయారు జేసి రంగుల అభిరుచిని మనము దీ ర్చవచ్చును. ప్రజలుగోరు సర్వరకముల కర్ణాటక దేశము యిప్పుడు సరఫరా జేయగలవని నేను ప్రచారముజేయుచున్నాను.”

ఖద్దరు ఆధికముగ లాభకరమైనదే

కర్ణాటక ప్రచారము జేయుటచే వెట్టి సమర్థులైనాధు పుం గవుని ప్రయత్నములు ఆధికముగనున్నానికముగను మంచి పద్ధ తులని ఉన్నత స్థితినివిచ్చుటచేదాయని డాక్టరు ప్రభులను విలేఖరి ప్రశ్నించెను. “నేను మహాత్మాగాంధీ కి మ్యు డెను. ప్రారంభమందు గాంధీ మహాత్ముని ప్రయత్నములు నాకు పరిచో సపాక్షముగవోడెను. ప్రాఫెసరుగ్రేటు, జమ్నాలాల్ జిగార్లు నన్ను పునఃసంగరమునకు గొంపోయిరి. పనిలేక నిర్వాపారులు గ నుండి దారి ద్రవ్యము ననుభవించుచున్న వారలను నేనుజూడ నాన్నే హితుల వాదమందు నాకు క్రమ ముగ నమ్మకముగలిగెను. భారతదేశముందు తెల్ల ప్రాంతము లందు సంవత్సరమున కొక్కపంటయే పండు భాగముల నేను ఎరుంచుదును. సంవత్సరమునకు తొమ్మిది మాసములు వారు పని లేక యున్నారు. మూడు మాసములు తనదిగాని మరి యొకరి పాలనును దున్ని పెంబుపోసి పండించుటచే సంవత్సరము భుక్తి గడియుట సామ్యముగాదు. కరము సంవత్సరమును పీగు ఈగల వరె చచ్చిపోవుచున్నారు. నూలువడముల ఇట్టివారికి జీవనోపాయ మునకులేదు. ముగనున్నది. దినమునకొక్క అణా పంపించినను వారికికొంత ఉపకారముగలదు. ఒక్క అణాకొని యిచ్చునయెడల చిట్ట గాంధీజిల్లాల ప్రజలుసంతోషించెదరుపనువుకంటే మనుష్యులు చా భారతదేశముందు బనిజేయుచున్నారు. పనిలేక దరిద్రమునభవించుచున్న మనదేశ ప్రజలకు పనిజేయుటకు దగినన్ని మిల్లులులేవు. కాల్మిశుల యిండ్లయందే పనిజూపుటకు రాట్టముచేతిమగ్గము, మిక్లిలి ఉపయోగముగనుండును. నూటికి 95 మంది గ్రామము లందునివసించుచు మన ప్రజలకు పట్టణములందు పనలను సృష్టించు టమిక్లిలికర్ణాటకము- భూమియు వారలకు తగినంతపంట పండ కున్నది. నెలకు ఒక్కరూపాయి వారిసంపాదనకంటె యిందు మూలమున లభించినచో పొడుముపట్టు అంత ఉప్పును మిక్లిగరి తెడు నూనెయు వారలకు అధికము చాలిచాలని భోజనముతో బాటులభించును. క్రమముగ యిదినిని నాకు మహాత్మాజీవార మనందునమ్మకము గలిగెను. నమ్మకముగలిగినప్పటినుండియు నే ను కర్ణాటక వ్యాప్తి కొరకు ప్రతి ప్రముగ ప్రచారము జేయుచుంటిని. కర్ణాటక ప్రచారము ముఖ్యముగ గ్రామములందు గావించవలయును. కాని గ్రామముల దయారుజేసిన కర్ణాటకసరించి నగరవాసులు పల్లెల ఉత్పత్తుల న్యాయముజేయవలయును.”

“సంపాద్యారమునందే కర్ణాటకమును ప్రవేశించినయెడ భోగపరాయణత్వము, దోషములు, లోపములు పెరటివారిని బారిపోవును”

ఆగ్రహములలో ప్రభుల చంద్రరాయగారు విరోపా వండి దిగివచ్చెదరు. పారిసునగరములో స్వల్పకాలము వారా గెదరు. డాక్టరు రాయగారు విరోపాబోవుట కిది అయిదవ పర్యాయము.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగ

సర్ పి. సి. రాయగారు వెడలుట

బొంబాయి, జూన్ 6:—నేటి మధ్యాహ్నమున వైసా మొలు స్త్రీముగలో సర్ పి. సి. రాయగారు ప్రయాణమై వెడ ళిరి. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగ రాయగారు సామ్రా జ్య విశ్వ విద్యాలయ కాన్ఫరెన్సునకు హాజరయ్యెదరు.

కలకత్తా లెల్లలలను గురించి అసోసియేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధి ప్రశ్నింప రాయగారు సమాధాన మిచ్చుటకు నిరాక రించిరి. స్వల్పసంఖ్యాకులను మూలపీట తుంటుటకు కృత్యములకు ఆ ప్రాంతీయుల హక్కులను రద్దుజేయుట సరసముగ నుండజాల ఎని మాత్రము సర్ ప్రభాగారి మాదనను గురించి మాత్రము రాయగారు చెప్పిరి. ఆధికముగ కర్ణాటక అభివృద్ధిచొందునని రాయ గారు సంప్రద్యముగ విశ్వసించుచున్నారు. ఆ. ప్రె.

భారతదేశము- విదేశీయులకు ఆటవస్తువు

సాంఘికవిభేదములు రాజకీయాభివృద్ధికి
ఆటంకములు

బర్మాను మహారాజుగారు ఎ. కె. గజనవిగారికి ఈ క్రింది లేఖను పంపిరి:—

మనీషులయెదుట మేళము వాయించుటను నేను నిషేధించిన విషయము సర్వమాయని తెలిసికొనగోర మీరు నాకు తంతివార్త పంపితిరి. నేను వివరముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదనని మీరు బదులులేంతి పంపియుంటిరి. నా ప్రత్యుత్తరమును ఆధారముగ గైకొని హిందువులు మనీషులయెదుట మేళము ఎన్నడు వాయించియుండలేదనియు, ఇప్పుడిప్పుడు ఈ మామూలు కోరుచున్నారను సిద్ధాంతము స్థాపితమై మిరుద్దేశించుచున్నారని విదిశమునున్నది. నేను మీకు పంపుచున్న లేఖ ప్రతులు వర్తకులకు పంపుచున్నాను కావున మీ ప్రయత్నములు విఫలమవును.

ప్రస్తుతాంశమును పరిశీలించెదము. నా రాజ్యమునం చెప్పుటను మనీషులయెదుట మేళము వాయించుటను కడచిన దిసంబరనెలలో నేను ఉత్తరువును ప్రకటించియుంటిని. ఇట్లు చేయుటకు కారణములను వివరించెదను. కడచిన సంవత్సరము అక్టోబరు నెలలో కొందరు హిందువులు లక్ష్మీవిగ్రహమును డాకేంపుతో తీసికొని పోవుచుండిరి. డాకేంపు ఒక మనీషు మీదుగ పోవుచుండ అల్లరిజరిగెను. విగ్రహముపై రాళ్లు రువ్వ బడెను. మహమ్మదీయులకు హిందువులకు పెద్దతగవు జరిగెను. డాకేంపునకు బర్మాను మునిసిపాలిటీ అవ్యక్తులకు అనుమతమును యాచించుటకు ఈ తగవునకు సంబంధించిన వివరముల నన్నిటిని నాకు తెలియజేసినది. ఈ విషయమై సంప్రదించుకొని అన్ని విషయములను పరిశీలించి ఉత్తరువును ప్రకటించుటయునని వారు నన్ను కోరిరి. నా మానేడరు విచారణ ప్రారంభించెను దిసంబరనెల 8 వ తేదిన మనీషులయెదుట మేళము వాయించుటకు ఉత్తరువును నేను ప్రకటించితిని. ఇట్టి ఉద్రిక్తమిట్టముల రెండుకారణములున్నవి. మనీషులయెదుట మేళము వాయించువిషయమై హిందువులు మహమ్మదీయులను విభేదములు నానాటికి తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నవి. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కలుగవలయునని ఈ రెండు సంఘముల వారు ద్వేషములు మానుకొనుట అవసరము. ఒక సంఘము వారు మరియొకసంఘమువారి హక్కులను ఆదరింపవలయునను భావము వ్యాపింపవలయును. కావున మతావేళపరులయు విసరితమగు హక్కులను కోరుచున్న మహమ్మదీయులయు బలమును తగ్గించుటకై నేను అట్టి ఉత్తరువును ప్రకటించితిని. తరతరములనుండి నా రాష్ట్రమున హిందువులకు మహమ్మదీయులకు విభేదములు లేకుండెను. ఇట్టి ఉత్తరువును ప్రకటించి ఎప్పటివలె సామ్యపరిస్థితు లేర్పడగలనని నమ్మితిని.

ఏప్రిలు నెలలో మరల బర్మాను వెళ్లితిని. కలకత్తా అల్లురులవల్ల రాష్ట్రమునందంతటను వ్యాపించుచున్న ఉద్రేకము ఆవేశమును ప్రతిఘటించి నా రాష్ట్రమునందలి హిందువులకు మహమ్మదీయులకు అన్యోన్యత స్థిరముగ నుండుటకై నేనొక రాండుచేటలు సమావేశమును జరిపితిని. మేనెల 2 వ తేదిన నాభవనమున హిందూసంఘపు నాయకులు మహమ్మదీయుల సంఘపు నాయకులు సమావేశమైరి.

మనీషులయెదుట మేళము వాయించు విషయమై రెండు సంఘములవారికిని అనుమతమును పరిష్కార మేర్పడుట అవసరమని నేను సూచించితిని. ఈ విషయమై నేనే తగు పరిష్కార మొనర్చవలయునని రెండు సంఘముల నాయకులు కోరిరి. హిందువులు ఆరగురిని మహమ్మదీయులు ఆరగురిని ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనవలయుననియు, ఈ 12 గురు నాతో కలిసి ఆ విషయమై చర్చ సలుపవలయుననియు సూచించితిని. మహమ్మదీయులు హిందూ, సాంప్రదాయములను, హిందువులు మహమ్మదీయుల సాంప్రదాయములను ఆదరింపవలయునను సూత్రమును ఆధారముగ గైకొని ఈ సమస్య పరిష్కారమునకు పూనుకొనుట ఉచితమని నేను సూచించితిని. కాని దిసంబరనెలలో నేను ప్రకటించిన ఉత్తరువు హిందువుల ఉత్సాహమును చల్లార్చెను. మహమ్మదీయులు 6 నుండి ప్రతినిధులపేర్లను పంపిరి గాని హిందువులు ప్రతి గ్రూపుకు పంపలేదు. హిందువులు నా ప్రవర్తనమును అభిప్రాయములను చక్కగ గుర్తెలుగకపోయిరి. నేను నా పూర్వీకుల లబంబించిన విధానము ననుసరించి ఈ ఉత్తరువాన్ని రిద్దా.

కాని నా పూర్వీకుల ఆధారముగ గైకొని మీరు మీ సిద్ధాంతమును బలపరచుకొన యత్నించుటకు అవకాశములేదు.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

ఆంధ్రనాయకుల కృషిజ్వల సంచారము

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

శ్రీయుతులు టం. ప్రకాశపంతులు బు. సాంబమూర్తి అ. కాశ్యపరావు, సూరయ్య పింగళి వెంకయ్య కె. ఆంజనేయులు గాడ్ల ముచ్చగువారు 3 వ తేదీ సాయంకాలము బెజవాడలో బయలుదేరి బందరుమీదుగా దివితాలూకాకు పోయిరి. రైలుమార్గమున కతివారమున మాయూల గ్రామము లకుగూడ పోయి ఓటరులకు వారి కర్తవ్యమును బోధించుచు న్నారు. కృష్ణజిల్లాలో కల్ల యాజిల్లా మంచి అభివృద్ధి గాంచి యున్నది. జన్మితుపక్షము అభ్యర్థి మిర్జాపురం జమీందారు గారు నాల్గురోజులనుండి యీ తాలూకాలో సంచారము చేయుచున్నారు. వారు బందరు పోయినరోజునే కాంగ్రెసు పక్షమువారు తాలూకాలో ప్రవేశించిరి.

కాంగ్రెసుపక్షమువారి ప్రచారము జయప్రదముగ జరుగుచున్నది. ప్రతి గ్రామములోను ఓటరులు తమవిధి నెరింగి నంది గామసభలోవలె అందరును కాంగ్రెసునకు సహాయముజేయు వాదానముకేసిరి. నాయకులందరు గన్నవరం తాలూకాలో ఇందుపల్లి గ్రామమునకు బోవుచున్నారు. అచ్చటనుండి కాశ్యపరావుగారు, సూరయ్యగారు, జి. బ్రహ్మయ్యగారు దివితాలూకాకు తిరిగివచ్చి ఒకవారమురోజులలో బందరు దివితాలూకాను జూచుకొనిపోయారు. ప్రకాశం, సాంబమూర్తి గాడ్ల మచిలీపట్నంజూచుకొని తక్కినవారితో రేపు పశ్చిమగోదావరికి బోయెదరు.

తప్పనంతకాలు

మిర్జాపురం జమీందారుగారు దివితాలూకాలో సంచరించినపుడు తమ అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచు మునిశ్చేయందు కొందరు రయతులచే సరికేములు జేయించిరి. అందులో కొందరు ఎం. గోపాలరాయుడు, టి. గోపాలండు, వి. వెంకయ్యగారు వరికొందరు, తమసంతకముల నుపసంహరించుకొని గ్రామస్థులపక్షమందున అట్లు జేరితిమని జమీందారు గారికి పోష్యుద్వారాలెడిసిరి. అట్లే కొలంబరెడ్డిగారి మునిశ్చేయందు సంతకములు జేసినట్లు ప్రకటించబడినవారిలోగూడ కొందరు తాము సంతకములు జేయలేదనియు తమసంతకముల ప్రకటించ యింకెవ్వరికి అధికారమిచ్చుకేదనియు ప్రకటించుచున్నారు. ఎం. నుబ్బయ్య కె. నుబ్బయ్యగార్లు స్థానిక పత్రికలలో యిట్లు ప్రకటించుటచే కొంత ఆందోళన కలిగినది.

(బందరు, 6-7-26)

నేను నారాష్ట్రమునందలి పరిస్థితుల ననుసరించి తాత్కాలికపు టుత్తరువును ప్రకటించితిని. హిందువులు ఏనమయమునందు గాని మనీషుల ఎదుట మేళము వాయించుటను సిద్ధాంతము ను నేనెన్నటికి ఆంగీకరింపజాలను ప్రార్థన సమయములందు మనీషులయెదుట మేళము వాయించువిషయమెహమ్మదీయులకు లభింపజాలదు. నిరసంపలయునని కొంతమంది హిందువులు గావింపుచున్న వాదమును కూడ నేను ఆంగీకరింపజాలను. మనలోమనము ఈవిధమున తగవులాడుకొనుచుండుటచే బ్రతిభి అధికారము మరింత లొంగిపోవుచున్నాము. కావున వివేచితులగు మహమ్మదీయుల ఆక్షేపణలను నిరసించు హిందువులు ఉభయముల దేశద్రోహులనియే నా అభిప్రాయము. ఇట్టివిభేదములున్నంతకాలము భారతీయులు స్వతరి పాలనము పొంద అవర్తనని నివిలు సర్వమువారు ఎత్తిపొందుచుండురు. భారతదేశమున పరస్పరసాంఘిక విభేదములు కలరేగుచున్నంతకాలము భారతదేశము విదేశీయులకు ఆటవస్తువుగ నుండగలదు. నేను ఏరాజకీయకక్షకు చేరనవాడను గాను సాంఘిక ద్వేషములను జాతి విభేదములను అణచజాలని రాజకీయ కక్షలవల్ల లాభములేదని నా అభిప్రాయము. కాని దేశమంతయు వ్యాపించుచున్న నింద్యమగు హిందుమహమ్మదీయు విభేదములు తక్షణమే అంతమొందునన్న రాజకీయముగ మనము అభ్యర్థి చెందజాలము. భారతీయులలో ఇప్పుడే రాజకీయ విషయములందు ప్రబోధముబయ్యించినది. ఈ సమయమున సాంఘికవిభేదములతో కాలము గడచిన, తద్వారా ఏర్పడగల మహానష్టమును మనమే అనుభవించవలయునను విషయమును గుర్తెలుగుట భావ్యము [ఫార్వర్డు].

వాతావరణస్థితి

1926 సం. మేనెల 7-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మరియు అత్యధికావస్థ గత 24 గంటలలో	మరియు అత్యధికావస్థ గత 24 గంటలలో	వర్షము గత 24 గంటలలో	వర్షము గత 24 గంటలలో	వర్షము గత 24 గంటలలో	వర్షము గత 24 గంటలలో
గోపాలపూర్	90.0	80.1	...	0.70	...	0.04
విశాఖపట్టణం	98.1	82.0	0.10	0.10	...	0.88
కాకినాడ	108.8	86.8	...	0.16	...	0.87
మచిలీపట్టణము	108.1	82.4	...	0.08	...	0.84
కర్నూలు	108.8	71.1	0.79	0.79	+	0.85
బళ్లారి	98.2	72.6	0.01	0.54	...	0.02
అనంతపురం	...	...	0.96	0.96	...	0.08
కడప	104.4	74.3	0.07	0.82	...	0.88
నెల్లూరు	107.8	80.8	...	0.06	...	0.16
మద్రాసు	104.0	88.7	...	0	...	0.45
కడపూరు	93.8	81.2	...	0	...	0.26
నీలము	101.8	80.2	...	0	...	0.86
కోయంబూరు	98.2	73.5	...	0	...	0.85
తిరుచనాపల్లి	107.0	74.4	0.55	0.55	+	0.18
నాగపట్టణము	101.5	88.6	...	0	...	0.24
మధుర	101.2	81.7	...	0.44	...	0.08
పాంబల్	89.8	81.7	...	0	...	0.05
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	...	0.24
తిరువేంకటము	84.1	78.2	0.18	1.78	...	1.97
కొచ్చిన్	84.6	75.3	2.47	4.57	...	1.48
కాళికట్టు	91.9	76.5	0.18	0.28	...	6.42
చంగళూరు	90.5	77.2	1.05	2.76	...	4.18
తెంగళూరు	95.5	72.1	...	0.01	...	1.18
మైకార	80.4	66.2	...	0.08	...	3.83
కొడైకనాల్	71.2	55.7	0.08	0.25	...	0.96

సర్కారులు:—విశాఖపట్టణము లో జూన్ 7 వ 2.55 గడి 0.10 వర్షించెను. గోపాలపురంలో వేళుములు జలకగనన్నది తక్కినచోట్ల దట్టముగనున్నది. ఆర్ద్రత చాలకక్కన. దక్షిణమున పగటివేడిమి 8 నుండి 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కా:—వర్షసాతము సాధారణముగనున్నది. అనంతపురంలో 0.96 కర్నూలులో 0.79 వర్షించెను. తక్కినచోట్ల చినుములపడెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 8 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 4 తక్కినచోట్ల 6 1/2 నుండి 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. మద్రాసులో ఆర్ద్రత తక్కువ పగటివేడిమి 8 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపూరులో నాలుగు, మద్రాసులో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పడమటితీరమున పశ్చిమార్ద్రమండలమున వర్షము సాగవచ్చును. తక్కినచోట్ల స్థానిక చినుములు పడును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య.

సామ్రాజ్యసామ్రాజ్యము.

సిమ్లా, జూన్ 5:—బర్మా ఉత్తరవంగదేశములం దధిక వర్షము గురిసినది. పెనిన్సులాలో అనేక పిడుగులతో సహితముగ వర్షములుకురిసెను మలబారులో సామాన్యముగను, బర్మా అస్సాము, మైసూరు మద్రాసు, దక్కనులలో స్థానికముగను వర్షమున్నది. బెంగాలు బీహారు, మధ్యపరగణాలు, ఉత్తరప్రదేశుతీరములందు అక్కడక్కడను వర్షము గురిసినది.

నూచన:—బెంగాలులో ఎక్కువగను.

భూకంపము:—సామాన్యభూకంపము 900 మైళ్ల దూరమున నిన్న 12 గం 21 నిమిషములకు గలిగెను. (అ. ప్రె.)

సిమ్లా జూన్ 6:—స్వల్పమైనవర్షము మలబారునందు గలిగెను. ఉత్తరహిందూస్థానముందు రుమారములు ఎక్కువగాగలిగెను. దక్షిణబర్మా, కాశ్మీరము, మలబారులలో సామాన్యముగను బెంగాలు రాజపుటానా, మద్రాసు దక్కనులలో అక్కడక్కడను వర్షమున్నది. ఉత్తరబర్మా బీహారు ఉత్తరవంగజాబు పర్వతగణాలు, బొంబాయిలోగూడ కొంతవర్షమున్నది.

నూచన:—చెప్పదగినవార్త లేదు. (అ. ప్రె.)

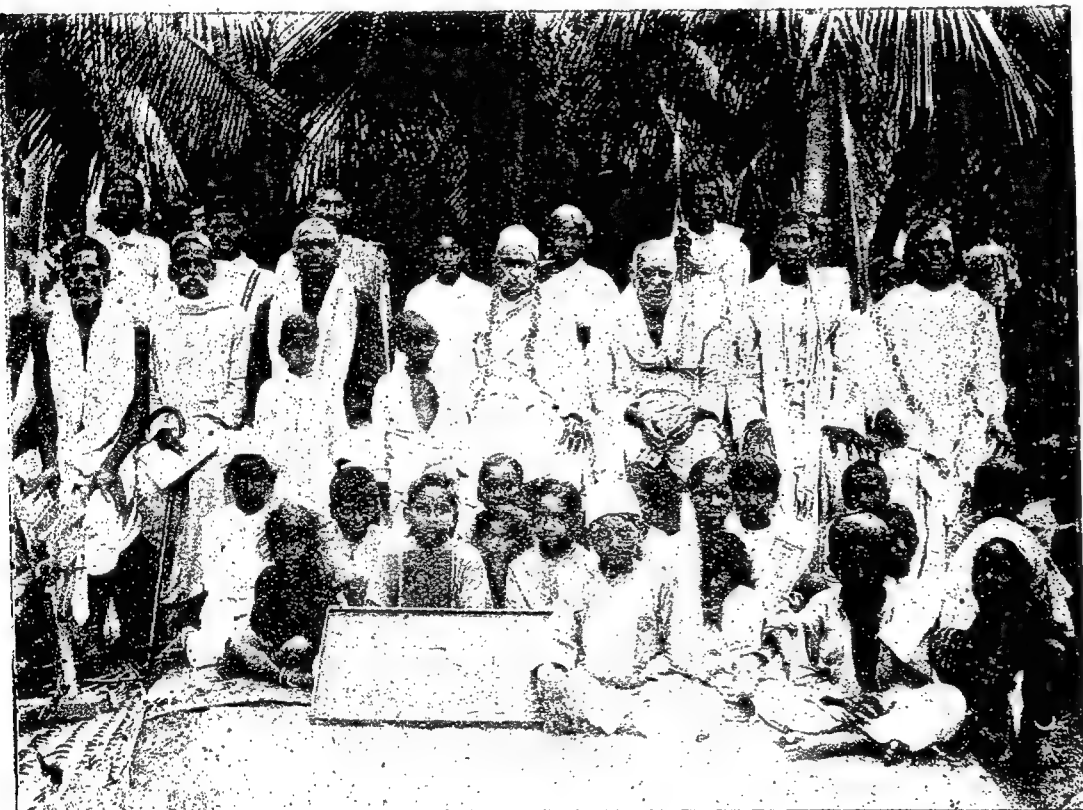

స్వామి శర్వానందులకు,

నచ్చిదానంద సంఘమువారు వీడ్కోలుపు నొసగిరి

స్వామి శర్వానందులు కూర్చున్నవారిలో మధ్యవారు. వీరికి కుడిచేతి ప్రక్కన, వీరిబదులు రామకృష్ణ శ్రమమునిమి త్తమై పనిచేయుటకు నియమింపబడిన స్వామి గలరు.

శ్రీ గాంధీ విద్యాలయము, అవిడి

అవిడి గ్రామములోని "శ్రీ గాంధీ విద్యాలయము" 1923 సంవత్సరం జూలై నెలలో ప్రారంభింపబడి నేటికి 130 మంది నానాజాతి బాల బాలికలతో వర్ధిల్లుచున్నది. 10-3-1926 వ తేదీని బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహంపంతులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపబడిన ద్వితీయ వార్షికోత్సవ సమయమున తీయబడిన ఫోటో. ఈ ఫోటోలో నున్నవారు అధ్యాపకులు, పోషకులు, కార్యనిర్వాహక వర్గ సభ్యులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు.

బందిపోట్లతో గుడ్డులాట

కాపరియొక్కడు, మగియుట

డిల్లీ, జూను 5:— ఢిల్లీ పోలీసుల పారాగంజీలో కాపరులును ఆయుధ పాణులైన బందిపోట్లు దెబ్బలాడుకొనిరి. దానిలో ఒక కాపరి నడిచెను. మరియొకనికి తీవ్రమగు గాయములు తగిలెను. తల్లెవారు జామన కాపరి యొక్కడు ఆయుధ పాణులైన బందిపోట్లు అనుమానాస్పదముగ సంసరింతుట చూచి వారిని అరెస్టుచెను. బందిపోట్లు కాపరియొంటికిగ మండుటకు కనిపెట్టి వానిని పొడిచి చంపిరి. ఈ గలభాను కనిపెట్టి వారి యొక్కరి కాపరి అలారము వేయగా వానిపైపకి గాయపరిచి తరువాత పోలీసువారికి తెలిసి రాగా ఫలితము లేకపోయెను. తీవ్రముగ సోదా చేయుచున్నారు. ఇట్టి నేరములు సంవత్సరమునుండి జరుగుట లేదు. పోలీసువారి కిది ఆశ్చర్యముగ నున్నది. (అ. ప్రె.)

గాంధీమహాత్ముడు ఫిన్లెండు

ప్రయాణముమానెను

డిల్లీ, జూను 5:— లోంబర్డితోమ్మిడినంతులు తాను ఫిన్లెండు ప్రయాణమును మానినట్లేయని మహాత్మాగాంధీగారు అహమదాబాదునుండి వ్రాయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ప్రాపంచిక మస్తిము కాన్పరెను

ఆగ్గును డెలిగేషను వెడలుట

బొంబాయి, జూను 5:— హైదరాబాద్ రాజ్యమంతు మెక్కాలో జరుగనున్న ప్రాపంచిక మహమ్మదీయసమావేశమున ఆగ్గుని సానముయొక్క డెలిగేషను నేడు ప్రయాణముయ్యెను. అంగోరాలో ఆగ్గుసానముయొక్క రాయబారి డెలిగేషనుకు నాయకుడుగా నున్నాడు. (అ. ప్రె.)

"హిందూస్థాన్ టైముస్"

జి. ఎస్. రాఘవన్ గారి రాజీనామా

డిల్లీ, జూను 5:— "హిందూస్థాన్ టైముస్" పత్రిక స్థాపించినప్పటినుండియు సహాయసంపాదకులుగనున్న జి. ఎస్. రాఘవన్ గారు ఉద్యోగమును చాలించుకొనిరి. దేశీయులనుండి ప్రధానసంపాదకులుగా వీరు రెండు పర్యాయములు పనిచేసిరి గత రెండుమాసములనుండి ప్రధాన సంపాదకులగు జైరామ్ దాసుగారు కలవుమీద నున్నారు. అకస్మాత్తుగా రాఘవన్ గారు రాజీనామాకు కారణము దేశీయులనుండి. (అ. ప్రె.)

అఖ్యాటు తుపాను

సహాయక పద్ధతి

రంగూను, జూను 5:— కమిషను ప్రధానకార్యదర్శి కిట్టు తం తినిచ్చిరి. ను మారు 1500 మందికి అత్యవసర సహాయముగా వలయునని డిప్టికమిషనరును క్రొత్త పనులను ప్రారంభించుటకు అడ్డ నిచ్చెననియు హిందూస్థానిగాని బెంగాలీగాని మాట్లాడగల సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసరుగొకవలెననియు వ్రాసియున్నారు. ప్రధాన కార్యదర్శి ఈ సలహానుంగీకరించినయు ఉద్యోగిని పంపుచున్నా రనియు, ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. (అ. ప్రె.)

రావు లక్ష్మీ దేవమగారు బి. ఏ.

హిందూ ధర్మాదాయముల బోర్డు కమిషనరగు రావు సూర్యారావుగారి పుత్రుడు. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో జదివి, యీ సంవత్సరమున బి. ఏ. ప్యా సయినది. రావువంశమువారు పిరా పురపు కాపురస్థులు. వీరు వెలమలు.

ఈజిప్టు డెలిగేటులు

జగ్గులుపక్ష సభ్యు లిరువురు మెక్కా వెడలుట బొంబాయి, జూను 5:— ఈజిప్టు జాతీయువాది యగు డాక్టరు రావారిగారును, జగ్గులు పాషా పార్టీ సభ్యు లిరవురగు మెక్కాలో జరుగనున్న ప్రాపంచిక మహమ్మదీయ సమావేశమునకు వెడలుచున్నారని బొంబాయి ఖిలాఫతుకుమిటికి దేశీయులనుండి. (అ. ప్రె.)

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు

బొంబాయి నగరస్థాన అభ్యర్థకులు

బొంబాయి, జూను 5:— రాబోవు అసెంబ్లీ ఎన్నికలందు బొంబాయి నగరమునకు గల ఎన్నిక స్థానములలో నొకదానికి డాక్టరు చమన్ లాల్ గారు అభ్యర్థిగ నిలచెదరు. రెండవస్థానమునకు జమకరుగారు పోటీచేసెదరు (అ. ప్రె.)

రాజ్య బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశము

బెంగాలు స్వరాజ్యపార్టీ పరిషత్ సమావేశము

హిందూ మహమ్మదీయ ఒడంబడిక వాది ప్రతివాదుల ప్రయత్నములు

కలకత్తా, జూన్ 6:—కలకత్తాలో అల్లరులు జరిగిన వెంటనే క్రిష్ణభూమి నందు జరిగిన కాన్ఫరెన్సు అధ్యక్షుడగు శ్యామ్ బాగ్ రాజీ పలనను, బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులగు, డి.ఎమ్. నేనుగప్తాగారు కాన్ఫరెన్సు డిసాల్యుయేషన్ ప్రకటించుట చేతను క్రిష్ణభూమి సమావేశము ఆకస్మాత్తుగా అంతమయ్యెను. క్రిత్తికేషులగు దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారు మహమ్మదీయులతో గావించిన ఒడంబడిక ప్రతి వాదుల కార్యక్రమము కాన్ఫరెన్సు డిసాల్యు చేయుటచే అంతము గాల్గెను. వెంటనే వారు జె. ఛౌదరిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమును జరిపి ఒడంబడికను రద్దు చేసిరి. నాయకుడైన కీ|| శే|| చిత్తరంజనదాసుగారిపైగల భక్తిగౌరవములచే ఒడంబడిక రద్దు చేయుటకు నేనుగప్తాగారి కిష్టముగ లేదు. బెంగాలు కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులలో గొందరు ఒడంబడికకు ప్రతిహతులుగ పనిచేయుచున్నారనియు, తనతోకలిసి కార్యముల నెఱవేర్చుటకు మరియొక కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఎన్నుకొనవలయుననియు చెప్పుచు నేనుగప్తాగారు బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులకు వ్రాసెను. నేనుగప్తాగారి లేఖ ప్రతివాదుల కాగ్రహము గలిగించెను. వార్తాపత్రికలందు నేనుగప్తాగారి లేఖకు బెక్కుమంది సమాధానము వ్రాసిరి.

ప్రతివాదుల సమాధానము

ఒడంబడిక రద్దుచేయవలదని నేనుగప్తాగారు గోరుటకు ఉద్దేశ్యము రాజ్యపు ఎన్నికలందు కొందరి మహమ్మదీయుల వోటులను స్వరాజ్యపక్షమునకు సంపాదించుటయేననియు, ఒడంబడిక రద్దుచేసినయెడ మహమ్మదీయులు స్వరాజ్యపక్షమునకు వోటులీయ రనియు ఒకరు వ్రాయుచున్నారు. హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య అఖిలభారత సమస్య యనియు, దానిని అఖిల భారత సమస్యగా బరిష్కరించువరకును బెంగాలు ఒడంబడిక అమలునందుండి దొలగించుటచే హిందువులకు మనశ్శాంతి గలుగుననియు నేనుగప్తాగారి వైరి వర్గము చెప్పుచున్నది. బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల పదవియు బెంగాలు స్వరాజ్యపార్టీ అధ్యక్షుల పదవియు, కలకత్తా మేయరు పదవియు లభింపజేసిన వారలు తనయెడ గౌరవహీనులగు సంఘము చున్నారని నేనుగప్తాగారి వ్రాతలకు బెంగాలు ఒడంబడిక ప్రతిహతులకు ఉపేంద్రనాథ బెనర్జీగారు నేనుగప్తాగారికి సమాధానముగ బహిరంగ లేఖను నేడు వ్రాసిరి. నేనుగప్తాగారి సూచనలను చర్చించుట కొకవారములో బెంగాలు రాష్ట్రీయ సమావేశము జరగనున్నది.

ప్రచండ సంఘర్షణముగా నున్నది

సామాన్యముగ బెంగాలు రాజకీయముల గురించి ముఖ్యముగ రాజ్యపు బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమును గురించి ప్రతికలందు జరుగుచున్న వాదములనుబట్టి జూన్ 13వ తేదీన జరుగనున్న బెంగాలు కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశము ప్రచండ సంఘర్షణము జరుగునని యెంచవలయును. బెంగాలు ఒడంబడిక వాదులకును ఒడంబడిక ప్రతిహతులకును నడుమ వాదప్రతివాదములు తీవ్రముగ జరుగక మానవు. బెంగాలు స్వరాజ్యపార్టీ భావినిశ్చయముతోయు ఆసమావేశమునందు బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులుగ నేనుగప్తాగారు నుండుటకు ఆసకాశమున్నదియు లేనిదియు తెలుపు సంఘర్షణ జరుపకుండ యేపక్షమును వైరికిది జయమర్పింపజాలదు. యింతవరకును ఉభయపక్షములయు సమముగ నున్నదనవచ్చును. ఫలిత మెటులుండినను రాజ్యపు సమావేశము బెంగాలు స్వరాజ్య పార్టీ చరిత్రయందు సుప్రసిద్ధత వహించును. (ఆ. ప్రె.)

అగ్ని ప్రమాదము

కరాచీ, జూన్ 5:—పుస్తకముల అంగడి చాల విలువైనది ఈ ఉదయమున అగ్నిహోత్రున కాహుతియయ్యెను. ఎంత ప్రయత్నించినను నిష్పాఠక ప్రకృతిని కలవదుకాని మొకటి యంటుకొని కొంతవరకు తగులబడెను రెండును ఇమ్మ్యారు చేయబడెను. అగ్ని కారణము తెలియజాలదు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్యరేషన్

మహమ్మదీయసభ్యులు రాజీనామా నిత్తురా?

కలకత్తా, జూన్ 6:—కలకత్తా కార్యరేషన్ మహమ్మదీయసభ్యులు రాజీనామా నిత్తురని విని ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి కొందరు మహమ్మదీయసభ్యుల నడుగగా తామింకను తీర్మానించుకొనలేదనియు, రేటుపేయర్లసభ జరిపి వారియభిప్రాయములను తీసికొనవలెననియు చెప్పిరి. ఒక మహమ్మదీయేతర సభ్యుడు డిప్యూటీ మేయరు సమ్యక్తగతవాడు కాడని వ్రాసినందున మహమ్మదీయసభ్యులు సుహృద్భిగారిని న్యాయస్థానమున తన నడతనొప్పొవలయునని కోరిరి. అట్లాప్పించినయెడల హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్య మధికమగును. గతముగ వారమున తన నిదివరకే పరిక్షించి యుండినవారికంటె జేరవచ్చిన నిష్పక్షపాతముగ తీర్మానించువారైన మేలు అని డిప్యూటీ మేయరుగారు సూచించినదానిని జైప్రియం దుంచుకొనవలెను.

సుహృద్భిగారి నడతను విచారిం చుటకై మహమ్మదీయేతర సభ్యులు గల సంఘము నొకదాని నేర్పరచినందులకు దానిని నిరసించుటకై మహమ్మదీయసభ్యులు రాజీనామా నియ్యవలయునా యను ప్రశ్నను చర్చించుటకై పురసాధమున రేపు మహమ్మదీయ రేటుపేయర్ల సభ చేయదురు.

కలకత్తా ఖిలాఫత్ కమిటీ సెక్రటరీగారు మహమ్మదీయుల గౌరవము ను నిలుపుటకు మహమ్మదీయసభ్యులు వెంటనే రాజీనామా నియ్యవలయునని వ్రాయుచున్నారు. మహమ్మదీయ సభ్యులు రాజీనామా నియ్య తీర్మానించుకొని రనువార్త రూఢి యని తెలియదు.

రేటుపేయర్ల సభ

6 తేది సాయంకాలమున మహమ్మదీయ రేటుపేయర్లందరును నొకగొప్పసభ జరిపిరి. 4 సభలు సాధము వెలుపల జరుగవలసివచ్చెను. మహమ్మదీయ దుకాణములన్నియు పెండ్లకడ నే మూయబడెను. అన్ని సభలయందలి తీర్మానముల సారాంశము మహమ్మదీయుల హక్కులను గాఢముకొనుటకు వారు సంఘముల నేర్పరచుకొనవలయు ననుటయే.

అధ్యక్షి వన్యాసము

పుర సాధమున సభ్యులకును పాఠించిన మాటలనా అబ్దుల్ రోఫ్ గారిట్లు చెప్పిరి:—

“గతవారమున మనము సభచేసి మహమ్మదీయేతరసభ్యులు సుహృద్భిగారిపై మోసిన అపరాధములను ఖండించియుంటిమి. పిమ్మట మనయభిప్రాయములు చక్కగానున్నవని రూఢియైనది. సుహృద్భిగారు మహమ్మదీయులను తప్ప కేరుకారణము వారికి లేదు. మేయరుగారికి పంపినయెత్తరమున చేవాలు చేసినవారందరను సాంఘికవైరముచేత చేసినవారే. ఆ సమయమున నెవరిపైనను ఎట్టితప్పులైనను ఆరోపించినయెడల నమ్ముచుండిరి. కార్యరేషన్ నునందు సుహృద్భిగారికి ప్రతి కూలరుగానుండినవారు వీరిపైతప్పులనుపెంచి, నానావిధములను వార్తలను నెరపి, ఇతరులను నమ్మలను చెరిచి రహస్యముగానొక జాబువ్రాసి పంపిరి. ఒకప్పుడయినను సుహృద్భిగారు నీసందుర్భమున ప్రశ్నించియుండలేదు. కడపట సుహృద్భిగారిని రాజీనామా ఇవ్వమని కోరిరి. తాను మహమ్మదీయుడైనందునను, మొన్నటిల్లదులందు మహమ్మదీయులకు సహాయముచేసినట్లు తెలిసియున్నందునను తన్ను హమ్మను మన్నారని తలచి ఆయన రాజీనామా నిచ్చుట కంగీకరింపకుండెను. అటుపిమ్మట కార్యరేషన్ మనం దు చర్చ జరిగినపుడు ఒకరి వెంటనొకరు ఏవోతప్పులున్నట్లు చెప్పిరే గాని పలువురు మహమ్మదీయులు ఆ తప్పులను చూపింపుదని యిడిగింపుడు చూపుట కొరకైనను ధైర్యము లేదాయెను. ఇట్టి కబురులను విని విచారణసంఘము నొక దానిని ఏర్పరచిరి. మునిసిపల్ ఆక్సుప్రకారము విచారణసంఘము నేర్పరచుటకు వీలున్నను ఇదివరకే సుహృద్భిగారిపై నేరములను మోపియున్నవారి నే నియమింపవలయునా? ఆయనపై లేనిపోని పుకారులు పుట్టించినవారి నే నియమింపవలెనా? ఇట్టివారు న్యాయమూర్తులుగానుండి సుహృద్భిగారిని విచారింపబోవుచున్నారు. వీరికి తప్పుసాక్ష్యములు మొదలయిన వానిని కల్పించుటెంతవని? న్యాయవాదుల కెట్లుచేయవలసింది చక్కగా తెలియును. అన్యాయమింతకన్న నెక్కువచేయజాలదు. దుర్మార్గమున కంత్వము లేదు. ఒక సంఘమునా రధికముగ నుండుటవలన ఇట్లు జరుగుచున్నది. మనము హిందువులకు దాసులమై యుండవలసివచ్చును. ముందుగా దీనిని నెరిగి చక్కనిపనిచేయుటకు రైవ్యము, సుహృద్భిగారిని నిందించు

టతో హిందులద్వేషము మొదలుపెట్టినది. ఎంతవరకు పోవునో తెలియదు. కార్యరేషన్ నునందు డెక్కువమంది హిందూసభ్యులున్నందున మన మేమిచేయుటకును వీలులేదు. మహమ్మదీయ సభ్యులు ఎంతవరకు రాజీనామానిచ్చిన అంతమేలు.

యూరపియను సభ్యుల ను గురించి యొక మాటచెప్పవచ్చును. సుహృద్భిగారు కాంగ్రెసు సభ్యుడైనందున వారతనిదివరకే ఎరిగించుచుండిరి. ఇప్పుడువారు చేవాలు చేయుటలో అర్థమేమియు లేదు. ఆయనపై నేరములను మోసినవారికి క్రిత్తికేతపోవుటయేగాక పందలను పేరువచ్చును. ఈవిషయము చాల ముఖ్యమయినది. కావున అందరును చక్కగా నాలలోచింపవలెను.

సభజరుగునపుడు సుహృద్భిగారువచ్చిరి. జనుబహుద్వ్య నులతో స్వీకరించిరి. బయట సభలు 4 నుండి 10యయ్యెను. అగ్నిహోత్రవన్యాసానంతరము రెండుతీర్మానము లంగీకరింపబడెను. డిప్యూటీ మేయరుగారిపై నేరమును తెలుపకయే వారిని విచ్చారించుటకు మహమ్మదీయేతరులు సంఘము నేర్పరచినందుకుమహమ్మదీయసభ్యులు రాజీనామా నియవలయుననియు, కాశీస్థానము లకు రాజీనామాల నిచ్చుటకుతప్ప మహమ్మదీయులు అభ్యర్థులుగా నిలువరాదనియు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

గౌ. మొంబరు యూ. మె. డాంగుగారి మరణము

అసాధారణ గెజెటు ప్రచురణము

రంగూను, జూన్ 6:—హోం మెంబరు యూ. మె. డాంగుగారు నేటిరాత్రి మరణించిరి. వారు 81 వ తేదీ వైద్యశాల తీసికొని పోబడిరి బర్మీయులలో క్షేగిలవారు. పిరే రెండవ బర్మీయ హోం మెంబరు. పిరు కలకత్తా బర్మీయులలో విద్యాభ్యాసము చేసిరి. భారత దేశమందు ఉన్నతోద్యోగములు చేసిన ప్లా డాంగుగారి మేనల్లుడు. ఎఫ్. ఏ. ప్యాసెనవెనక ఉపాధ్యాయుడుగా కొంత కాలముండి తరువాత స్టీడరు పట్టాపుముకొనెను. కొంతకాల ము వృత్తిలోనుండి ఇంగ్లాండువెలి బి. ఎ. కేంబ్రిడ్జ్ లో ప్యాసయ్యెను. తరువాత స్టీడరు వృత్తిచేకొనెను. యువజనబుద్ధ సంఘమందు ఆయన సభ్యులు. భారతీయ పద్ధతులపై నిదియే ప్రథమోద్యమము. కొంతకాలము డిప్యూటీ లీగలు రీ మెంబ్రెస్సరుగాను శాసనసభకు కార్యదర్శిగాను పనిచేసిరి. ప్రభుత్వపు ఆడ్వోకేటుకు సహకారిగా పనిచేసెను. హైకోర్టులో పనిచేయునపుడు ప్రభుత్వపు ఆడ్వోకేటుగా పనిచేయుండెను. తరువాత రంగూను హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా నియమింపబడెను. తరువాత హోం మెంబరుగా నియమిందిరి. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను, జూన్ 6:—యూ. మె. డాంగుగారు రాత్రి 8-35 గంటలకు మరణించిరి. వైద్యశాలనుండి స్వగృహమునకు గొనిపోగానే పెరుల్లర్లు గృహముందు మృతి జెందిరి. అస్థికలు రంగూను ప్రత్యేక రైలులో తీసికొని రాబడెను. మెసానికు విధానము ననుసరించి పూడ్చబడుదురు. వారు బర్మీకు డిప్యూటీ డిస్ట్రిక్టు గ్రాండు మాస్టరుగాను రంగూను విక్టోరియా లాడ్జ్ వర్షి పుత్ర మాస్టరుగాను పనిచేయుచున్నారు. ఆరోజు కచేరీలన్నియు మూయబడెను. ఈయనకు 47 ఏండ్లు వయసు రంగూను హైకోర్టులో రెండవ బర్మీయ న్యాయమూర్తి. రంగూను పురపాలక సంఘమందు కొంతకాలము సభ్యులుగా నుండెను. సంస్కరణములకు ముందు శాసనసభయందు నామినేటెడు సభ్యుడుగా నుండెను. లండనులో బర్మీ సంఘ స్థాపకులలో ముఖ్యుడు. భార్యను, కుమారుని, కుమార్తెను విడిచి దివికేగిరి. రంగూను విశ్వవిద్యాలయమందు ఎక్కువగ శ్రద్ధ తీసికొనిరి.

అసాధారణ గెజెటు

నేడు ప్రచురింపబడిన అసాధారణ గెజెటునందు అతి విచారముతో మె. డాంగుగారి మరణము ప్రకటింపబడినది. వారు చేసిన ఉద్యోగములన్నియు జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుచు ఇట్లు వ్రాయబడెను. వారేషనిచేసిన క్రిత్తికే అన్ని సంఘములనుండియు స్వతంత్రవలన గడించిరి. దేశభక్తి వారికి మెండు చర్చలయందు వారి గాంధీర్యాధార్యములు నిరుపమానములు. గవర్నరుగారును వారి సహచరులును నిజమైన ఉద్యోగియు, స్నేహితులను అయినవారిని నష్టపడిరి. వారు మె. డాంగుగారి కుటుంబమునకు సానుభూతి తెలిపిరి. అన్నికచేరీలు కోర్టు మూయబడుటనుగూర్చియు, జెండాలును సగముదిండుటనుగూర్చియు, ప్రచురింపబడెను.

రంగూను జూన్ 6:—ప్రభుత్వము తమకు మేయాంగుగారి మరణమువలన గలినవిచారమును సూచించుచు వారికుటుంబమునకు సానుభూతి తెలుపుచు తీర్మానించి మేయాంగుగారి సతికి తంతిరూపముగాపంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

మతకలహముల నివారించుటెట్లు?

డాక్టరు సప్తమా సూచనపై క్రానికలు వ్యాఖ్య

దేశమునం దనేకభాగములందు మతకలహములు ప్రబలి మన ప్రాణమాలముల నశింపజేయుచున్నవి. ఈమహాపాపమును భోగ్యులు అనేకసూచనలు గావింపబడుచున్నవి. ఈసూచనలలో క్రొత్తగా డాక్టరు సప్తమా రొకవింతదానిని గావించిరి. ఇయ్యది స్వాతంత్ర్య ప్రియులగు పండిత మోతీలాలు నె ప్రభుగారినివంటివారిచే నామోదించబడుటచేత విచారకరముగ నున్నది. - ఏ ప్రదేశములో నైనను మతకలహము లుద్భవముతో బయలుదేరునెడల అందుందు రాష్ట్రీయ కేంద్ర కాసనసభల యెన్నికదారులకు యెన్నికహక్కు లేకుండునటుల జేయుటకు సాధ్యమగునటుల కాసనము గావింపవలెనని డాక్టరు లేజబహదూరు సూచించెను. డాక్టరు సప్తమా యిట్టిసూచన గావింపటకు కారణము రాజకీయముగ, నాధిక్యమును గాంధీజీ మతపరత్వము నాచరణలో బెట్టుకొనుట గల్గెనని వారు దలచుచున్నారు. ఈచదువుకొన్నవారే స్వప్రయోజనముల సాధించుకొనుటకు యెట్లుజేప్పిన నటుదిరిగి అట్లే నుద్వేగము గాంను మూఢులను తమపక్షమునకు దిద్దుకొనుచుందురని డాక్టరు సప్తమాగారు జేసిన సిద్ధాంతమునందు చాలవగకు సత్యముగలదు. కాని సత్యముం త యు నదియే కాదు. అట్లయినను సూచించిన నివారణోపాయము లోగముకన్న గూడ నికృష్టమైనది. అందువలన తాత్కాలికముగ విద్యావంతు లగువారు రాజకీయముగ పెద్దపెద్ద యుద్వేగముల బొంపవలె నను నాశన ఆవుకొనవచ్చును గాని దానివలన మతవిద్వేషములు మాత్రము చావవు. ఇకను కెందుభావాలలోనున్న గుండాల విషయమున యీనివారణోపాయ మేమియు పనిజేయజాలదు.

ఈసూచన నిష్ప్రయోజక మగుటయేగాక న్యాయము గూడగాదు. ఏకొద్దిమందియో జేసిన సేరములవలన అమాయకులు చాలమంది శిక్షబ్రష్టవలసి యుండును. కాని యిందులకు మరి యొక్క పెద్దయోజనముగలదు సత్యమునే అలక్ష్యము జేయుచున్నారని, స్వాతంత్ర్యమే అన్నిదోషములకును పాపకమని యెన్నియోయగములక్రింద జేసినది. ప్రాతనిధ్యసంస్థలు రాజకీయముగ నత్యాశగలవారిమూలమున దుర్వినియోగ పరులగునెడల ఒక జాతికంతకును గల సౌకర్యములకు దొలగించుటగాక ఆసంస్థలయందుగల లోపములను దొలగించుట యుక్తమగును. ఎన్నికదారులకు ఆహక్కును లేకుండ జేయుటగాక నిజమైన స్వాతంత్ర్యము నెక్కువ విస్తరింపజేసి ఆసంస్థలను ప్రజాహితములు గావించి ప్రజలలో బాధ్యతను గలుగజేసి మతద్వేషమును తొలగింపజేయవలయును. ఈమధ్య "లాన్సు టెక్నిక్" వ్రాసినటుల ఇట్టిదోషమును నివారించజేయుటకు మార్గము నిర్బంధవిధానముగాక వారలతో సహకారముజేసి అన్నియు నేర్పమండవలెను. అందులనే విధానములో ప్రాప్తయెట్లులకును కాధిక్యములకును ద్వేషము తొలగిపోయెను.

అయితే సరియైనచదువు లేక రాజకీయముగ పెద్దహోదాలు గావలెననువారివల్లనే కొందరు మతకలహములు గల్గుచున్నవి. కొందరు మతత్పరులు రాజకీయములకు లేకుండనుండి యొక్క ఊపద్రవులుగ నుండువాగుగలరు. ఏకే మతావేషములు. వారిమతమునకును దేశమున కంతకుగూడ వీరు అవమానము దెచ్చెదరు. దేశముమీద ప్రేమలేదన్నను మతమన్నను తక్కువ యేదలియును. ప్రతిమతమునకును సహనము ముఖ్యము. హిందూ నాయకులు తమతోటి మతస్థులను తమకు మరీదులయెట్లు వాయించుటకు హక్కుగలదని వాదించుగోరుట సహనమేనా? మహమ్మదీయ నాయకులు తమతోటి మతస్థులను ఆవులకు చంపహిందూసోదరుల మనస్సునకు కష్టము గలుగజేయుచునుట సహనమేనా? నాయకులకు తమతమ మతముల సత్యము బోధపడువరకును జనసామాన్యమును నిందించి లాభముండదు. సరియైన నాయకుడులేక నిజమైనమతము దెలియక కాస్త యేమాత్రము ప్రోద్బలమున్నను వారు తమనుదాము. మరచిపోయెదరు. వచ్చిన ఘోరమేమనగా యిట్టి దుర్భిప్రాయములకు మన విశ్వవిద్యాలయములలో భవయువిద్యను బొందనివారేగాక, ఆవిద్యను బొందినవారు గూడ తమ పూర్వులమతమును దెలుసుకొనజాలక విజాతీయులైరి. భారతమాతృపుత్రికాపుత్రులు నిజమైన దేశభక్తులును నిజమైన హిందువులును మహమ్మదీయులు ననీటకు దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము జేకూరుటదప్ప మరియొక మార్గములేదు.

(బొంబాయి క్రానికలు)

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1842

వర్తకశిఖామణులకు సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము } ప్రతి గృహమునందును }
 అమూల్యమైన తరుణము } ఖరారు ధర } అవశ్యముగా నుండితీరవలెను }

8 నుండి 8 రులముల యెత్తువరకు 8 సైజులందు పేలాగిన్నెలు, పట్టెలులేట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆతరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగుచేయబడియున్నది.

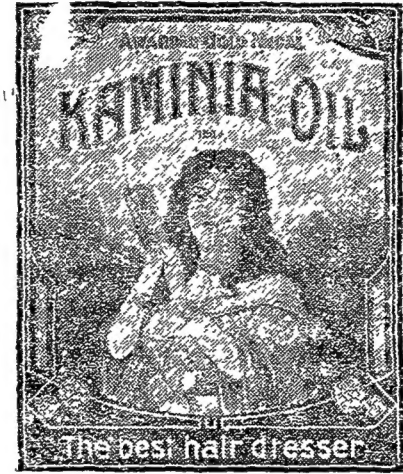
1 గిన్నె మొదలు 8 వరకు	రు 1/4	ధర	రు	1-1-0
6 " 12 "	"	"	"	1-0-6
8 డబ్బెల్లు ఒకేసారి తీసిన	"	"	"	1-0-0
6 " " "	"	"	"	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	"	"	"	0-15-0

తెలిపాను నెం. 2802 ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

తంజివిలాసము "ఉమ్మడియార్" నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చదువుడు యోచింపుడు కొనుడు
 జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, నాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగనును పెచ్చించును, పుట్టెయందు గలగుమంటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మూలముల రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచినను గలిగించును. వేనకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యున్నతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.
 దివాన్ చదువు భండారి, అమృతేశ్వరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:-
 "మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు మెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసిపంపుడు.
 దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.
 1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0 పాస్తాఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము
 8 " " 2-10-0 " 0-12-0 "

హెచ్చరిక:- కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి నాగరికగయిండు దుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువరకము నిచ్చి "ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టివల్లని వ్యాపార తంత్రములకుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదియు వాడకూడదని, నిరసరమకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు
 వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు మాటయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కోసిన పువ్వుములవలె మిమల్లు ప్రకృతులకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీని ని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మిరెప్పుడును దీనినేవాడుదురు.
 1/2 ఔన్సు బుడ్లి 1 కి ధర రు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము
 1/2 " " 1-4-0 " 0-5-0 "

కాంపెల్ బుడ్లి 1 కి ధర రు 0-2-0
 సోల్ వజంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
 285, జమ్మనుడి చుట్టెట్టు, బొంబాయి.

మీగడవలె సమృద్ధిగా నుండు నురుగువలన సుఖముగా ట్రైరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు

"ఎరాసి మిక్" వే వింగుస్టిక్

ఎరాస్మిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.
 అన్ని స్టోరులందును దుకాణదారులయొద్దను దొరకును.

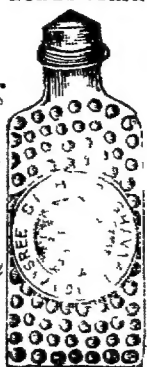
2039

మైసూరు పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు

Red Trade Mark

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

- (1) మ-రా-రా-ప్రీ, న టి నూర్యనారాయణమూర్తి ఫస్ట్ ఆ మాస్టరు డి బి స్కూల్ పోస్టు నగరం, జిల్లా గోదావరి పేరు వ్రాసినది
తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను చాలమాడ్చు రప్పించి ఉపయోగించియున్నాను ఉత్తముగను కలిగినదని నిరూపించినది
- (2) " మ ఇ హెన్రీ, సబ్రిజిస్ట్రార్, కొత్తకోట, పేరు వ్రాసినది
తాము మొదట పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల ఉపకారమును చేసియున్నవి కాన దయచేసి ఇప్పుడు 12 సీసాలను పంపజేయమన్నాను
- (3) " మ జి నూర్యనారాయణ జమిందార్, కొయ్యల పోస్టు కాలిపాడి జిల్లా కృష్ణా పేరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు పంపినముగానున్నదని ఖండితముగా చెప్పగలను దయతో 12 సీసా వి పి కో

- (4) " మ రామచంద్రరావు, డి సి. డబ్ల్యు గుమస్తా, కురాడ, పోస్టు కాతరం, కృష్ణా జిల్లా పేరు వ్రాసినది
తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకును పెద్దవారికిని చాల ఉపయోగముగానున్నవి యని సంతోషములను తెలియపరచుచున్నాను

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

WILLSON GOGGLES

REG. IN ALL COUNTRIES

విల్సన్ గాగల్స్
వర్తకుల కొక హెచ్చరిక

సులభముగా కృత్రిమముగా తయారుచేయబడిన వాటిని తయారుచేసి "ఇవిలేవక విల్సన్ (లేక విల్సన్) గాగల్స్", మరియు "విల్సన్ గాగల్స్" అని విక్రయించి, ఈ ప్రకారము కొనుగోలునకు మోసగించుచున్నారని మాకు తెలిసినది. మేము అట్టి మోసపు ప్రకటనలు చేయునకుండుటకై మా హక్కును స్థిరపరచుకొనుచున్నాము. అట్టి మోసపు సరకులను తేచుగు చేయకూడదనియు, అట్టి మోసపు సరకులను కొనకూడదనియు, విక్రయించకూడదనియు, యిందు మూలముగా వర్తకులకు హెచ్చరిక చేయుచున్నాము. "ప్రతి శ్రేయస్సు వల్సన్ పేరును" చూచితినిన మోసముండదు.

విల్సన్ గాగల్స్, ఇన్స్., రిడింగు పా. యు. ఎస్. ఏ.
రెస్ట్రైన్డ్ అండు సన్ పేటెంటు అండు ప్రేమమార్కు అట్టర్స్ లు,
ఇండియన్ ఏజెంటు — 21, పాటోడ్డు హౌస్ ప్లాట్, కలకత్తా
నల్లర్, మాక్స్ వీ అండు కో, ఇన్స్.,
ఇండియన్ ఏజెంటు ప్రతినిధిగా నుండువారు మెసర్స్ విల్సన్ అండు కో, పోస్టు బాక్సు నెం 2, మద్రాసు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల-బెజవాడ

నిఖిల భారతాయుర్వేద వహుమండలి వారి భిషక్, విశారద, అచార్య పరీక్షలకు శిక్షణ మీయబడును అన్ని తరగతుల శ్రీ త్రివిధాల్లు చెర్చకొనబడుదురు దరఖాస్తులు జూన్ 15 తేదిలోగా చెరవలెను కళాశాల 80-6-26 తేదిన తెలుపబడును

విద్యార్థులకు సంస్కృత జ్ఞానాభివృద్ధి కొరకు సంస్కృత పాఠశాలయు అభ్యాసజ్ఞానము కొరకు ధర్మ వైద్య కాలయు రసకాలయు గలవు ఫిజియాలజీ, అనాటమీ మొదలగు పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్ర విషయములను బోధించుటకు సమర్థులైన ఇంగ్లీషు వైద్యులు కలరు ఆయుర్వేదము సుప్రసిద్ధ వైద్యపండితులచే బోధింపబడును దరఖాస్తు భారముల కొరెనవారికి పంపబడును

నోరి రామశాస్త్రి ప్రధానాచార్యులు.

మాన ఘోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

జలనులభము! (పోస్టుఖర్చుల ప్రత్యేకము) గుణమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము అశీర్వాదము, ఆరుచి, ఆపులంతలు, జీర్ణిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, తేడ్లు, ఆవులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నోవ్యలను పోషింపి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమును చేచ్చును

ఈ మాత్రలు మేహవాతశోషణలను వెంటనే మాన్పును ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి అనుభవముగల ఔషధములుచేరిన పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు

చిరునామా — (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణా జిల్లా
శిరోరక్షణ తైలము — నల్లసోమంతి పూలచే తయారు చేయబడినది దీర్ఘ కాలముగానుండు తలనొప్పలను, తలపొట్టును, కర్వాణి, కంటిలో నీరుకాటులు వీనిని మొదలంట పోగొట్టుట కిదియే మంచిమందు 24 తులముల తైలము రు. 2-0-0 1121 పక్కన కం పెన్ 1, అలంగా త్రావిల్లి ప్లాట్ రియల్ ఎస్టేట్ మద్రాస్.

వేనవికాలములో పుచ్చుకోతగిన హల్వా కూష్మాండ తేహ్యము

సమస్త వైద్యములు నిక్కాకలు పోగొట్టి యింద్రియ బల రొమ్ము పుష్టి కలుగజేయును అనేకులచే గుణముచేసినదని యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నాము శేరు డబ్బీ రు 2 లు

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

(రాయవరము) గోదావరి జిల్లా.

అచరక చస్త్రము

శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి సంస్థానమున సుక్రముగా 800 పుటములు వేయబడినది డయిబిటిస్ అనే బహు మూర్తి వ్యాధిని బోగొట్టి అందుకు తీవ్రపదార్థమును మాయముచేయును, వేడిని, దగ్గును, తీయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును అనుపానవి శేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును సమాప్తప్రభుత్వమున కంటే హెచ్చుగణించుచును. ఉపయోగించు విధము మధురతో పంపబడును

2126 నెల తులం 1 కి రు 5-0-0. లు. 2
మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల,
ముక్త్యాల. (కృష్ణా జిల్లా) 264

జమిందార్లు ప్రజాసేవకు తగరా?

జమిందార్లు ప్రజాప్రతినిధులుగా కాననభలకు నిలబడు కూడదని నా మిత్రులు యిటీవల "వార్తాపత్రికలందు" ప్రకటించుచు వచ్చిన వ్యాసముల కొన్నింటిని దిలకించితిని అది కేవలము సారబాటని నా అభిప్రాయము జమిందార్లు మహా దైత్యుల యుక్తులగు, నిరంతర భోగలాలసులు గౌరవహీనులు, వికార దృష్టి వారికి స్వతః సిద్ధములగు ఉత్పన్న ముగుణములు వారు తమ యశోధనమునే భద్రముగ గాపాడుచుండుట అట్టి ముఖ్య లగు వ్యక్తులను ప్రజాసేవ తత్పరతయందు జొన్పి, అందభిరుచి పుట్టించుట మన బాధ్యత యైయున్నది "వహాత్ముని" ఆశయ ముకూడ నట్టిదియే అట్టి సందర్భమున, మన ప్రయత్నము శ్రేక యే ప్రస్తుత దేశాందోళనముకే వారంతటవారే వేల్పొని యే తత్కార్యమునకు గడంగిన యిష్టట్లు వారి ఆకాంక్షరములను క్రుంచితేసి, వారి ఉత్సాహమును భంగపరచి వారి ప్రయత్నము లకు ప్రతిఘటించుట కేవలము పెట్టితనము చేకము వివిధముగ నున్నదో, అందలి పరిస్థితు లే రూపమును ధరించి యున్నవో, ప్రజ లెట్టి కష్టముఖులకు బాధ్యులై యున్నారో, జమిందార్లు కనుగొనుటలన నిజస్థితి వారికే గోచరించగలదు అందుచే ప్రజాసామాన్యమునకు వారి సహాయసంపత్తి యెనుగూడుటయే గాక, వారితోడ వికమత్వము సంఘటిల్లగలదు రాజకీయ యుద్ధరంగమున వ్యాపకముకై పోరాడుపక్షమున కిదియొక బల మగు సాయసంపత్తి ఇట్టి మహా తైరభవివ్యర్థమును గూర్చి యోచింపక తమ స్వకార్యనిర్వహణ నూత్రిమునే ముఖ్యముగ పాటించి "జమిందార్లు తగరను" అన్యాయప్రబోధమును జన సామాన్యమునందు గల్పించు, స్వార్థపరులు తమకు దాము నష్టమును బొందుటయే గాక దేశలాభమునకు గూడ అంతిరా యమును గల్పించి వారగుదురు

లాండు అప్పు లోనుగాగల జమిందార్లు రహితు సంబంధ మగు సమస్యలు కాననభలయందు చర్చకు రానున్నవి గావున కా సనభలకు జమిందార్లను పంపుటవలన రహితులకు నష్టము కలుగునని ఒకవిధముగ చెప్పవచ్చును ఇది అంతింకంటే పూర బాటు యూహ జమిందారులకు సదా రహితుత్వమునే కొరవలసిన బాధ్యత గలదు "గొల్లనికే గొట్టెబుచ్చు తేముము" "భూస్వామికి రహిత సంపత్తేముము," అను సామెత గా కవిదితము ప్రస్తుత చిట్టనిబంధనల ననుసరించియే గాక, కాలో చితముగ, ఆ ఈ సందర్భముల ననుసరించి రహితులకు జమిందార్ల వలన ఎక్కుడు హక్కులు గల్గింపబడుచున్న యంశము రహితు సోదరందరకు స్వానుభవసిద్ధమే సర్వత్ర వికమత్వమే ప్రధానముగ నెంచబడి కార్యవిధానములు నడుపబడుచున్నవి గాని, కేవలము చట్టమే అనుసరింపబడుట లేదు. మరియు గత కాననభలయందు రహితు జమిందారులకు సంబంధించిన "ఇల్లి గేవక బిల్లు" లోనుగాగల చట్టము తెన్నియో చర్చకు రాబడి నవి అప్పట్ల రహితు ప్రతినిధులకు జమిందార్లు స్వేచ్ఛిగముల తోడ్పడి, కొన్ని బిల్లుల నంతరింపజేసియు, కొన్ని బిల్లులయందలి కష్టమును నిబంధనలను సవరించి మంచిమార్గమునందు పెట్టిరి గాని, అప్పట్ల తమకు ప్రత్యేకాలలో లోనొడగూర్చు నిబంధన సేమయిన వాంఛించిరా? ఎంతమాత్రము లేదు గత కాలచర్యల ననుసరించి భావికాలస్థితిని యోచించుట లేనగుని మున్నెన్న డు జరుగని వైపరీత్యములు ముందు జరుగునని చెప్పట ప్రజల యెడ నుర్భిమ కలుగజేయు తలంపు గాని వే కేమియు లేదని యూహింపవలసి యున్నది ఏ వ్యర్థసంఖ్యాకులలో జమిందార్లు ప్రజాస్థానములనుండి కొన్నియు వెళ్లినంతమాత్రముననే విశేష సంఖ్యాకులగు ప్రజాపక్ష సభ్యులయొక్క పలకుబడి కెన్నడు ను లోపము రా నేరదు ఒకపక్ష సభ్యు లధికముగా నుండిన రెండవపక్షమునకు నష్టకష్టము లేర్పడునని యూహించుట చాల తెలివివక్తువ ఇప్పటి కంతకాలమునుండియో అధికసంఖ్యగ ప్రజాపక్షమునుండి సభ్యులు కొన్నియందు స్థానముల నాక్ర మించి యుండిరి. వారివలన జమిందార్ల కెన్నడును ఒత్తికి గలిగియుండలేదు జమిందార్లున్న, వారి కెన్నడు తొందర గలిగించియుండలేదు ఇట్టియెడ, భద్రాభిప్రాయములను మాని ప్రజాసేవకై ఉత్సాహపూరితులయి యున్న జమిందార్లను కాననభలకు పంపి, వారి వికమత్వమును బసయలు క్రేయో దాయకుమని రహితు సోదరులకు హెచ్చరించుచున్నాను

అమృతాలెం, కోల్లెలమ్మనరసింహము.

అక్షర హంసలు

ఆపూర్వశైలి భజనశ్రీరసలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతికి ర్తచరణములు ప్రథమాక్షర ములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోస్టేజి గాక 8 అణాలు. 2837

చిరునామా:-గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రైల్వే హజారు క్యాంపస్, కాకినాడ.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయోద్యమము

శ్రీయుత యాతగిరి లక్ష్మీవేంకటరమణగారి కృషి

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయోద్యమముతో ఏకాంశమైన సంబంధము గలవారను, శ్రీయుత యాతగిరి లక్ష్మీవేంకటరమణగారిని, ఎరుగక యుండరు. వీరు ప్రభుత్వమువారి ఉద్యోగములో ఉండియుండియు, సామాన్య లండరు ఆపనితో తీరిక లేకుండ యుండు సందర్భమున, మన యుద్యమముయొక్క బాల్యవృద్ధిని నిరంతరము ఉద్యమాభివృద్ధికై కృషి చేయుచున్నారు. మన యుద్యమము ప్రారంభము కాగానే, మనదేశ మందఃమేది పగదేశమందఃమేది, గ్రంథాలయములను గూర్చి ఎక్కువ పరిశీలనతో గ్రంథములను సదివి రూఢియగు పరిజ్ఞానమును సంపాదించినారు అందుకు ఫలితముగ ఈయుద్యమము మనదేశ మంతటను వ్యాపించిన గాని ఆంధ్రులందరూ అభిలషించుచున్న సర్వవిధములను అభివృద్ధికిని తగిన పునాది యుండనేరదని వీరు మనమున నిర్ధారణ చేసుకొని అందుకై తమ కృషి నంతయు ధారపోయుటకు ప్రారంభించిరి. స్వయముగ గ్రంథాలయముల స్థాపించిరి. ఇతరు లెందరికో ఈ పని యందు సహాయము చేసిరి. తాము ఈ యుద్యమమును గూర్చి సంపాదించిన అనూల్యజ్ఞానమును వ్యాసరూపమున ప్రతికలలో ప్రకటించి, మహాపాపకారమును చేసిరి. వీరి వ్యాసముల మూలమున ఆంధ్రదేశ మంతటను గ్రంథాలయోద్యమమును గూర్చిన విశ్చితముగ పరిజ్ఞానము వ్యాపించిన దనుట అతిశయోక్తి కాదు.

పిమ్మట ఈ వ్యాసముల నన్నింటిని గ్రంథముగా స్వంత సామ్యుతో అమృతమేమింది, ఆగ్రంథములవలన ఎప్పు సామ్యును గ్రంథాలయసర్వస్వమునకు వికసించుటకుగాను ఇచ్చివేసిరి. ఇంతవరకు జరిగిన ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసభలలో ఎక్కువగా పాల్గొని కార్యవిధానమును నిర్ణయించుటకు వీరు మిక్కిలి కృషి సోపియున్నారు. కాకినాడ నగరమున జరిగిన సమావేశముకొరకై కృషి చేసినవారిలో వీరు మిక్కిలి ప్రశంసార్హులు.

ఇంతటితో తృప్తిపొందక గ్రంథాలయోద్యమముయొక్క స్వరూపస్వభావములను ఆంధ్రులకు సువ్యక్తపర్చి, ఈ యుద్యమము ఆంధ్రదేశమందంతటను మూలములగు రూడ వ్యాపింపజేయ సమకట్టి "సర్వ గ్రంథాలయ ప్రతిక" అను పేరుతో మాసపత్రిక నొకదానిని స్థాపించిరి. తీరికయిండుటకు సావకాశము లేని గనర్జు మెంటు నొకరియం దుండియు, ఆర్థిక పరిస్థితులయందు మిక్కిలి కొరతపడి యుండియు వీరి ప్రతికను నడుపుటయందు చూపుచున్న సమర్థత, పట్టుదల, ధైర్యము, దేశ సేవాపాఠికత-అసమాన్యము. ముందు ఒకసంవత్సరకాలము ఈపత్రికను మాసపత్రికగా నడపిరి. తాము అందుకొరకు చేసిన శరీరకష్టము, ముఠాశ్రేణి అటుండ, ఆర్థికముగా భరించుటకు శక్యము కానంత సమయము వీరు వసించియుండిరి. తిరిగి తోడ్పాటు దేశములో లేకుండుట చూచి మన వేంకటరమణగారు కూడ తాత్కాలికముగా కొంత నిరుత్సాహులైరి. అయితే వారి మానసిక తీవ్రము సహజముగా ఎల్లప్పుడు కష్టములను సరకుచేయక కార్యభాగమును వసించుటకే ఉద్యమించుచుండును గావున ఒకప్పుడు పత్రికను నిర్మితి మని ప్రకటించియు, తిరిగి పత్రికను సాగించుచున్నారు.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయోద్యమముయొక్క అవసరపరిశోధనలను ఇచ్చట నిర్వహించు యత్నించుట అప్రస్తుతము. ఆంధ్రదేశ మంతటను గ్రంథాలయోద్యమ వ్యాప్తికై నిరంతరము కృషి సలుపుచున్న శ్రీయుత యాతగిరి లక్ష్మీవేంకటరమణగారు ప్రకటించుచున్న "సర్వ గ్రంథాలయ ప్రతిక"కు తోడ్పడి, వారి కృషి నిరంతరముగా సాగునట్లుచేయుట ఆంధ్రదేశముయొక్క విధ్యుక్త భర్తృమని మనవి జేయుచున్నారము.

దేవదాడ } సూరి వేంకటనరసింహశాస్త్రి
1-5-26. } అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

జూన్ 4:-ఎండలు దుస్సహముగా నున్నవి. ఈమధ్యను రెండురోజుల ముఖ్యము క్రమియింపకుండు లురిమినది గాని యొకచినుకైనను భూమిపై పడలేదు. తొలుకా మొ త్రమునకు గ్రామాదులలో వరి, రెండవకారు పైర్లు, నీళ్లులేక కావయై పోయినందున రైతు లాందోళన పడుచున్నారు.

పోలీసువారిపై తిరుగుపాటు (కాల్పులు)

తిరుత్తని సర్కిల్ యిలాకా, రామకృష్ణమరాజుపేట పోలీసు స్టేషనునకు, జేరిన వెంగళగ్రామ పంచమగూడెము లోని వారు దొంగతనమునం వారి తేరిన దిట్టలని మా చిత్రాంజలియందు చాలాప్రతితి. ఒక్కొక్కపరి వీరు పోలీసులనుగూడ లక్ష్మీపెట్టని పరిస్థితులు గలుగుచుండుటచేతను, జనసామాన్యమున కా పంచమకులజాలచే సహింపరాని కష్టములు నష్టములు

గలుగుచుండుటచేతను, పోలీసు యుద్యోగియులు వారందరిని నిర్బంధము గావించి ప్రతిరోజు పోలీసువారు మాంసంపై వచ్చి తనిఖీ గావించి రాత్రులయందు గాని, పగలు పోలీసు అధికారులు నిర్ణయించిన కాలములో దప్ప మరితరకాలములలో గాని మాంసంపై నవని వెళ్లనీయక కాపలా గాయుచుండిరి. ఈవృత్తిచే యీ ప్రాంత్యైకపజాతి కంటేయు నెక్కుదిగా యున్నది. ఇట్టిపద్ధతిలో యీమధ్యను రామకృష్ణమరాజుపేట పోలీసు స్టేషన్ యిన్స్పెక్టరువారును మరిద్దరు జవాన్లును గలసి, వెంగళగ్రామ పంచమపల్లెతేరి పంచము లందరిని హాజరు బిలిచి పరీక్షించుచుండగా, అందరి తుంటులు పోలీసువారిపై తిరుగుబడి ప్రాణాపాయములు గోగించునంతటి భయంకరముగ బలవర్తించినందున, ప్రాణ సంరక్షణార్థము సబిన్స్పెక్టరువారి యుత్తరవుపై, పోలీసు జవాన్లొకడు తుపాకిని పేల్చగా, గుంపులోని ప్రసిద్ధియగు దొంగవాడొకనికి చెబ్బలు తగిలినందున పడిపోయెను. తక్షణము వానిని ఈ యూరి లోకల్ ఫండు నై డ్యాలయమునకు బంపి, మరి కొందరు పోలీసుల సాయముతో, హార్వన్యకాగమలలో ముఖ్యులు పరునైదుమందిని అరెస్టు గావించి, నీ యూరి సబ్ క్లెయిన్లను దుంచుచున్నారు. కేసు పర్యవసానము నుంచుండునో చూడవలసియున్నది తుపాకి చెబ్బలినవా డాదోగ్యమును బొందులాగు చెలియుచున్నది.

పంచాయతీ పాఠశాలలు

నూతన విద్యావిధానముచే, చెన్న రాష్ట్ర పంచాయతీ రీజ ప్రాధికార జనరలువారి యుత్తరవు చొప్పున, మా కార్యకర్తలగర తాలూకాలో గ్రామములకు ఏబది గ్రామ పంచాయతీ స్కూళ్లు లేట్లు కొనుటకు ద్రవ్యసంతోషము యుత్తరవు లిచ్చియున్నారు. మాతౌలాకాలో అన్యథులు ఉపాధ్యక్షులు గ్రామము లన్నియు చుట్టి చూచి పంచాయతీల సేర్పాట్లు గావించుచున్నారు. రాగల జూలై మాసార్థమునందే నూతన పంచాయతీ పాఠశాలలు ప్రారంభ మగును.

బోర్డు మిడిల్ స్కూలు

ఈయూరియందు గల బోర్డు మధ్యమ పాఠశాలను యీ వర్సరము ఉన్న తపాఠశాల మైస్కూలు) గ మార్చెద రని జెప్పకొనుచున్నారు.

తెలుగు అచ్చు - నూతన పద్ధతి

తెలుగు అచ్చు అక్షరమునకు బోయి మాచివనో సుమారు 900 వరకు వెచ్చేగు అక్షరములు గల అరబికో "కేసు" అందుకు హెల్లును అచ్చుచేర్చి గుణించుట హెల్లుచేరన సంయుక్తాక్షరములు ద్వితీక్షరములు మున్నగునవి పైపులు తెగూగు చేయుటలోను యీ 900 అరబికో "కేసు" ఎదుట నుంచుకొని కంపోజ్ చేయుటలోను మన ముద్రణాలయములవారు ఎంత వ్యయపరచునో పొందుచుండిరో వారికే యెటుక. మరియు తెలుగుభాష యితరభాషలవలె పూర్ణ జీవియై అమలులో నుండవలె నన్ను వర్తకవ్యవహారములలో సామాన్యముగ వాడబడు పైపు మరచెరుడ నెక్కువలెను. ఈ 900 అక్షరములతో పైపు మర ఘోషాములంత కాగలదు. కాలపరిస్థితులతో భాష గూడ పరుగుడక వెనుకబడిన ప్రమాదము వాటిల్ల గలదు. ఇతరభాషలు వాడుకకు పరికరము లయ్యెనేని యాంధ్రభాష మృగనతజెందవోపు. రెండింజనులను గట్టినను కదలని 'చూడన్' బండ్లి యంత బువైన గుణింత సంయుక్తాక్షరాలతో ముద్రణాభ్యాసముగలదు? ప్రతి హెల్లునకు చేర్చుటకు వీలగునట్లు మన లెక్కలు గుఱులు, కొమ్ములు తెగూగుచేసినచో కొంతవరకు సులభమగును. ఇట్టి మాధ్యమ ప్రధమమున ఉన్నత విద్యభాగమున మొదలవలెను గాని కొంత యలనాటు పడక పూర్వము షీతి తరగతులలో నెత్తుకొనినచో వరుసరులు గుర్తు తప్పిపోవు ప్రమాదము గలుగును మా స్నేహితులు అల్పగ్ర పవర్ (పెన్సునారు కొన్ని గుర్తుల నాలోచించి వానిని పేటెంటు షీత్లను అక్షరములకు పంపియున్నారు. వారి యూహాప్రకారము దేవనాగరీపిలోవలె తెలుగు హెల్లుల నన్నిటిపై తలకట్టుకు మారుగ అక్షరగీత యుంచి అచ్చు గుర్తులు హెల్లునకు ప్రక్కను వ్రాయు నిలుపుగీతపై నుంచుటచే అట్టి వేరుగుర్తులు ప్రతియక్షరమునకు చేర్చుకొనవచ్చును. సంయుక్తాక్షరములకు నిశ్చిత ప్రక్కను వ్రాయుటకు కొన్ని గుర్తుల సేర్పరచియున్నారు. ఎటులయినను లిఖితభాష సాంకేతికములను ఇంగ్లీషుభాషయందు వ్రాత యక్షరములకును అచ్చు యక్షరములకును భేద మున్న యట్లే తెలుగులో గూడ యచ్చుపని అనవరములనుబట్టి కొన్ని సంకేతముల సేర్పరచి-సులభముగ ముద్రణాలయములను పైపు మరలను భాష మెల్లనట్లు చేయవలె ననియు ధన కాల శ్రమ వ్యయ సంయుక్తమున నీ యచ్చును క్రమేగ సులువు జేయవలె ననియు సంకల్పించెదరు గాక.

కాకినాడ } ఎం. వి. వి. కె. రంగారావులు బి. ప.
8-6-26. }

చెన్న పురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూన్ నెల 7-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 56 0 0 మొదలు 70 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 8 0 18 0 0		
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0		
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0		
సువ్వులు ,, ,, 20 0 0 24 0 0		

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0 12 8 0		
సెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 18 8 0		
పెసస ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0		
ఉలవలు ,, ర 164 ,, 8 8 0. 9 0 0		

3. నూనెవస్తువులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0 152 0 0		
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0		
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా1కి ,, 59 0 0 62 0 0		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 58 0 0 58 0 0		
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా1-కి రు 180 మొదలు 124 0 0		
అముదము బా 1-కి ,, 90-0-0 92 0 0		

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 70 0 0 75 0 0		
కూరపసుపు ,, ,, 80 0 0 85 0 0		
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి 105 0 0 140 0 0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాశవా పిపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
చెల్లెము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0		
చింశపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 54 0 0		

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 31 0 0 38 0 0		
చదరం ,, 32 0 0 36 0 0		
రవుండు ,, 30 0 0 31 0 0		

6. బోహములు.

వెండి 100 రులొక రు ,, 69 12 0 71 0 0		
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0		
సవరము 1-కి ,, 18 8 0		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 268 0 0 270 0 0		
రాగి డిటా ,, 260 0 0 266 0 0		

7. దూది.

బోండావెట్టు బారప 1-కి రు 300 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0		

8. నూలు.

పుష్కూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 0 0		
నూళయేనుగ నెం 20 ,, 7 4 0		
నెం 20 తెన్ని సింహం యాలె ,, 7 12 0		
నెం 22 ,, ,, 7 14 0		
నెం 12½ తెన్ని సర్కసు ,, 6 6 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 12 0		
నెం 12½ అలెమ్మ ,, 5 8 0		
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 2 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0		
నెం 12½ న్యూకాలన్ ,, 5 10 0		
నెం 14½ ,, న్యూకాలన్ ,, 6 0 0		
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు ,, 5 4 0		
నెం 12½ ,, ,, 6 4 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 10 0		
నెం 12½ గోక ,, 6 0 0		
నెం 20 గోక ,, 7 4 0		
నెం 12½ న్యూయెయిన్ ,, 5 8 0		
నెం 12½ చూళ ,, 5 12 0		
నెం 10½ ,, ,, 5 5 0		

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

చక్కని డబ్బీలో 'నవ' పేరు 1-కి రూ. 1-10-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 6-4-0. ప్రతియింట నుండగలది
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక. పొంపాయి.

బలహీనము, వకముల బలహీనము

రక్త హాని

మెరలం వాటికి

Deschiens' syrup

విరళము ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 వైద్యులు విశ్వకొనియున్న వారు డెస్చియన్, పాకిస్థాన్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్, గమనించుము ఎక్కడను చిక్కును

To be had of all Chemists (Wholesale) C. HARI & Co., 174, Broadway, Madras

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 పేర్లు

పేరు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని పేర్లు అమ్మితిమి, పేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీనిని కొనవలెను ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు

స్కీము స్థాపించుటవలన పేర్లు వారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును

క్రొత్తపేర్లు వేయించుటకు, అన్ని జిల్లాలలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, సింగపూరు వగయి
రాలలోను ఏజంట్లుగావలయును ఏజంట్లకు వంచకమీషను యివ్వబడును

2859

పేర్లుగాని, ఏజంట్లుపదవికిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయర్, యమ్ జి రాజుగారికి వ్రాయవలయును,

పాడ్ ఆఫీసు గంటూరు,

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరశింహారావు,

M. A. (Hons), L. L. B, Edin Bar-at-Law, మేనేజింగు డైరెక్టరు

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు

మూలకలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు వ్రాయబడినవి 85000 శబ్దములకు అర్థములు
కలవు ఇది ఉన్నచో వైద్యకళబ్ధ సింఘ, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కరలేదు. కాలికోలైందు వెల 3-4-0 లు
అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్త ఖనిజములగు ధృతిచేసి భస్మములు చేయు యా
నాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు తు 1 కి రూ. 500 కిముత్యగల భస్మములు
కూడ గలవు. కాలికోలైందు వెల రూ. 2-0-0

2454

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్.

19 హరికోర్ డ్డు. శాంతు రో డ్డు. మద్రాసు

శీమగ్రత్త దాక్టరు ఆ లక్ష్మీవతి, బి ఏ, ఎం. బి సి యర్ గారిచే స్థాపబడినది

రాస్త్రోక్తముగా తెయరుచేయబడ నమృతమైన ముద్రలు దొరక ఫలము

“భృంగ మలక తైలము”

తలకు చల్లడమిచ్చును, అధికోష్ణము, తలనొప్పి, కండ్లకొప్పలు, మెదడు ధుర్బలత్వము మొదలగువాటి
అమాలుమైన నివారిణి 4 బొట్టుల సీసా 1 కి రూ. 1-0-0 1 పౌను సీసా 1 కి రూ. 3/- కావలసినవారి.
క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును ఏజంట్లు కావలెను.

వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ.

మేనేజరు

ఆపూర్వ గ్రంథములు

తగ్గింపు ధరలు

నాసికేతోపాఖ్యానము:—త్రినాథకవి

సార్వభౌముని బాచురిది చల్లబల్లి, డిగ్రీ విరచితము వెల 1.

ఉద్భటారాధ్య చరిత్రము:—

సిద్ధుడు డెహలి, రామలింగ విరచితము, ఉద్భటరాయచరిత్ర,
ప్రభుకర్తాత్రిగారి పీఠికతో, వెల 1-0-0

కాలనిర్ణయచంద్రిక:—మిట్టపల్లి సీతా

రామశాస్త్రి విరచితమయిన ధర్మశాస్త్రగ్రంథము పంచాంగ
కర్తలకు, ధర్మనిర్ణాయకులకు అమూల్యమైనది 2 సంపుటములు
పశుధర సంపుటం 1 కి రూ. 1-8-0.

శ్రీకృష్ణభారతము:—త్రినాథకవి. త్ర.

పాద, కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి కృతి సగము ధర ప్రధమ
సంపుటం (ఆది, సభా) 1-8-0, ద్వితీయసంపుటం (ఆరణ్య)
1-8-0 తృతీయ విరాటోద్వేగ) 1-8-0 హస్త్యమహా
త్యయము, కృష్ణావహత్యయము, వేదాద్రి మహాత్యయము లలి
తాంబో పాఖ్యానము—బ్రహ్మసంద చంద్రిక, మొదలగు గ్రంథ
ములుకూడ తక్కువధరలకు విక్రయించబడును. కేటలాగు
ఉచితము 2774

సరస్వతి కార్యాలయము,

జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

గొప్ప విలువు

అనేకులు వారి ప్రాంతములను 150 పుటలు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, అభ్యుద
యము వీటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యపద్ధతులను గుఱించి తెలు
పును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన అది మీకు ఉచితముగా
పంపబడును 219

ఆతంకనిగ్రహపూర్వసి 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

ఆరోగ్యపారిశుధ్య గ్రంథములు

- 6 ఆరోగ్యము—వ్యాధులు 4
- 7 నిరోధింపబడగలిన వ్యాధులు 2
- 8 క్రిములను వ్యాపింపజేయు సామాన్యవ్యాధులు 2
- 9 పాలు—ఆరోగ్యము
- 10 బ్రాంది సారాయి (అల్కహాల్) (తాగుటవలన
కలుగు అసాయము. 4
- 11 తనశరీరమునకు సంబంధించిన ఆరోగ్యశాస్త్రము 2
- 12 ఇంటిలో ఉపచర్య 8
- 13 ఆహారము—ఆరోగ్యము 2

ఎవరికైన అపాయము కలిగినపుడు వెంటనే ప్రథమ చి
కిత్స చేయుపద్ధతి ఆంధ్ర, ద్రవిడ, కర్నాటక, మళయాళ, ఆంగ్ల
భాషలలో ముద్రింపబడిన అకాలము 12

ఈగ్రంథములు దొరకు తావు —

శ్రీకృష్ణాబ్రదర్సు,

కెమిస్టు అందు ఆఫీసియన్సు, పోస్టు బాక్సు 166,
3361 మదరాసు.